اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

چهارشنبه • ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۳۰۵ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

پذیرش شرکت‌های جدید در راه بورس و فرابورس

مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، بازار سرمایه را یکی از مسیرهای تحقق شعار«جهش تولید با مشارکت مردم» ذکر کرد و بیان داشت: یکی از هدف‌گذاری‌های مهم سازمان بورس و اوراق بهادار در سال جاری، افزایش دو برابری تامین مالی به شرط بهبود وضعیت بازار سرمایه و اعمال حمایت‌های دولت در این بازار است.

۸

بازدید وزیر صمت از پروژه ملی مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ:

اولین کارخانه تولید فولاد زنگ‌نزن در ایران

۳

«روزگار معدن» ارتباط آمایش سرزمین با توسعه معادن را بررسی کرد:

ردپای آمایش

۲

طرح: مهدی کاوه ای AI

یادداشت‌ها

استفاده از هوش‌مصنوعی در معادن و صنایع معدنی

۲

مشکلات جذب سرمایه در معدن و صنایع‌معدنی

۴

سامانه نابسامان

۷

زنگ پایانی نزول؟

۸

تیترهای روز

چالش ها و فرصت‌های صنعت بتن ایران

۶

بهینه‌سازی مصرف انرژی، الفبای ساخت‌وساز

انرژی در حال حاضر یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در سراسر دنیا وجود دارد و هر ساله تدابیر مختلفی برای حل این موضوع مهم مطرح می‌شود. همچنین اهمیت و نقش انرژی در زندگی، توسعه و پیشرفت جوامع، آشکارتر از همیشه است و در عین حال منابع و انواع انرژی‌های مورداستفاده بشر در معرض دگرگونی‌های بسیار جدی قرار دارد. فرم شهری از طریق تاثیر در مصرف زمین، پراکندگی محل سکونت، کیفیت محیط مسکونی، میزان مصرف انرژی و میزان سفرهای روزانه بر محل سکونت انسان و اکوسیستم محیط تاثیرگذار است.

۷

««مناقصه عمومی»

معدن کار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد **عملیات بارگیری و حمل ماده معدنی و باطله معدن سنگ‌آهن واحد گلالی خود در سال ۱۴۰۳** را به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید. از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از دریافت اسناد مناقصه از سایت شرکت به نشانی **www.madankarbakhtar.ir** و با هماهنگی سرپرست واحد نسبت به بازدید از پروژه اقدام نموده و اسناد مربوطه را تا ۷ روز کاری پس از تاریخ درج این آگهی به آدرس همدان- انتهای خیابان مهدیه- کوچه توحید- بن‌بست کیانیان درب دوم - دبیر کمیسیون معاملات تحویل نمایند.

واحد گلالی واقع در قروه - سه راهی و ینسار-کیلومتر ۱۵ جاده سنقر-روستای گلالی-معدن سنگ آهن گلالی.

تلفن: مهندس نجفی **۰۹۱۰۴۱۰۱۲۸۸**

شرکت معدن‌کار باختر (سهامی خاص)

بیمه سامان
Saman Insurance

بیمه عمر و تشکیل سرمایه
روی زندگیت سرمایه‌گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به‌صورت آنلاین
  (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق‌بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.si24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۹۴۳ – ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

روزگار معدن
چهارشنبه
• ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۰۵

یادداشت

استفاده از هوش‌مصنوعی در معادن و صنایع معدنی

امید اصغری
دانشیار دانشکده مهندسی معدن دانشگاه تهران

سال ۲۰۲۲ سالی برجسته برای هوش‌مصنوعی (AI) بوده‌است. عرضه ChatGPT، Midjourny و Bard باعث شد تا توانایی‌های هوش‌مصنوعی مولد و مدل‌های پایه به خانه‌ها و کسب‌وکارها در سراسر جهان آورده شود، درحالی‌که جریان اولیه این فناوری‌ها در صنایع مرتبط با کاربر نهایی بوده‌است، با این حال هوش‌مصنوعی مولد (gen AI) پتانسیل بسیار زیادی در برنامه‌های صنعتی و شرکتی دارد.

در معدن و صنایع معدنی، به‌کارگیری هوش‌مصنوعی مولد مجموعه‌ای از فرصت‌های جذاب را ارائه می‌دهد، از جمله این فرصت‌ها می‌توان به بهبود سودآوری، بهبود کارآمدی عملیاتی و انعطاف‌پذیری و کاهش گازهای گلخانه‌ای اشاره کرد. شرکت‌های معدنی شروع به درک پتانسیل هوش‌مصنوعی مولد کرده‌اند و افزودن آگاهی زمینه‌ای و تصمیم‌گیری انسان‌گونه به جریان کاری می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی نحوه کارکرد شرکت‌ها را در زمان تغییر دهد.اگرچه هوش‌مصنوعی مولد در صنعت معدن و فلزات هنوز در مراحل اولیه خود است، اما در سایر صنایع به‌عنوان یک تکنولوژی نوپا محسوب نمی‌شود. به‌عنوان مثال، تحقیقات نشان داده‌است که یک‌چهارم از سازمان‌های تجاری B2B و تجارت B2C از هوش‌مصنوعی مولد در بازاریابی محتوا استفاده می‌کنند.همچنین هوش‌مصنوعی مولد توانسته در کمترین زمان به کشف داروهای جدید کمک‌کرده و هزینه‌های مرتبط را کاهش دهد. باتوجه به پیشینه صنعت معدن، این صنعت به استفاده از فناوری‌های نوآورانه به شیوه‌ای محافظه‌کارانه نگریسته است و بنابراین، شرکت‌ها ممکن است تمایلی به تبدیل‌شدن به اولین بهره‌برداران از هوش‌مصنوعی مولد را نداشته باشند.باید درنظر داشت که معدن و صنایع معدنی دارای یک مزیت ذاتی در این زمینه هستند، زیرا بیشتر از داده‌های انحصاری و مالکیتی برخوردارند. از این داده‌ها می‌توان برای تنظیم دقیق مدل‌های هوش‌مصنوعی مولد برای نیازها و موارد مشخص استفاده شود، در نتیجه مدل‌های هوش‌مصنوعی مولد در حوزه معدن می‌تواند با دقت و کارآیی بالاتری فعالیت کنند.باید درنظر داشت که آغاز فرآیند بهره‌برداری از هوش‌مصنوعی مولد در این زمان نقطه‌عطفی به‌معنای کسب یک مزیت رقابتی در حال‌حاضر نیست، بلکه با سرمایه‌گذاری در نیروی کار، یک پایه برای رشد آینده ایجاد می‌کند.گزارش سال ۲۰۲۳ موسسه هوش‌مصنوعی مولد می‌گوید: «با درنظر گرفتن آینده بخش انرژی، منابع و صنعت، هوش‌مصنوعی مولد در بسیاری از عملکردها نقش محوری را ایفا خواهد کرد. به‌عنوان مثال، با تولید آموزش‌های ایمنی برای محل کار در بهینه‌سازی و کاهش مخاطرات ایمنی و بهداشتی تاثیر چشمگیری خواهد داشت.»استفاده‌های مختلفی برای هوش‌مصنوعی مولد وجود دارد که ممکن است به‌تدریج نحوه عملکرد معادن و صنایع معدنی را تغییر دهد، این تغییرات می‌تواند شامل تغییر نحوه کار افراد تا نحوه عملکرد شرکت‌ها و زنجیره‌های ارزش آنها باشد. فرصت‌ها و کاربردها همچنین می‌توانند بر روی تیم‌ها و عملکردهای مختلف کسب‌وکار، از اکتشاف تا طراحی معدن و فروش، تاثیر بگذارند.مدل‌های پایه، هوش‌مصنوعی مولد را از هوش‌مصنوعی سنتی متمایز می‌کند. این مدل‌ها، مدل‌های یادگیری پیچیده‌ای هستند که در یک مجموعه داده گسترده پیش‌آموزش‌دیده شده‌اند و می‌توانند برای حل مسائل مختلف تنظیم شوند.در پنج سال روبه‌رو، هوش‌مصنوعی مولد احتمالا بیشتر از طریق بهره‌وری نیروی کار و کارآیی بر سازمان‌های معدن و فلزات تاثیر خواهد گذاشت. به‌عنوان مثال، در دفتر پشتیانی، کارمندان به‌کارهایی مانند استفاده از ابزارهایی مانند Microsoft Copilot برای مدیریت ایمیل‌ها، برنامه‌ریزی جلسات و نوشتن اسناد می‌پردازند.توسعه‌دهندگان همچنین می‌توانند از هوش‌مصنوعی مولد برای افزایش بهره‌وری خود در زمان نوشتن کد، اطمینان از تطابق آن با استانداردهای مختلف و کاهش ریسک امنیتی استفاده کنند. در زمینه عملیات، هوش‌مصنوعی مولد می‌تواند برای بازیابی دانش استفاده شود، تا به افراد کمک کند تا به اطلاعات نگاهی بیندازند که در سازمان موجود است و ممکن است مرتبط با کاری باشد که در حال انجام آن هستند.به‌عنوان مثال، اگر یک تکنسین قطعه‌ای را در یک کامیون حمل‌ونقل تغییر می‌دهد، هوش‌مصنوعی مولد می‌تواند داده‌های سازمان را برای کتابچه‌ها و اطلاعاتی که ممکن است به آنها کمک کند تا کار را به‌طور موثرتری انجام دهند، جست‌وجو کند. این می‌تواند به تکنسین بگوید کدام ابزارها و مهارت‌هایی نیاز دارد و کجاها در گذشته حوادث یا اشتباهات رخ‌داده‌اند و چگونه می‌توان از آنها جلوگیری کرد.دستیاران‌مجازی نه‌تنها می‌توانند ایمنی را بهبود بخشند، بلکه اطلاعات و تجربیات ارزشمند کارکنان باتجربه را دریافت و تفاوت‌ها و شکاف‌های دانشی و مهارتی را تکمیل می‌کنند. در آینده، سازمان‌ها می‌توانند از قابلیت شبیه‌سازی، مدل‌سازی و تولید داده‌های مبتنی بر داده‌ها بهره ببرند تا از انعطاف‌پذیری و بهینه‌سازی زنجیره تامین حمایت کنند. به‌عنوان مثال، هوش‌مصنوعی مولد می‌تواند به تشخیص و شبیه‌سازی مخاطرات ممکن در زنجیره تامین فلزات از طریق ارزیابی شرایط موجود، مسیر حمل‌ونقل و نقشه تامین‌کنندگان کمک کند.مدیران زنجیره تامین همچنین می‌توانند از این ابزارها برای اجرای سناریوهای مربوط به شرایط زنجیره تامین در یک محیط دوقلوی دیجیتالی استفاده کنند که وضعیت واقعی زنجیره تامین را بازتاب می‌دهد. برخی از شرکت‌های چندملیتی از هوش‌مصنوعی مولد برای مقابله با پیچیدگی رو به افزایش در زنجیره‌های تامین خود دربرابر تنش‌های جغرافیایی و فشار برای از بین بردن ارتباطات با سوءاستفاده‌های محیطی و حقوق بشر استفاده می‌کنند.یکی از مهم‌ترین قابلیت‌هایی که هوش‌مصنوعی مولد برای کسب‌وکارهای معدن و فلزات فراهم می‌کند، کمک به افراد برای تعامل عمیق‌تر با داده‌ها است. با وجود سرمایه‌گذاری قابل‌توجه در صنعت در ۴دهه‌گذشته، برخی از شرکت‌ها همچنان سعی در پیاده‌سازی زیرساخت‌های مناسب دارند که کارگرانشان بتوانند به‌راحتی به داده‌هایی که برای انجام کارهایشان نیاز دارند، دسترسی پیدا کنند و بتوانند به‌طور موثرتر کار کنند. اگرچه پلتفرم‌های هوش‌مصنوعی مولد هنوز به نسبت جوان هستند، اما از پیشرفت‌های قابل‌توجهی برخوردارند و قابلیت‌های آنها به‌سرعت پیشرفت می‌کند. گلدمن‌ساکس پیش‌بینی می‌کند که هنگامی که ابزارهایی که از پیشرفت‌های در پردازش زبان طبیعی استفاده می‌کنند به کسب‌وکارها و جامعه نفوذ می‌کنند، می‌توانند باعث افزایش ۷درصد (تقریبا ۷تریلیون دلار) در تولید ناخالص داخلی جهانی (تولید ناخالص داخلی) و افزایش رشد بهره‌وری را به میزان ۱.۵درصد در طول ۱۰سال‌آینده شوند. با شروع به اکتشاف و پیاده‌سازی هوش‌مصنوعی مولد در حال‌حاضر، شرکت‌های معدن و فلزات می‌توانند به‌دست آوردن تجربیات ارزشمند، تطبیق با جزئیات آن و تکامل همراه با فناوری پیشرفته را برنامه‌ریزی کنند. این رویکرد استراتژیک می‌تواند سازمان‌ها را برای بهره‌برداری از قابلیت‌های کامل هوش‌مصنوعی مولد در هنگام رسیدن به رشد بلندمدت آن، یاری دهد.

جرجانی مطرح کرد:

اقدامات ایمیدرو در راستای احیا و توسعه معادن کوچک‌مقیاس در سال ۱۴۰۲

مجری طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس گفت: طی سال گذشته، ۴۹۳ معدن کوچک‌مقیاس توسط ایمیدرو احیا و فعال‌سازی شده‌اند.

به گزارش روزگار معدن و به نقل از روابط عمومی ایمیدرو، عباس جرجانی بیان کرد: ایمیدرو با همکاری ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها از ابتدای فروردین ماه تا پایان اسفند ماه سال گذشته، ۳۷۸ معدن را احیا و فعال‌سازی کرده و ۱۱۵ معدن را توسعه داد.

وی ادامه داد: با راه‌اندازی کامل و تکمیل ظرفیت پروانه بهره‌برداری این معادن، حدود پنج میلیون تن به ظرفیت تولید افزوده شده و برای بیش از دو هزار و ۲۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد می‌شود.

مجری طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس با اشاره به معرفی ۵۹ بسته پیشنهادی سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۲، تصریح کرد: این بسته‌ها مشتمل بر ۳۲۹ محدوده در اختیار ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها قرار گرفته است.

جرجانی خاطرنشان کرد: از این میان، دو محدوده معدنی در قالب ۲۷ بسته سرمایه‌گذاری در ۱۰ استان (مازندران، گلستان، سیستان و بلوچستان، چهارمحال و بختیاری، کرمان، زنجان، هرمزگان، آذربایجان شرقی و قزوین) به مزایده گذاشته شده که از این تعداد، ۱۱ بسته در ۶ استان دارای برنده است.

«روزگار معدن» ارتباط آمایش سرزمین با توسعه معادن را بررسی کرد:

ردپای آمایش

شهریار خادمی

برنامه‌های آمایش سرزمین در تمام کشورهای جهان ذیل سه محور اصلی اقتصاد، اجتماع و محیط‌زیست تهیه می‌شوند و در نواحی مختلف به اجرا در می‌آیند. اغلب کارشناسان بر این باورند که با توجه به نقش پررنگ محیط‌زیست در مثلث طلایی برنامه‌های آمایش سرزمین، شایسته‌تر آن است که پیش از هرگونه اقدامی برای تهیه اسناد بالادستی آمایش سرزمین، برای انجام مطالعات فراگیر زیست محیطی در نواحی موردنظر دست به کار شویم تا بتوانیم با بینش و نگاه محیطی روشن‌تری برای برنامه‌ریزی شروع به فعالیت کنیم. این عده که انتقادات جدی به برخی عملکردها در حوزه‌های محیط زیستی نیز دارند بر این باورند که در این زمینه ضعیف و غیرکارشناسی عمل شده و به همین دلیل اگر هدفی برای دستیابی به توسعه پایدار وجود دارد باید بدانیم که مسیر توسعه بدون شک از سیاست‌گذاری‌های زیست محیطی نوین می‌گذرد.

آمایش سرزمین که تلفیقی از سه علم جغرافیا، اقتصاد و جامعه شناسی است شامل اقدامات ساماندهی و نظام بخشی به فضای طبیعی اجتماعی اقتصادی و ملی است.در واقع آمایش سرزمین با توجه به عامل انسان، محیط و منابع، نحوه استفاده بهینه از منابع و امکانات و چگونگی استقرار انسان‌ها در فعالیت‌ها را در فضای جغرافیایی ملی و منطقه‌ای سامان می‌دهد.منظور از آمایش سرزمین رسیدن به مطلوب‌ترین توزیع ممکن جمعیت، توسط بهترین شکل توزیع فعالیت‌های اقتصادی اجتماعی در پهنه سرزمین است که امکان ارائه چهارچوب‌های توسعه را داراست و می‌تواند مبنا و پایه اصلی در تهیه برنامه‌های توسعه منطقه‌ای یا استانی باشد. منظور از آمایش صنعت و معدن، ایجاد تعادل و توازن در توسعه صنعتی و معدنی کشور با بهره گیری از امکانات و قابلیت‌های متنوع استان‌ها و توجه به امکانات بالقوه و بالفعل منابع انسانی و طبیعی و زیر ساختی استانهای مختلف کشور است.اکنون یکی از چالش‌های پیشروی توسعه حوزه صنعتی، معدنی و تجاری کشور، نبود سندی جامع در حوزه آمایش سرزمینی است. البته سال‌هاست، موضوع تدوین این سند مطرح است و در هر دولتی به فراخور شرایط کشور به آن بهاداده است، اما در دوره بعد طرح متوقف‌شده و از ابتدا نگارش آن شروع‌شده است.در دولت سیزدهم نیز طرح «آمایش صنعتی، معدنی و تجاری»، یکی از اولویت‌های کابینه دولت بود. طرحی که قرار بود با نگاهی به گذشته در چند گام طراحی و اجرا شود. پیش‌بینی می‌شد، بخش نخست این طرح نیز تا پایان ۱۴۰۱ تکمیل شود اما نشد. در گام نخست مقررشده بود، فرصت‌های اشتغال و نقشه راه سرمایه‌گذاری در هر شهرستان تدوین شود. در تدوین نقشه راه سرمایه‌گذاری، شناسایی ظرفیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری بالقوه استان‌ها و طرح‌های اولویت‌دار منطبق بر نقشه آمایش، انجام می‌شود. این طرح‌ها مشتمل بر طرح‌های نیمه‌تمام، طرح‌های فعال دارای قابلیت توسعه زنجیره ارزش و طرح‌های مرتبط با معادن و توسعه زیرساخت‌ها و شهرک‌های صنعتی بود. قرار بر این بود که در این نقشه راه، میزان اشتغال هر استان به تفکیک شهرستان‌ها بر مبنای پیش‌بینی جمعیت کشور تا افق ۱۴۰۴ استخراج شود.این نقشه راه که در ۱۰گام طراحی شد و قرار بر آن بود که هفت دستاورد داشته باشد. نخستین گام در طراحی نقشه راه هر استان، «شناسایی مبانی آمایش سرزمین و مطالعات پیشین» است. «بررسی و تحلیل اسناد فرادست، قوانین و مقررات و مصوبات مهم مرتبط با بخش صنعت، معدن و تجارت» گام بعدی نقشه راه آمایش سرزمین بود. گام سوم تدوین آمایش سرزمین، «شناسایی و تحلیل روندها و کلان روندهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیرگذار بر توسعه آتی این بخش» است. گام چهارم آمایش سرزمین، «تحلیل وضع موجود و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش‌های صنعت، معدن و تجارت» است. گام پنجم این مطالعه به «شناسایی و تحلیل نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فرارو صمت» برمی‌گردد. گام ششم تدوین «چشم‌انداز، اهداف و راهبردهای کلان توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت» است. گام هفتم و هشتم نیز به تدوین «شیوه طرح‌های جدید و تعیین اولویت موضوعی و فضایی توسعه بخش صنعت و معدن» برمی‌گردد. در گام نهم «ملاحظات و انتظارات متقابل توسعه آتی بخش صنعت و معدن از سایر بخش‌های هم پیوند و الزامات تحقق آن‌ها» دنبال می‌شود. آخرین گام نیز تدوین «اسناد اولویت‌های صنعتی، معدنی و تجاری» استان‌هاست.

■ برنامه‌ای برای همه بخش‌ها

مهم‌ترین خصوصیات آمایش سرزمین، جامع‌نگری، دوراندیشی، کل‌گرایی، کیفیت‌گرایی و سازماندهی فضای کشور است. هدف آمایش سرزمین، توزیع بهینه جمعیت و فعالیت در سرزمین است، به‌گونه‌ای که هر منطقه متناسب با قابلیت‌ها، نیازها و موقعیت خود از طیف مناسبی از فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی برخوردار باشد و جمعیتی متناسب با توان و ظرفیت اقتصادی خود بپذیرد. به عبارت دیگر، هدف کلی آمایش سرزمین عبارت است از سازماندهی فضا به‌منظور بهره‌وری مطلوب از سرزمین در چارچوب منافع ملی که این بهره‌وری در زمینه‌های تجاری کشور نیز می‌تواند قابل تعریف باشد.آمایش سرزمین، زمینه اصلی تهیه برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی هر منطقه را فراهم می‌آورد و ابزار اصلی تلفیق برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی با برنامه‌ریزی‌های فیزیکی و فضایی خواهد بود. از آنجا که برای تحقق اهداف توسعه، باید همه منابع اجتماعی را اعم از انسانی، اقتصادی، فضایی و محیطی به کار گرفت و بکارگیری همه این‌ها مستلزم برنامه‌ریزی است، آمایش سرزمین مبنای طرح‌ها و برنامه‌های جامع توسعه بوده و پیونددهنده برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فضایی یا مجموع آنها در قالب برنامه‌ریزی جامع و در مقیاس ملی و منطقه‌ای است که می‌تواند تاثیرات مثبت خود را بر مقوله تجارت نیز داشته باشد.در این زمینه شیوه و ترکیب تولید، اولویت‌ها در تخصیص منابع، سیاست‌های وارداتی و صادراتی باعث شکل‌گیری مراکز تولید و مصرف، قطب‌های صنعتی و نواحی کشاورزی و مراکز دادوستد می‌شود که از اصلی‌ترین عوامل شکل‌گیری سرزمین است. البته در کنار این تعریف، اصطلاح دیگری به نام آمایش تجاری نیز تعریف شده که برخلاف آمایش سرزمین در هدف اصلی خود به‌دنبال استفاده بهینه از ظرفیتهای سرزمینی و ناحیه‌ای نیست؛ بلکه هدف اصلی آن استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های تجاری کشور و به خدمت گرفتن مناسب ظرفیت‌های صنعتی، کشاورزی و طبیعی درجهت توسعه و بهبود تجارت کشور است.آمایش تجاری عبارت است از گسترش و بهره‌برداری بهینه از زیرساختها و امکانات تجاری کشور برای رسیدن به شکوفایی لازم در امر تجارت و بازرگانی. آمایش تجاری می‌تواند ظرفیتهای صنعتی، کشاورزی و خدماتی کشور را از بالقوه به بالفعل تبدیل کند. آمایش تجاری، مسیر کامل تجارت خارجی و داخلی شامل تسهیل در تامین منابع و مواد موردنیاز تولید و مصرف کشور، به تحرک درآوردن تولید، ساماندهی توزیع و مدیریت صادرات و واردات را هموار می‌کند.با قائل شدن این تمایز اصلی بین آمایش تجاری با آمایش سرزمین می‌توان دریافت که در آمایش تجاری، تمرکز بر زیرساختهای تجاری کشور و راهبرد توسعه این زیرساختها است تا با استفاده از این مولفه‌ها ظرفیتهای تجاری کشور مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.اما همچنان پرسش اصلی در این زمینه این است که آیا آمایش سرزمین ، در کشور ما توانسته تاثیر مطلوب خود را بر اقتصاد در بخش تجارت داشته باشد؟آن‌طور که همگان شاهد بودند، تغییرات پی‌درپی در بدنه دولت، حضور غیرتخصصی افراد در سمت‌های تخصصی و نبود دیدگاه و چشم‌انداز بلند مدت سبب شد که برنامه آمایش سرزمینی همانند دیگر برنامه‌های دولت آقای رئیسی مختومه و نیمه‌کاره باقی بماند. در واقع می‌توان بیان کرد که برنامه‌های آزمایشی و نمایشی دولت سیزدهم کماکان در حالت رؤیا باقی‌مانده است. در همین راستا با تنی چند از نمایندگان و کارشناسان گفت‌وگویی داشتیم که در ادامه می‌خوانید:

■ رؤیای آمایش سرزمین

سمیه رفیعی در گفت‌وگو با روزگار معدن با بیان اینکه متأسفانه بعضاً حرف و عمل مسئولان در حوزه محیط‌زیست متناقض است، گفت: برخی از مسئولان سخن از محیط‌زیست می‌زنند اما عملکرد غیر محیط زیستی دارند و همین تناقض سبب ایجاد مشکلات می‌شود.وی بخشی از ریشه مشکلات زیست‌محیطی را اجرا نشدن سند آمایش سرزمین دانست، گفت: مشکل دیگر شفاف و ثابت نبودن استانداردهای زیست‌محیطی کشور است که در کنار این امر برخورد سلیقه‌ای مدیران با مجموعه‌های صنعتی و اقتصادی موجب از بین رفتن اعتماد عمومی، امنیت سرمایه‌گذاری و تخریب محیط‌زیست و منابع طبیعی می‌شود. پایداری سرزمینی هدف اصلی ماست و در این مسیر به کمک مردم نیاز است.وی به موضوع معادن اشاره و تأکید کرد: در بهره‌برداری از معادن باید نظارت دقیق‌تری صورت گیرد که در این راستا قانون معادن با اولویت محیط‌زیست بازنگری می‌شود.رفیعی در خصوص قانون مدیریت پسماند، گفت: بازنگری قانون مدیریت پسماند در ایستگاه پایانی در مجلس است و برای این حوزه ۱۴۰۰ ساعت کار مطالعاتی صورت گرفته که امیدواریم با تصویب آن شاهد اتفاقات مثبت در این حوزه باشیم. در خصوص شیرابه‌های پسماند در کشور معضلات و مسائل زیست‌محیطی بزرگی داریم که اگر به‌سرعت راهکاری برای مدیریت آن پیدا نکنیم، به یک معضل اساسی تبدیل خواهند شد.

■ حلقه مفقوده نظام برنامه‌ریزی کشور

جعفر قادری نماینده مردم شیراز در مورد موضوع یاده شده به روزگار معدن گفت: قرارگیری برنامه‌های توسعه برمدار آمایش سرزمین همواره یکی از حلقه‌های مفقوده نظام برنامه‌ریزی کشور بوده که این بار به مدد تصویب و ابلاغ سند ملی آمایش سرزمین و اسناد آمایش استان‌ها، نقشه راه توسعه سرزمینی ملی و استانی اعم از سازمان فضایی افق توسعه‌یافتگی، تخصص‌ها، راهبردها و سیاست‌های سرزمینی و قلمروهای مناسب و نامناسب استقرار جمعیت، فعالیت و زیرساخت فراروی بخش‌ها قرارگرفته است. به‌عنوان نمونه، دولت دربند (ل) ماده (۲) لایحه برنامه هفتم توسعه، مکلف شده تا کلان پروژه‌های اولویت‌دار از جمله دالان‌های راهبردی ترانزیت ریلی، زنجیره اکتشاف و استخراج نفت و گاز و پتروپالایشگاه‌ها، قطار سریع‌السیر در مسیرهای طولانی و پرمسافر، مهار آب‌های مشترک، شهرهای ساحلی و هوشمندسازی را ظرف شش ماه به تصویب برساند که بخش عمده‌ای از این کلان پروژه‌ها در سند ملی آمایش سرزمین مورداشاره قرارگرفته است.وی ادامه داد: البته در برنامه هفتم توسعه توجه ویژه‌ای به مسئله محیط‌زیست صورت گرفته است، چراکه با توجه به جایگاه بسیار تعیین‌کننده «حفاظت محیط‌زیست» به‌عنوان یکی از اصول هشت‌گانه آمایش سرزمین، در قالب ردیف (۱) بند (ث) ماده (۳) لایحه برنامه هفتم توسعه در ذیل فصل اصلاح ساختار بودجه، مقررشده همه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ و جدید توسعه‌ای، زیرساختی، تولیدی، خدماتی یا عمرانی همه دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی، تعاونی یا نهادهای عمومی غیردولتی، بر اساس شاخص‌ها و معیارهای محیط‌زیست که به تصویب شورای‌عالی حفاظت محیط‌زیست می‌رسد، توسط مشاوران ذیصلاح مورد ارزیابی قرار گیرد. مهم‌ترین تغییر رویکرد در حوزه آمایش سرزمین، بنا شدن نظام تدوین کلان پروژه‌های اولویت‌دار بر خطوط کلی اسناد آمایش سرزمین است.قادری در پایان اظهار کرد: نکات ممتاز و برجسته‌ای در حوزه آمایش سرزمین در برنامه هفتم توسعه نسبت به برنامه ششم وجود دارد که می‌توان به مسائلی ازجمله «توجه به ضرورت‌های اصلاح ترتیب‌های نهادی»، «رعایت جهت‌گیری‌ها و خطوط کلی اسناد آمایش سرزمین در بارگذاری جمعیت، فعالیت و زیرساخت در پهنه سرزمین»، «توجه به طراحی و استقرار سازوکارهای اثربخش در جهت‌دهی به رفتار بازیگران و کنشگران در هدایت جمعیت و فعالیت به مناطق مستعد» به‌عنوان سه نکته مهم برنامه هفتم توسعه نسبت به برنامه ششم در حوزه آمایش سرزمین هستند.

■ برنامه‌ریزی تحت تأثیر شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی

عباسعلی توکلی پژوهشگر و زمین‌شناس در این مورد به روزگار معدن گفت: سابقه برنامه‌ریزی برای گسترش معادن در کشور به بیش از ۶ دهه برمی‌گردد. در این مدت، برنامه‌ریزی در مفهوم عام و آمایش سرزمین در مفهوم خاص، تحت تأثیر شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، همواره با دگرگونی‌هایی همراه بوده است. این برنامه‌ها با موانع و چالش‌هایی روبه‌رو بوده‌اند.

نتایج نشان می‌دهد که هرچند تقسیم کار بین مناطق با منابع بالقوه آن‌ها، در تدوین اسناد آمایش سرزمین در قالب نظر صورت گرفته، اما در عمل توجه چندانی به آن نشده است. این امر منجر به توسعه نامتوازن و نامتعادل مناطق کشور شده که خود سبب تشدید نابرابری بین مناطق مختلف کشور شده است. ازجمله موانع این فقدان تقسیم کارِ عملی بین مناطق کشور می‌توان به ساختار تک ساخت اقتصادی، تقسیم‌بندی نامناسب سیاسی اداری، نبود تعریف مناسب از منطقه در کشور، بی‌توجهی به مسئلهجمعیت و مهاجرت، فقدان طرح یکپارچه و نظام‌مند، بی‌توجهی به همه ابعاد آمایش سرزمین به یک اندازه، فشارهای سیاسی برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌های فاقد توجیه اقتصادی و فنی و فقدان مدل مناسب برای آمایش سرزمین در ایران اشاره کرد.وی ادامه داد: اما واقعیت این است که بیشتر برنامه‌های عمرانی که در کشورانجام گرفته است، نه‌تنها موفق به ایجاد تعادل‌های اقتصادی نشده‌اند بلکه تشدید نابرابری‌ها، قطبی شدن فرآیند توسعه و عدم تعادل‌های اقتصادی- اجتماعی را نیز به همراه داشته‌اند. تفوق دیدگاه‌های بخشی، برنامه‌ریزی از بالا و تمرکزگرا، رجحان رشد بر توزیع عادلانه، اولویت‌بندی نادرست صنعت و معدن در پروژه‌هایی با مقیاس بزرگ و سرمایه‌بر و محیط زیست‌ستیز و درنهایت راهکارهای نوسازی بدون بهره‌مندی محلی و تشریک‌مساعی و ارتقاء فرهنگی، رویکردهای مسلط این برنامه‌ها محسوب می‌شدند. رویکردهای یادشده، سبب جابه‌جایی‌های وسیع جمعیتی و تمرکز بالای جمعیت و منابع در پایتخت و کلان‌شهرهای پیشتاز (اصفهان، مشهد، تبریز و شیراز) شد. به دنبال بی‌نظمی‌های فضایی حاصله از رویکردهای تمرکزگرا در برنامه‌های عمرانی بالاخص پس از برنامه چهارم، برنامه ریزان و تصمیم‌گیرندگان در جهت چاره‌جویی برای مسائل پیش‌آمده برآمدند که در غیاب انگاره‌های منطقه‌ای و نگرش‌های توسعه‌ای حاصل‌شده بود و اثرات آن در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، کالبدی، مدیریتی، سیاست‌گذاری و... مشاهده می‌گردید.توکلی ادامه داد: لذا مقامات و مدیران در پی یافتن راهکاری جهت تحقق عدالت اجتماعی- فضایی، به‌عنوان یک هدف کلان و ایده آل، حرکت کردند و نتیجه آن تدوین منشور "آمایش سرزمین» بود اقدامی در جهت جبران خسارت‌های وارده بر فضای شهرها و مناطق در سطح سرزمین و بازآفرینی تعادل‌های فضایی- اقتصادی، «آمایش سرزمین» باهدف توزیع متوازن و عادلانه منابع و جمعیت ضمن ملاحظات زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی در پی سازمان‌دهی عقلایی فضا در ابعاد ملی و منطقه‌ای تدوین شد. مهم‌ترین ابزار آمایش سرزمین در دستیابی به اهداف پیش‌بینی‌شده، توجه به برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای است تا از این طریق به توزیع بهینه افراد و فعالیت‌های اقتصادی در رابطه با منابع طبیعی دست یابد. اما متأسفانه علی‌رغم شعارها و مانورهای دولت‌ها هیچ‌گاه آمایش سرزمین محقق نشده است.

■ مهم‌ترین عنصر توسعه پایدار

عاطفه صمیمی استاد دانشگاه در رسته زمین‌شناسی در مورد موضوع یادشده به روزگار معدن گفت: آمایش سرزمین به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عناصر توسعه پایدار، بر توسعه معدن تأثیرگذار است. در واقع، آمایش سرزمین به‌عنوان یکی از مباحث چارچوبی در برنامه‌ریزی و توسعه معادن، در قالب تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن، تعیین استراتژی‌های بهره‌برداری و بهبود کیفیت محیط‌زیست در مناطق مورداستفاده قرار می‌گیرد. به‌طورکلی، می‌توان گفت که آمایش سرزمین در توسعه معادن به دو صورت تأثیرگذار است، یک تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن و دیگری بهبود کیفیت محیط‌زیست است.

وی ادامه داد: آمایش سرزمین به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مباحث در تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن، تأثیرگذار است. به‌عنوان‌مثال، بر اساس آمایش سرزمین و ارزیابی محیط‌زیست، مناطقی که دارای منابع معدنی هستند ولی به دلیل محدودیت‌های محیطی، قابلیت استخراج ندارند، باید از استخراج معدن مستثنا شوند. همچنین، مناطقی که به دلیل وجود آثار باستانی و تاریخی، مورد حفاظت قرارگرفته‌اند، نباید مورداستفاده قرار گیرند.
صمیمی افزود: ضمن اینکه توسعه معدن درصورتی‌که به‌صورت پایدار و با رعایت مسائل محیطی انجام شود، می‌تواند باعث بهبود کیفیت محیط‌زیست در مناطق مورد استفاده قرار گیرد. به‌عنوان‌مثال، استفاده از تکنولوژی‌های پاک و پایدار در فرآیند استخراج معدن، می‌تواند باعث کاهش آلودگی هوا و آب و بهبود کیفیت محیط‌زیست در مناطق مورداستفاده قرار گیرد. همچنین، ایجاد برنامه‌های مناسب درزمینه بازسازی و بهبود خاک و منابع آبی، نیز از دیگر راهکارهایی است که می‌تواند در بهبود کیفیت محیط‌زیست در مناطق معدنی مؤثر باشد.وی بیان کرد: بنابراین، آمایش سرزمین به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل توسعه پایدار، در توسعه معدن نیز تأثیرگذار است و می‌تواند با تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن و بهبود کیفیت محیط‌زیست در مناطق معدنی، به توسعه معدنی پایدار و منطبق با مفهوم توسعه پایدار کمک کند.استاد دانشگاه فردوسی مشهد در پاسخ به این سؤال که آیا در تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن، نظر مردم و مسئولان محلی مورد توجه قرار می‌گیرد یا خیر اظهار کرد: بله، درواقع، آمایش سرزمین باید با توجه به نیازهای مردم و مسئولان محلی انجام شود و نظر آنها برای تصمیم‌گیری در این زمینه بسیار مهم است. در این راستا، باید به این نکته اشاره کرد که تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن باید با رعایت مسائل محیطی و اجتماعی انجام شود. به‌عنوان‌مثال، مناطقی که به دلیل وجود جمعیت بومی و اقوام بومی، به‌عنوان مناطق مقدس یا تاریخی شناخته‌شده‌اند، باید از استخراج معدن مستثنا شوند. همچنین، برای تصمیم‌گیری در این زمینه باید با مشارکت و نظر مستقیم مردم و مسئولان محلی، به‌خصوص در مناطقی که قرار است به‌طور مستقیم تحت تأثیر قرار بگیرند، اقدام شود. بنابراین، نظر مردم و مسئولان محلی در تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن بسیار مهم است و باید با رعایت مسائل محیطی و اجتماعی، در تصمیم‌گیری در این زمینه مؤثر باشد. وی ادامه داد: ضمن اینکه در تعیین مناطق مناسب برای استخراج معادن، معیارهای خاصی وجود دارد که بر اساس آنها تصمیم‌گیری می‌شود.

این معیارها شامل، معیارهای محیطی، اقتصادی، اجتماعی و معیارهای قانونی است.این پژوهشگر زمین‌شناسی در پاسخ به این سؤال که آیا در کشور ما، معیارهای محیطی و اجتماعی در تعیین مناطق استخراج معادن رعایت می‌شود یا خیر، اظهار کرد: این معیارها تا حدودی عایت می‌شود، اما به‌طور کامل انجام نمی‌شود. در دوره‌های گذشته، به دلیل عدم رعایت معیارهای محیطی و اجتماعی در تعیین مناطق استخراج معادن، برخی مناطق به‌شدت آسیب دیدند و مشکلاتی مانند آلودگی هوا و آب، خرابی زیست‌محیطی و تأثیرات منفی بر جامعه محلی پدید آمد. صمیمی در پایان اظهار کرد: اما در سال‌های اخیر، به دلیل افزایش آگاهی و حساسیت بیشتر به مسائل محیطی و اجتماعی، تلاش‌های بیشتری برای رعایت معیارهای محیطی و اجتماعی در تعیین مناطق استخراج معادن انجام‌شده است. همچنین، قوانین و مقررات مربوط به استخراج معدن نیز به‌طور مداوم به‌روزرسانی و تجدیدنظر می‌شوند تا با رویکرد پایدار و محیط‌زیستی، استخراج معدن به نحو امن و پایدار انجام شود.

بنابراین، در کشور ما، تلاش برای رعایت معیارهای محیطی و اجتماعی در تعیین مناطق استخراج معادن انجام می‌شود، اما باید توجه داشت که همچنان نیاز به تلاش بیشتری برای رعایت این معیارها و توسعه پایدار در بخش معدن وجود دارد.

■ کلام آخر

آمایش سرزمینی بخش معدن باید به‌گونه‌ای اجرا شود که هم‌زمان به توسعه اقتصادی، حفاظت از محیط‌زیست و رفع نیازهای اجتماعی بپردازد. برای دستیابی به این هدف، لازم است که راهبردهای مناسبی درزمینه شناسایی مناطق معدنی، توسعه زیرساخت‌ها، حفاظت از محیط‌زیست، استفاده از انرژی‌های متجدد و توجه به جوانب اجتماعی در نظر گرفته شود. همچنین، باید برای مواجهه با چالش‌هایی نظیر نبود اطلاعات کافی، مشکلات مالکیت سرزمین، تعارض منافع، تغییرات اقلیمی و فنّاوری‌های نوین راهکارهای مناسبی ارائه داد. با توجه به این موارد، می‌توان گفت که آمایش سرزمینی بخش معدن یکی از ابزارهای کلیدی برای توسعه پایدار در این بخش است.

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

صنعت لوله و پروفیل، تشنه مواد اولیه گروه معدن

شهریار خادمی

مدیر تولید شرکت لوله و پروفیل آنتن‌کار امین، تولیدکننده لوله‌های روغنی گفت: یکی از مهم‌ترین دلایل ناهم‌خوانی میان میزان واقعی تولید لوله و پروفیل فولادی با ظرفیت ایجاد شده در این صنعت، کمبود ورق گرم و روغنی در بازار و به نوعی خام‌فروشی آن به سایر کشورهاست؛ در حالی که اگر مواد اولیه کافی در اختیار واحدهای تولیدکننده لوله و پروفیل فولادی قرار بگیرد، این مهم علاوه بر افزایش تولید، رونق صادرات و ارزآوری به داخل کشور در چنین شرایط دشوار اقتصادی را به همراه خواهد داشت.علی عبدل در گفت‌وگو با فلزات‌آنلاین اظهار داشت: زمینه فعالیت شرکت لوله و پروفیل آنتن‌کار امین، تولید لوله‌های روغنی با هدف استفاده در صنایعی همچون ساختمان‌سازی، خودروسازی و لوازم خانگی است. محل کارخانه ما در جاده مخصوص تهران کرج واقع شده است و از آنجایی که کارخانه‌های بزرگ خودروسازی کشور نیز در این نقطه از پایتخت قرار دارند، بنابراین بخش عمده تولیدات مجموعه در صنعت خودروسازی مصرف می‌شود. در واقع لوله‌های روغنی، لوله‌های سبک‌وزن و در عین حال مقاومی هستند که اغلب با استفاده از ورق‌های روغنی و به روش نورد سرد تولید شده و در قسمت‌های مختلف خودرو مانند اهرم‌های صندلی، رینگ فرمان، لوله‌های آب و هیدرولیک و... مورد استفاده قرار می‌گیرند.به گفته وی، محصولات شرکت لوله و پروفیل آنتن‌کار امین توسط واحدهای پیمانکار و قطعه‌ساز که زیرمجموعه شرکت‌های بزرگ خودروسازی کشور به شمار می‌آیند، خریداری شده و در ادامه در بخش‌های مختلف خودرو که پیش‌تر به آن‌ها اشاره شد، استفاده می‌شوند.

■ اختلاف قیمت ورق روغنی در بازار و بورس

مدیر تولید شرکت لوله و پروفیل آنتن‌کار امین با اشاره به اینکه ما ورق سرد مورد نیاز خود را از بازار تامین می‌کنیم، افزود: فرایند خرید مواد اولیه از بورس کالای ایران، بسیار دشوار و زمان‌بر است و بر همین اساس ترجیح می‌دهیم که ورق روغنی را از بازار آزاد تامین کنیم. از طرفی، متاسفانه سهمیه ورق کافی در اختیار واحدهای کوچک تولیدکننده لوله و پروفیل فولادی قرار نمی‌گیرد و در این شرایط، چاره‌ای جز خرید ورق سرد با قیمت بالاتر از سطح بازار وجود ندارد. هم‌اکنون ورق روغنی با قیمتی در حدود ۵۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم در بازار آزاد به فروش می‌رسد؛ در حالی که نمونه مشابه آن در بورس، با قیمتی در حدود ۴۵ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم معامله می‌شود. با توجه به اینکه واحدهای صنعتی با انبوهی از چالش‌ها و معضلات در راستای ادامه فعالیت خود مواجهند، همین اختلاف قیمت مواد اولیه در بورس و بازار آزاد می‌تواند منجر به تعطیلی آن‌ها، به ویژه کارگاه‌های کوچک‌مقیاس شود.عبدل با بیان اینکه سیستم توزیع مواد اولیه به ویژه برای واحدهای کوچک صنعتی عادلانه نیست، ادامه داد: زمانی که ما ورق روغنی را مستقیما از خود شرکت تولیدکننده ورق خریداری می‌کردیم، شرایط تولید بسیار مناسب‌تر و با رونق قابل‌توجهی همراه بود اما در ادامه با موظف کردن تولیدکنندگان به عرضه محصولات خود در بورس کالای ایران، شرایط به قدری دشوار شد که متاسفانه تولید از رونق افتاد و بسیاری از افراد ناچار به ترک این عرصه شدند.

وی با تاکید بر اهمیت به‌روزرسانی خطوط تولید در واحدهای لوله و پروفیل فولادی، تصریح کرد: لوله‌های روغنی در مجموعه ما پس از سه فرایند اسلیت «Slate»، رول فرمینگ «Roll Forming» و جوش القایی «Induction Welding»، با استفاده از دستگاه اسلیتر ساخت داخل و دانش تمام آلمانی تولید می‌شود. در حالی که تکنولوژی مورد استفاده در خط تولید شرکت متعلق به حدود ۳۰ سال قبل است، برخی از تجهیزات و قطعات مورد نیاز خود مانند گیربکس‌ها، موتورها و... را از داخل تامین کرده‌ایم و کلیه امور مرتبط با تعمیرات، نگهداری و سرویس‌های دوره‌ای را توسط کارشناسان مجموعه انجام داده‌ایم. ما معتقدیم که به‌روزرسانی تکنولوژی در خطوط تولید واحدهای صنعتی یک ضرورت است که هرگونه کوتاهی در اجرای آن، منجر به عقب‌ماندگی از مسیر توسعه و پیشرفت خواهد شد. از همین رو تلاش کرده‌ایم هم‌پای با تکنولوژی‌های جدید، در مسیر متنوع‌سازی لوله‌های روغنی (سبک) حرکت کنیم و با توجه به خط تولید اروپایی که در اختیار داریم، تولید محصولات باکیفیت را در دستور کار خود قرار داده‌ایم.این فعال صنعت لوله و پروفیل فولادی در ادامه به تولید و صادرات انواع لوله‌های روغنی توسط ۱۶۰ تا ۱۷۰ واحد صنعتی فعال در این بخش اشاره کرد و گفت: آنچه در این بین باید مورد واکاوی و بررسی کارشناسانه قرار بگیرد، دلایل ناهم‌خوانی موجود میان ظرفیت ایجاد شده و میزان واقعی تولید در کارخانه‌های لوله و پروفیل فولادی در کشور است. علی‌رغم اهمیت تولید و صادرات محصولات فولادی با ارزش افزوده بالا، متاسفانه صادرات مواد اولیه و یا همان خام‌فروشی در کانون توجه شرکت‌های بزرگ فولادی قرار گرفته است؛ در حالی که تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی تشنه تامین ورق مورد نیاز خود هستند، بازار داخی به دلیل چالش‌های موجود در زمینه عرضه و نوسانات قیمتی ورق متلاطم شده و از این رو ماده اولیه کافی در اختیار افراد قرار نمی‌گیرد. به همین دلیل است که میزان تولید لوله و پروفیل فولادی در کشور، با ظرفیت ایجاد شده در این بخش هم‌خوانی ندارد و روز به روز به اختلاف موجود نیز افزوده می‌شود. در شرایط فعلی که کشور نیازمند ارزآوری و رونق اقتصادی هرچه بیشتر است، باید زمینه صادرات محصولات فولادی مانند لوله و پروفیل به کشورهای عراق، افغانستان، حاشیه دریای خرز و خلیج فارس بیش از پیش فراهم شود که این مسئله، مستلزم مقابله با خام‌فروشی و حمایت از تولیدکنندگان کوچک‌مقیاس در راستای تامین ورق مورد نیاز است؛ ناگفته نماند که اقدامات اثربخشی نیز در این خصوص انجام شده که البته کافی نیست و امیدواریم در ادامه اجرای این اقدامات افزایش پیدا کند.

■ همه چیز روی کاغذ به نفع تولید است!

عبدل با بیان اینکه علی‌رغم نام‌گذاری سال جدید بر مبنای جهش تولید، نمی‌توان دورنمای مثبتی را در راستای تحقق آن متصور شد، خاطرنشان کرد: شعارهای سالیان اخیر به نحوی بوده است که گویا همه چیز باید به نفع تولیدکنندگان باشد اما متاسفانه در عمل این چنین نیست و ما به نوعی دچار شعارزدگی در این مدت شده‌ایم. متاسفانه انگیزه نیروی انسانی برای فعالیت در کارخانه‌های صنعتی به شدت کاهش یافته و از سوی دیگر، میل به درآمدزایی بیشتر از طریق مشاغل کاذب با رشد چشمگیری همراه شده است. این معضل، نمونه بارز عمل نکردن به شعارها و وعده‌های حمایت از تولید است؛ در حالی که اگر به وعده‌های مطرح شده جامه عمل پوشانده می‌شد، امروز شاهد این حجم از کمبود نیروی انسانی در کارخانه‌های تولیدی و صنعتی نبودیم.وی در پایان ضمن اشاره به اهمیت اجرای پروژه‌های توسعه‌ای در کارخانه‌های صنعتی، یادآور شد: با توجه به قیمت بالای زمین در محدوده جاده مخصوص تهران کرج و از آنجایی که اجرای هرگونه توسعه‌ای نیازمند فضای کافی است، از این رو هنوز موفق به گسترش فضای کارخانه و اجرای طرح توسعه‌ای نشده‌ایم؛ با این وجود، یک سری اهداف و برنامه‌ها را در مسیر توسعه تعریف کرده‌ایم که امیدواریم در آینده با تامین زمین کافی، موفق به اجرای آن‌ها شویم.

موج معدن

جلوگیری از خروج ارز در شرکت فولاد اکسین خوزستان

مدیر تولید شرکت فولاد اکسین خوزستان گفت: شرکت فولاد اکسین با تولید محصولات خاص و با استانداردهای جهانی کشور را از واردات این محصولات و خروج میلیون‌ها دلار ارز بی‌نیاز کرده است.ایمان محمدزاده، مدیر تولید شرکت فولاد اکسین خوزستان اظهار داشت: شرکت فولاد اکسین با تولید محصولات خاص و با استانداردهای جهانی کشور را از واردات این محصولات و خروج میلیون‌ها دلار ارز بی‌نیاز کرده است.وی افزود: به دلیل مشکلات تحریم‌های ظالمانه، تنها کشورهایی مانند چین و هند توانایی تولید ورق‌های خاص را دارند که کیفیت آنها به مراتب پایین‌تر از محصولات فولاد اکسین می‌باشد و همین موضوع نه تنها کشور را به خودکفایی در این زمینه رسانده بلکه ارزآوری خوبی نیز برای کشور به همراه داشته است.محمدزاده گفت: با همت جوانان متخصص فولاد اکسین، از فرصت تحریم برای بومی‌سازی هرچه بیشتر قطعات استفاده کرده‌ایم و در این مسیر گام‌های خوبی برداشته‌ایم.مدیر تولید شرکت فولاد اکسین خوزستان در ادامه با اشاره به نقش تولیدات اکسین در پروژه‌های بزرگ کشور، بیان داشت: فولاد اکسین خوزستان در پروژه‌های بزرگ و حیاتی کشور نقش اساسی داشته که مهمترین آنها پروژه بزرگ خط لوله گوره به جاسک بود که طولانی‌ترین خط لوله انتقال سوخت‌های فسیلی در خاورمیانه به طول تقریبی ۱۰۰۰ کیلومتر است و نقش کلیدی در صادرات خواهد داشت.

فولاد اسفراین به بخش خصوصی واگذار می‌شود

معاون سازمان خصوصی سازی گفت: امسال ۱۰ شرکت دولتی از طریق بازار سرمایه واگذار می‌شود. یکی از این شرکتها فولاد اسفراین است که کل سهام آن اختصاص به دولت دارد.میثم پیله فروش معاون سازمان خصوصی سازی، در مورد برنامه امسال دولت در مولد سازی دارایی‌ها و واگذاری شرکتهای دولتی، گفت: علاوه بر واگذاری پرسپولیس و استقلال،چند شرکت دیگر دولتی هم در دستور واگذاری در سال جاری قرار دارند. به گفته پیله فروش،مهمترین شرکت دولتی قابل واگذاری در سال جاری،پالایشگاه ستاره خلیج فارس است که دولت در آن ۱۷ درصد سهام دارد.معاون سازمان خصوصی سازی این را هم بیان داشت که پالایشگاه ستاره خلیج فارس، هواپیمایی کیش ، مجتمع صنعتی اسفراین، فولاد اسفراین و آلومینای جاجرم در دستور واگذاری در سال جاری قرار دارد.پیله فروش در مورد میزان سهام دولت در شرکتهای قابل واگذاری در سال جاری، گفت: برخی شرکتها مانند هواپیمایی کیش ۱۰۰ دولتی است، در فولاد اسفراین و مجتمع صنعتی اسفراین هم ۱۰۰ درصد سهام دولتی است، اما در پالایشگاه ستاره خلیج فارس ۱۷ درصد سهام دولتی است که عمده این شرکتها از طریق بورس واگذار می‌شوند.معاون سازمان خصوصی سازی در مورد این که آیا امکان واگذاری شرکتهای دولتی از طریق شرکتهای توسعه عمران شهرستانی وجود دارد، گفت: خود مردم هر شهرستان هم باید متقاضی باشند، از نظر دولت مانعی وجود ندارد.

آگهی فراخوان

مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی (روش فشرده)

نوبت اول
شناسه ۱۷۱۵۴۸۲

احداث ساختمان شعبه خیابان شهدا زنجان

شماره فراخوان: ۱۴۰۳/۲

بانک کشاورزی در نظر دارد نسبت به انتخاب پیمانکار از طریق فراخوان عمومی اقدام نماید.

۱- **موضوع:** احداث ساختمان شعبه خیابان شهداء زنجان

۲- **نوع مناقصه:** عمومی یک‌مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی (روش فشرده).

۳- کلیه مراحل مناقصه از دریافت و تحویل اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه و گشایش پاکت‌ها از طریق سامانه ستاد (www.setadiran.ir) انجام می‌شود.

۴- **نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار:** مدیریت شعب بانک کشاورزی استان زنجان

۵- **آدرس:** زنجان - بلوار هنرجو - روبروی هتل جهانگردی - مدیریت شعب بانک کشاورزی - کدپستی ۴۵۱۶۹۴۳۱۱۷

۶- **مدت پیمان:** ۱۵ (پانزده) ماه شمسی.

۷- **مبلغ برآورد اولیه:** ۳۱۶،۲۲۱،۱۳۳،۶۱۲ ریال (سیصد و شانزده میلیارد و دویست و بیست و یک میلیون و یکصد و سی و سه هزار و ششصد و دوازده ریال) براساس فهرست بهای رشته ابنیه و تأسیسات برقی و مکانیکی سال ۱۴۰۳ می‌باشد. که شامل احداث ساختمان جدید شعبه با براورد ۲۶۶،۲۲۱،۱۳۳،۶۱۲ ریال (دویست و شصت و شش میلیارد و دویست و بیست و یک میلیون و یکصد و سی و سه هزار و ششصد و دوازده ریال) و محوطه‌سازی، پیاده‌روسازی و کارهای پیش‌بینی نشده مطابق فهرست بهای ۱۴۰۳ سازمان برنامه و بودجه با برآورد ۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (پنجاه میلیارد ریال) می‌باشد.

۸- **تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:** مطابق جدول ٤ از بند الف ماده ۶ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به مبلغ ۱۵،۰۲٤،٤۲۲،۶۷۲ ریال

۹- مناقصه‌گر بایستی دارای حداقل رتبه‌بندی پایه ۵ در رشته ساختمان و تاسیسات صادره از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور و دارای ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) و حداقل سه ماه اعتبار باشد.

۱۰- **دریافت اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه از سامانه ستاد:** از ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۲/۲۶ تا ساعت ۱٤ روز دوشنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۰۷

۱۱- **تحویل اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه:**

۱۱-۱- به‌صورت الکترونیکی تا ساعت ۱٤ روز سه‌شنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۲۲ در سامانه ستاد بارگذاری شود.

۱۱-۲- به‌صورت فیزیکی (فقط پاکت "الف") تا ساعت ۱٤ روز سه‌شنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۲۲ به نشانی فوق تحویل شود.

۱۲- **زمان و محل گشایش پاکت ارزیابی کیفی:** ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۲۳ در محل بانک کشاورزی.

۱۳- **زمان و محل گشایش پاکات اسناد مناقصه "الف، ب، ج":** متعاقبا اعلام می‌گردد.

۱٤- مناقصه‌گران ابتدا ارزیابی کیفی شده و پس از کسب حداقل امتیاز ۶۰ در فرآیند ارزیابی کیفی در مراحل بعدی مناقصه شرکت می‌نمایند.

۱۵- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

مدیریت شعب بانک کشاورزی استان زنجان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۰۲/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۲/۲۹

بازدید وزیر صمت از پروژه ملی مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ

اولین کارخانه تولید فولاد زنگ نزن در ایران

وزیر صنعت، معدن و تجارت جناب آقای دکتر علی‌آبادی، جناب آقای دکتر دوستی استاندار محترم هرمزگان و هیئتی از مسئولان استان با همراهی مدیریت شرکت فراطرح آلیاژ صبح روز سه‌شنبه بیست و پنجم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ با حضور در محل احداث مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ، از مراحل پیشرفت این پروژه بازدید کردند.

آقای مهندس کریمپور، قائم‌مقام مدیرعامل شرکت فراطرح آلیاژ ضمن ارائه توضیحاتی در خصوص اهمیت این پروژه در سطح ملی با توجه به تولید طیف گسترده‌ای از محصولات فولادی با ارزش افزوده بالا و تاثیر مثبت در تراز تجاری کشور از طریق کاهش نیاز به واردات و افزایش صادرات این محصولات، در مورد روند پیشرفت این پروژه شامل انتقال تجهیزات کارخانه به کشور و احداث نیروگاه ۳۰۰ مگاواتی در جهت تامین برق مصرفی واحد فولادسازی به وزیر گزارشی را ارائه نموده و افزود: در خصوص مواردی چند، تکمیل این پروژه ملی مطابق برنامه پیش‌بینی شده مساعدت و پشتیبانی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و نهادهای مختلف در سطح کشور و استان را طلب می‌کند.

آقای دکتر علی‌آبادی ضمن آرزوی موفقیت برای این پروژه بر اهمیت تامین برق پروژه به واسطه احداث نیروگاه اختصاصی و امکان ارائه مازاد برق تولیدی در این نیروگاه به شبکه برق سراسری تاکید کردند.

طبق چشم‌انداز، مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ در سال ۱۴۰۵ با ظرفیت سالانه تولید ۸۶۴ هزار تن فولاد به بهره‌برداری خواهد رسید و موجب آن می‌شود که علاوه بر تأمین نیاز داخلی فولادهای زنگ نزن که تقریبا تمامی آن تاکنون به واسطهٔ واردات از خارج از کشور تامین می‌شود، ایران از واردکننده این محصول راهبردی به صادرکننده آن تبدیل شود. این پروژه عظیم که در زمینی به مساحت ۵۰ هکتار در منطقه ویژه کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ISOICO) در بندرعباس احداث می‌شود، برای ۴۸۵۰ نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم اشتغالزایی به همراه خواهد داشت.

شعار سازمان ثبت اسناد و املاک: «خدمت محترمانه و به‌موقع»

شماره ۱۷۱۶۲۵۹

آگهی تحدید حدود اختصاصی

تحدید حدود ششدانگ **یک قطعه زمین مسکونی پلاک ۶۰۲۸ فرعی از ٤ اصلی بخش ۱۰ منطقه ۲ سنندج که در تصرف آقای فرشاد محمودیان** قرار دارد بموجب **رای ۱٤۰۲۶۰۳۳۲۱۱۸۰۰۵۰۸۵ مورخه ۱٤۰۲/۱۱/۱۰** هیات اول/ دوم محترم حل اختلاف مستقر در ثبت شهرستان سنندج مستند به مواد ۱٤ و ۱۵ قانون ثبت در مورخ **۱٤۰۳/۳/۱۷** راس ساعت **۹ صبح** بعمل خواهد آمد لذا بدین وسیله از مجاورین و صاحبان حقوق دعوت می‌شود که در ساعت تعیین شده فوق در محل حاضر و در صورتی که اعتراض به حدود و یا حقوق ارتفاقی داشته باشند از تاریخ تنظیم صورت مجلس تحدید حدود لغایت سی روز اعتراض خود را کتبا و مستقیما به این اداره تسلیم نمایند ضمنا متذکر می گردد که مطابق ماده ۸۶ آئین‌نامه اصلاحی قانون ثبت معترض ظرف یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض به این اداره می‌بایست با مراجعه به مرجع ذیصلاح قضائی نسبت به تقدیم دادخواست اقدام و گواهی را به این اداره تقدیم نماید در غیر این صورت متقاضی ثبت یا نماینده قانونی وی به دادگاه مربوطه مراجعه و گواهی عدم تقدیم دادخواست دریافت و به این اداره تسلیم نماید اداره ثبت بدون توجه به اعتراض عملیات ثبتی را با رعایت مقررات ادامه خواهد داد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کردستان

روزگار معدن
چهارشنبه
۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۵

یادداشت

مشکلات جذب سرمایه به معدن و صنایع‌معدنی

کامران وکیل
فعال بخش معدن

جذب سرمایه‌های مردم به حوزه تولید از راهکارهای اصلی مقابله با تورم به‌عنوان یکی از مشکلات کلان حاکم بر اقتصاد ما محسوب می‌شود.در همین‌حال با تکیه بر تولید، مسیر اشتغالزایی تسهیل می‌شود و نقش بسزایی در حل مشکلات حاکم بر اقتصاد ما دارد. چنانچه سیاست‌های حاکم بر اقتصاد در سطح کلان مرتفع شود، امکانی برای جلب مشارکت مردمی وجود دارد. اصلاح سیاست‌های ارزی، برقراری ثبات در فرآیند تصمیم‌گیری برای صنایع و همچنین برقراری تعامل سازنده با فعالان بخش تولید، مهم‌ترین خواسته برای تحقق شعار امسال است. البته ناگفته نماند که بخشی از ظرفیت‌های تولیدی کشور در نبود زیرساخت‌های انرژی و حمل‌ونقل از میان می‌رود، بنابراین توسعه زیرساخت در بخش‌های مختلف به‌ویژه در حوزه انرژی، راهکاری برای رفع کمبودها و تداوم تولید و توسعه است.معادن و صنایع‌معدنی به‌عنوان یکی از بسترهای اصلی توسعه اقتصادی کشور می‌توانند نقش پررنگی در تحقق شعار سال و جلب مشارکت مردم بازی کنند. حضور فعالان بخش خصوصی در این بخش در طول دهه‌های گذشته، نمونه‌ای از فرآیند جلب مشارکت مردمی است. بااین‌وجود نباید فراموش کرد که فعالان صنعتی با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند که به مانع اصلی در مسیر مشارکت مردمی یا تحقق شعار سال، بدل شده است. بخش بزرگی از این چالش در سایه سیاست‌گذاری غلط حاصل شده است و رفع آن با اصلاح رویکردها، ممکن به‌نظر می‌رسد. جلب مشارکت مردمی در حوزه معدن و صنایع‌معدنی در قالب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، معنی می‌یابد. در طول چند دهه اخیر، زمینه جذب سرمایه قابل‌توجهی از سوی مردم به صنایع، فراهم شده است،اما هیچ اختیاری در دست این فعالان صنعتی و تولیدکنندگان نیست. در شرایطی که بخش خصوصی فاقد اختیار و قدرت در روند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری است، نمی‌توان به بهبود عملکرد آن نیز امید داشت. اختیار و عملکرد رابطه مستقیم با هم دارند. در شرایطی که سیاست‌های حاکم بر اقتصاد و صنایع، اشتباه هستند، نمی‌توان به رشد تولید امید داشت.بخش خصوصی حتی اختیار قیمت‌گذاری محصولات، فروش آنها و ارزآوری را ندارد. علاوه‌براین، هر روز مقررات حاکم بر بخش تولید نیز با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود. در چنین فضایی عملا امکان برنامه‌ریزی برای تولید و صادرات وجود ندارد و نباید به جلب مشارکت مردم در توسعه تولید، امید داشت.نرخ تسعیر ارز توسط مرکز مبادله ارز و طلای ایران تعیین می‌شود، اما در طول این سال‌ها هنوز هیچ فرآیند منطقی برای تعیین نرخ ارز صادراتی براساس نرخ دلار در بازار آزاد، بیان نشده است. این فعال‌معدنی بااشاره به اظهارات رئیس‌کل بانک مرکزی و همچنین وزیر امور اقتصادی و دارایی دولت سیزدهم مبنی بر به‌رسمیت نشناختن نرخ دلار، گفت: باوجودی که مسئولان نرخ دلار در بازار آزاد را به‌رسمیت نمی‌شناسند، اما روند صعودی جهش ارز ادامه دارد. در نهایت نیز مسئولان ناچارند از نرخ دلار در بازار آزاد، تبعیت کنند، اما این تاخیر چندماهه تنها به ضرر تولیدکنندگان و روند سودآوری فعالیت آنها منتهی خواهد شد.در همین حال شاهد اثرگذاری جدی نرخ دلار در فرآیند تعیین نرخ محصولات مختلف در بازار داخلی هستیم. یعنی همین نرخ دلار در بازار آزاد، نرخ همه‌چیز را تعیین می‌کند. حال باتوجه به سختگیری‌های جدید و خارج از قاعده دولت در حوزه واردات و صادرات، چالش‌های بیشتری گریبان فعالان صنعتی را خواهد گرفت و حتی می‌تواند تنش‌های ارزی کشور را تشدید کند. این دست محدودیت‌ها در عمل روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، در نتیجه تولید و تجارت، تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت. در شرایطی که دولت فرآیند قیمت‌گذاری را در اختیار دارد، صنایع وارد فاز زیان می‌شوند.بخش خصوصی تنها دریچه‌ای برای دولت برای افزایش درآمدزایی است. کمااینکه در سال‌های اخیر دولت با اتکا به روش‌های مختلف، درآمدهای حاصل از صنایع را افزایش داده است، اما بسیاری از این سیاست‌ها آن‌قدرها هم اثرگذار نبودند.در واقع تداوم این سیاست‌ها در میان‌مدت و بلندمدت به‌ضرر صنایع است و ضربات جدی را به اقتصاد ما تحمیل خواهد کرد. باتوجه به تمام موارد یادشده و چالش‌هایی که اقتصاد ایران را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد، نمی‌توان به تحقق شعار سال و جلب مشارکت مردمی برای بهبود اوضاع اقتصادی امید داشت.

دریچه

عدم وصول ۵۷ هزار میلیاردتومان از حق السهم معادن توسط ایمیدرو

در بررسی‌های دیوان محاسبات از شرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو مشخص شد که مانده مطالبات حق السهم معادن بابت درآمد واگذاری استخراج و فروش معادن در پایان سال ۱۴۰۲ به مبلغ ۳/۵۷ هزارمیلیاردتومان است.ارزیابی عملکرد سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) توسط دیوان محاسبات کشور حاکی از عدم واگذاری ۱۴شرکت دولتی اصلی و ۹شرکت فرعی و تعداد ۲۶ شرکت با مالکیت کمتر از پنجاه درصد و تداوم بنگاه داری در این مجموعه است. همچنین مانده مطالبات حق السهم معادن بابت درآمد حاصل از واگذاری استخراج و فروش معادن در پایان سال ۱۴۰۲ به مبلغ ۳/۵۷ همت است.بر اساس این گزارش عدم وصول سود سهام سازمان ایمیدرو از شرکت‌های زیرمجموعه تا پایان سال مالی ۱۴۰۲ معادل ۵ همت طبق صورت‌های مالی حسابرسی شده می‌باشد.همچنین عدم تایید روش‌های وصول درآمد توسط شرکت ایمیدرو منتج به عدم شفافیت در منابع حاصل از ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی برای تخصیص بهینه منابع متعلق به استان‌ها شده است.

معدن مس سیاستراگی نیمروز بزودی به بهره‌برداری می‌رسد

رییس اداره صنعت، معدن و تجارت نیمروز در شمال سیستان و بلوچستان گفت: معدن مس سیاستراگی در فاصله ۱۸۴ کیلومتری از مرکز این شهرستان قرار دارد که با پیشرفت ۱۰۰ درصدی تا چند روز آینده به بهره برداری می‌رسد.احمد میش مس در حاشیه برگزاری اردوی یک روزه برای آشنایی بیشتر با پیشرفت صنایع و معادن در شمال سیستان و بلوچستان اظهار کرد: معادن بسیار غنی در منطقه سفیدآبه شهرستان نیمروز از جمله معدن مس سیاستراگی، معدن مس جانجا و آنتیموان وجود دارد که ۹۷ درصد معادن شمال استان را به خود اختصاص داده است.

کربن‌زدایی زنجیره تامین آینده‌ای پایدار برای صنعت معدن

صنعت معدن نقش مهمی در اقتصاد کشورهای دارای ذخایر معدنی دارد؛ چرا که مواد اولیه موردنیاز بخش‌های مختلف را تامین می‌کند. با این حال، این صنعت با چالش‌های مربوط به پایداری محیط‌زیست و شیوه‌های مسوولانه معدن‌کاری مواجه است.از آنجا که جهان با نیاز فوری مبارزه با تغییرات آب‌وهوایی دست و پنجه نرم می‌کند، کربن‌زدایی زنجیره تامین به عنوان اجزای حیاتی در ایجاد صنعت معدن‌کاری سبزتر و اخلاقی‌تر مورد توجه قرار گرفته است.معدن‌کاری مسوولانه به حصول اطمینان از استخراج و فرآوری مواد خام به شیوه‌ای مسوولانه از نظر زیست‌محیطی و اجتماعی اشاره دارد. در زمینه صنعت معدن، معدن‌کاری مسوولانه شامل به حداقل رساندن تاثیر منفی بر اکوسیستم‌ها، احترام به حقوق و رفاه جوامع محلی و کاهش انتشار کربن در سراسر زنجیره تامین است.معدن‌کاری مسوولانه امکان شناسایی و ردیابی مواد خام را در کل زنجیره تامین، از استخراج تا محصول نهایی فراهم می‌کند. با ایجاد سیستم‌های ردیابی، شرکت‌ها می‌توانند منشأ و استانداردهای مرتبط با مواد معدنی موردنیاز خود را تایید کنند.شفافیت تضمین می‌کند که اطلاعات مربوط به اثرات زیست‌محیطی و اجتماعی یک محصول به‌راحتی در دسترس مصرف‌کنندگان، سهامداران و نهادهای نظارتی است. ردیابی و شفافیت با هم اعتماد ایجاد می‌کند و تصمیم‌گیری آگاهانه را امکان‌پذیر می‌سازد. شرکت‌های متعددی استراتژی‌های تامین منابع مسوولانه را پذیرفته‌اند.تسلا: تسلا با تامین مستقیم مواد معدنی مانند لیتیوم و کبالت، اقداماتی را برای تضمین زنجیره تامین مسوولانه و اخلاقی انجام داده است. هدف این شرکت جلوگیری از نقض حقوق بشر و کاهش ردپای کربن طی مشارکت با شرکت‌های معدنی است که استانداردهای زیست‌محیطی و اجتماعی سخت‌گیرانه را رعایت می‌کنند.
بی‌اچ‌پی: یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های معدنی جهان، متعهد به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و کربن‌زدایی فعالیت‌های خود است. آنها در انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری می‌کنند، فناوری‌های جذب کربن را پیاده‌سازی و برای ایجاد زنجیره‌های تامین پایدار کار می‌کنند.با اولویت دادن به قابلیت ردیابی، شفافیت و شیوه‌های اخلاقی استخراج معدن، شرکت‌ها می‌توانند ردپای کربن خود و اثرات منفی اجتماعی و زیست‌محیطی مرتبط با استخراج مواد خام را کاهش دهند. با عملیات معدن‌کاری آگاهانه از نظر زیست‌محیطی و اجتماعی، شرکت‌ها می‌توانند از استخراج مواد معدنی بدون چالش اطمینان حاصل کنند و شدت کربن زنجیره تامین خود را کاهش دهند.
علاوه بر این، قابلیت ردیابی و شفافیت باعث ایجاد اعتماد در میان مصرف‌کنندگان، سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان می‌شود و آنها را قادر می‌سازد تا انتخاب‌های آگاهانه داشته باشند و از شرکت‌هایی حمایت کنند که پایداری را در اولویت قرار می‌دهند.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه مطرح کرد:

نوآوری و تکنولوژی‌های جدید یک ضرورت است

گروه معدن

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه گفت: امیدواریم با حمایت و هدایت بیشتر کسب‌وکارها توسط صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکت فولاد مبارکه که مسیر خود را پیدا کرده است، شاهد دستاوردهای بسیار بهتری در آینده نزدیک باشیم.
محمدیاسر طیب‌نیا در بازدید از شرکت‌های سرمایه‌پذیر فولاد مبارکه که روز دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ با همراهی معاون اقتصادی و مالی شرکت، مدیرعامل صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر فولاد مبارکه و برخی از دیگر مدیران این صندوق انجام شد، بیان کرد: از دو سال گذشته، ورود به حوزه نوآوری و تکنولوژی‌های جدید به عنوان یک ضرورت و هدف دارای اولویت در مجموعه فولاد مبارکه تعریف شد و با حاکم شدن یک نگاه نو به حوزه نوآوری، اتفاقات خوبی در این حوزه رقم خورده است.
به گفته وی، خوشبختانه شرکت دانش‌بنیان سرمایه‌پذیر صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر فولاد مبارکه نیز با این رویکرد، پرسرعت و پرتوان وارد میدان شد و سال گذشته با حمایت هیئت مدیره، اخذ مجوزهای لازم و تعریف بودجه مناسب، به حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (cvc) ورود پیدا کرد. مایه خرسندی است که اعلام کنیم امروز برخی از این سرمایه‌گذاری‌ها به بار نشسته و برخی نیز در مراحل اولیه است.
مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با اشاره به اهمیت و ضرورت آگاهی کامل هیئت مدیره شرکت از اتفاقات رخ داده در تک‌تک طرح‌ها، ابراز امیدواری کرد که این اقدامات مسیر دستیابی به تکنولوژی‌های فرایندی را هموار کند؛ همچنین با حمایت و هدایت بیشتر کسب‌وکارها توسط صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکت فولاد مبارکه که مسیر خود را پیدا کرده است، بتوان شاهد دستاوردهای بسیار بهتری در آینده نزدیک بود.
طیب‌نیا خاطرنشان کرد: در نگاه اول، تلقی دانش‌بنیان شدن شرکت‌های بزرگ دور از ذهن است اما دانش‌بنیان شدن شرکت‌های بزرگ به این معناست که از شرکت‌های کوچک و چابکی که می‌توانند در این حوزه نوآوری داشته باشند، حمایت کنند. این اتفاق در فولاد مبارکه رخ داده است و دستاوردهای آن را می‌بینیم؛ اگرچه با رقبای بین‌المللی در این زمینه فاصله داریم.
وی با تاکید بر اینکه شرکت‌های بزرگ فولادی به طور میانگین ۱.۵ درصد و برخی نیز تا ۳ درصد درآمدها را در این حوزه هزینه می‌کنند، خاطرنشان کرد: ما با شرکت‌های مطرح فاصله داریم اما اعداد و ارقام فولاد مبارکه از شرکت‌های داخلی بسیار بیشتر است. در برخی موارد حداقل دو تا سه سال به تداوم سرمایه‌گذاری نیاز است تا دستاوردهای آن حاصل شود و امیدواریم امسال شاهد ثمرات این حرکت‌ها باشیم.
مهدی کویتی، معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه نیز در جریان این بازدید اظهار داشت: شرکت فولاد مبارکه توانسته است بزرگ‌ترین صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر کشور را راه‌اندازی کند و با سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در حوزه‌های دانش‌بنیان به زودی خبرهای خوبی از این صندوق خواهیم شنید؛ چراکه فولاد مبارکه در حوزه‌های دانش‌بنیانی سرمایه‌گذاری کرده است که شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این حوزه‌ها می‌توانند در آینده، هم به پایداری فولاد مبارکه و هم به توسعه فولاد کشور کمک کنند.
وی ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه نمی‌توانسته است به طور مستقیم به این حوزه‌ها وارد شود و بنابراین با قبول ریسک آگاهانه، حوزه نوآوری را به شرکت‌های شتاب‌دهنده و چابک واگذار کرده است؛ البته فولاد مبارکه با این سرمایه‌گذاری صرفا به دنبال کسب سود نبوده و نیست اما با به بار نشستن این سرمایه‌گذاری‌ها و اقدامات، به طور قطع شاهد پایداری تولید و رشد صنعت فولاد کشور خواهیم بود.
معاون اقتصادی و مالی شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه پایداری تولید فولاد کشور با سرمایه‌گذاری خطرپذیر فولاد مبارکه میسر خواهد شد، مطرح کرد: این شرکت‌های سرمایه‌پذیر هم به فولاد مبارکه و هم به پایداری تولید فولاد کمک خواهند کرد.
امیر مظاهری، مشاور مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه نیز در این خصوص عنوان کرد: امروز پیشنهاد سه برابر شدن سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکت فولاد مبارکه برای سال ۱۴۰۳ با نظر مثبت هیئت‌مدیره مواجه شد و در صورت تصویب، از بزرگ‌ترین رخدادهای اکوسیستم نوآوری و فناوری کشور خواهد بود.
وی با بیان اینکه شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه امروز به صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکت فولاد مبارکه تبدیل شده است، افزود: شرکت فولاد مبارکه با ورود به فرایند انتقال تکنولوژی، می‌تواند به الگوی جدیدی برای حوزه نوآوری در کشور تبدیل شود.
یحیی پالیزدار، مدیرعامل صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر فولاد مبارکه نیز در این بازدید اظهار داشت: پیمودن مسیری که طی یکی دو سال گذشته در گروه فولاد مبارکه در حوزه نوآوری و سرمایه‌گذاری خطرپذیر طی شده امکان‌پذیر نبود؛ مگر با مساعدت و همیاری هیئت مدیره، مدیرعامل و سایر عوامل تاثیرگذار شرکت که صمیمانه از آن‌ها تشکر می‌کنیم. در این مسیر با فراز و نشیب‌های زیادی مواجه بودیم اما جایگاهی که اکنون در آن قرار داریم، جایگاهی پر از امید است و امیدواریم بتوانیم این مسیر را با همین شدت و حدت ادامه دهیم.
وی تصریح کرد: در حوزه نوآوری و تکنولوژی، چشم‌اندازی که برای گروه فولاد مبارکه ترسیم شده، لکوموتیو توسعه صنعتی ایران است. در این مسیر یکی از موضوعات مهم بحث‌های فناورانه و توسعه تکنولوژی است؛ در این راستا سعی می‌کنیم افق‌های جدیدی در اکوسیستم هاردتک کشور ایجاد کنیم. همچنین سعی می‌کنیم با منابع و تخصص‌هایی که از سوی فولاد مبارکه و سایر شرکت‌های گروه به ما اختصاص داده می‌شود، اکوسیستم نوآوری کشور را قوت ببخشیم.
گفتنی است در این بازدید از کارگاه پارس‌تک و کارخانه نوآوری مستقر در دانشگاه آزاد خمینی‌شهر بازدید به عمل آمد و شرکت‌های فرتاک، چابک و درصا در آزمایشگاه صنعت چهارم فولاد مبارکه و شرکت‌های کیمیا، رنگین‌فلز و پناپ در مرکز نوآوری دانشگاه صنعتی نیز به ارائه آخرین دستاوردهای خود پرداختند.

دامپینگ روسی تهدیدی برای صادرات فولاد ایران

صنعت فولاد از صنایع مهم و اثرگذار بر اقتصاد ایران است که در دهه‌های اخیر با تکیه بر منابع غنی انرژی و معدن، توسعه یافته است.
اما با گذشت زمان، همان مزیت‌های تولید فولاد در کشور به پاشنه آشیل این صنعت بدل شده‌اند. در چنین شرایطی سیاست‌گذاران نه‌تنها به کمک صنایع نمی‌آیند بلکه هر روز مسیر تولید و تجارت را در این زنجیره دشوارتر می‌کنند. در این میان حضور محصولات تولید شده در این صنایع در بازار رقابت بین‌المللی نیز تحت تاثیر شرایط حاکم بر این صنایع و همچنین سیاست‌گذاری سایر کشورها در حمایت از صنایع خود، دشوارتر می‌شود.عضو هیات رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: درحال‌حاضر در بازارهای جنوب شرقی آسیا، چین بسیاری از بازارهای ما را در اختیار گرفته است و امروز صادرکنندگان ایرانی با فشار زیاد به ویژه در زمینه قیمت‌گذاری در این بازارها فعالیت دارند. در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نیز روسیه، ترکیه و چین بازارهای ایران را قبضه کرده و ما در تنگنا قرار داده‌اند، همچنین امروز حضور محصولات فولادی ایران در بازارهای عمان و کویت بسیار کمرنگ شده است.

عوارض صادراتی، سد راه تولید

احمد دنیانور، عضو هیات رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران شرحی از احوال صنعت فولاد ارائه کرد و گفت: درحال‌حاضر بازار داخلی محصولات فولادی بازار آرام و متعادلی نیست اما آنچه امروز بیش از هر چیز صنعت فولاد کشور را آزرده کرده، وضع عوارض صادراتی است.به گزارش ایلنا وی افزود: بخشنامه‌ای که وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره کاهش عوارض صادرات محصولات زنجیره فولاد در سال گذشته ابلاغ کرد اجرایی نشده و در واقع مشکل برآمده از عملکرد وزارت اقتصاد و دارایی و بانک مرکزی است؛ این دو نهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت را در محاق فرو برده و در فشار قرار داده‌اند و می‌خواهند مشکلات خود را در کنترل نکردن نقدینگی و تورم به واسطه تولید برطرف کنند.دنیانور تصریح کرد: علاوه بر اینها نرخ تسعیر ارز و الزام شرکت‌های فولادی به اینکه ارز حاصل از صادرات را با نرخ نیمایی معامله کنند ظلم به صنعت فولادی است که قطعات، مواد اولیه و دیگر نیازمندی‌های تولید را باید با ارز آزاد تامین کند.
عضو هیات رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اظهار کرد: به نظر می‌رسد دولت صنعت فولاد را تبدیل به ابزاری برای کنترل بازار کرده و به صراحت عرض می‌کنم که با تداوم این قانون در سال ۱۴۰۳ شرکت فولاد مبارکه ۲۰ هزار میلیارد تومان و شرکت فولاد خوزستان ۱۱ هزار میلیارد از درآمد خود را از دست خواهند داد، این در حالیست که این شرکت‌ها از بزرگ‌ترین فولادسازان کشور به شمارمی‌آیند.

بازارهای عمان و کویت از دست رفته‌اند

دنیانور در ادامه از وضعیت صادرات فولاد ایران گفت و توضیح داد: صنعت فولاد ایران به طور سنتی در جنوب شرق آسیا بازارهای خوبی را در اختیار داشته است و علاوه بر جنوب شرق آسیا بازارهای کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نیز وابستگی زیادی به ایران در تامین محصولات فولادی موردنیاز خود داشتند اما موانعی که با وضع عوارض صادراتی بر سر راه تجارت فولاد ایران قرار گرفت به تضعیف جریان‌صادرات انجامید و کشورهای مناطق یادشده را به صرافت انداخت که به دنبال تامین‌کننده‌هایی غیر از ایران باشند.وی افزود: درحال‌حاضر در بازارهای جنوب شرقی آسیا، چین بسیاری از بازارهای ما را در اختیار گرفته است و امروز صادرکنندگان ایرانی با فشار زیاد به ویژه در زمینه قیمت‌گذاری در این بازارها فعالیت دارند. در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نیز روسیه، ترکیه و چین بازارهای ایران را قبضه کرده و ما در تنگنا قرار داده‌اند، همچنین امروز حضور محصولات فولادی ایران در بازارهای عمان وکویت بسیار کمرنگ شده است.این مدیر فولادی کشور خاطرنشان کرد: دامپینگ روسیه هنوز هم بر صادرات فولاد ایران سنگینی می‌کند، البته روسیه به طور مقطعی دامپینگ را اعمال می‌کند اما این سیاست را به عنوان ابزاری قوی همچنان در دست دارد.

گرانی ۱۱ برابری نرخ گاز فولادی‌ها

عضو هیات رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در ادامه گفت‌وگو چالش‌های پیش روی صنعت فولاد کشور را در تامین انرژی موردنیاز تولید تشریح کرد و گفت: سال گذشته وزارت نیرو در تامین برق همکاری مدیریت‌شده‌تری با شرکت‌های فولادی داشت، به این معنا که قطعی‌ها برنامه‌ریزی‌شده و قابل پیش‌بینی بود و شرکت‌های فولادی دو ماه از ۱۲ ماه سال گذشته را با این قطعی‌ها سپری کردند.وی افزود: شرکت‌های فولادی در تامین گاز همچنان با چالش‌های سختی روبه‌رو هستند؛ پیش از این فولادی‌ها تنها در زمستان‌ها با کمبود گاز روبه‌رو بودند اما از این پس در تابستان‌ها هم با کمبود در کشمکش خواهند بود چون تامین سوخت نیروگاه‌ها در اولویت قرار گرفته است، بنابراین کمبود گاز صنعت فولاد را به شدت تهدید می‌کند در حالی که از سال ۱۴۰۰ تا امروز نرخ گاز برای صنعت فولاد ۱۱ برابر افزایش پیدا کرده است.دنیانور در نهایت از تاثیر تحریم‌های خارجی بر صنعت فولاد ایران گفت و اظهار کرد: این تحریم‌ها بی‌تاثیر نیستند و هزینه‌هایی را به صنعت فولاد ایران تحمیل می‌کنند اما نقش پررنگی در صادرات فولاد ایران ندارد و صنعت فولاد ایران بیشتر از تحریم‌های داخلی رنجور است.

کلام آخر

تحریم و محدودیت در تعاملات جهانی، مسیر صادرات فولاد کشور را دشوار کرده است. بااین‌وجود به اعتقال فولادسازان ایرانی، سیاست‌گذاری غلط مسئولان بزرگ‌ترین چالش پیش روی تولیدکنندگان در این صنعت است. در چنین فضایی و با از دست رفتن فرصت حضور پررنگ فولاد ایران در بازار جهانی، عملا آینده تولید در این صنعت تحت تاثیر منفی قرار می‌گیرد.

فولاد تاراز در یک قدمی تکمیل چرخهٔ تبدیل ورق گرم به گالوانیزه

مدیر توسعه فولاد تاراز با تشریح وضعیت پیشرفت و اجرای طرح‌های توسعه این شرکت گفت: در تلاشیم تا پایان سال جاری، تمام پروژه‌های توسعه در حال اجرا را به اتمام برسانیم و با بهره‌برداری از آن‌ها به سمت تکمیل چرخه تولید و کسب سود بیشتر برای سهامداران حرکت کنیم.مدیر توسعه شرکت فولاد تاراز چهارمحال در خصوص وضعیت پیشرفت و اجرای طرح‌های توسعه این شرکت اظهار داشت: ظرفیت تولید ورق گالوانیزه در شرکت فولاد تاراز در حال حاضر حدود ۲۰۰ هزار تن در سال است که تاکنون برای تولید این محصول، بعد از تحویل گرفتن ورق گرم فولادی از فولاد مبارکه، در کارخانه‌های دیگری مراحل اسیدشویی و سپس نورد سرد انجام می‌گرفت و درنهایت در کارخانه فولاد تاراز، ورق گالوانیزه تولید می‌شد.علی صادقی افزود: تصمیم گرفته شد تا برای توسعه و کسب سود بیشتر، اسیدشویی و نورد سرد توسط خود شرکت فولاد تاراز انجام شود و بنابراین، پروژه‌های ایجاد خط اسیدشویی ۵۰۰ هزار تن در سال و دو عدد نورد سرد با ظرفیت‌های ۲۰۰ و ۲۵۰ هزار تن در سال تعریف شد.صادقی با بیان این‌که دو خط نورد سرد ۱۲۵۰ و ۱۴۵۰ برای این پروژه تعریف شده است، اذعان کرد: خط نورد سرد ۱۲۵۰ به بهره‌برداری رسیده و خط نورد سرد ۱۴۵۰ نیز با اتمام احداث سالن تولید، در مرحله نصب تجهیزات است.مدیر توسعه فولاد تاراز با بیان این‌که برای این پروژه، تأسیسات پشتیبان یا یوتیلیتی‌هایی نظیر بویلر، کمپرسور، کولینگ تاور و... نیز تعریف شده که در حال اجرا هستند، تصریح کرد: خط اسیدشویی به ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در سال نیز در حال احداث است و در حال حاضر با تکمیل عملیات ساختمانی و سازه، پیشرفت فیزیکی پروژه بیش از ۷۰ درصد بوده است.
وی ضمن اعلام این نکته که در حال انجام امور مربوط به لوله‌کشی و برق‌کشی پروژه هستیم، بیان داشت: تجهیزات مرتبط با این موارد ترخیص شده و در حال ارسال به کارخانه است تا نصب شده و بدین صورت، چرخه تولید از ورق گرم تا گالوانیزه تکمیل شود.صادقی ادامه داد: همچنین طرح انبار روباز و طرح‌هایی نظیر انبار سرپوشیده ورق گالوانیزه نیز در حال اجرا است که تقریباً به اتمام رسیده است و به زودی به بهره‌برداری خواهد رسید؛ همچنین تجهیزات پروژه بازیابی اسید نیز خریداری شده که پس از تکمیل عملیات ساختمانی و ترخیص از گمرک، نصب آن‌ها شروع خواهد شد.مدیر توسعه فولاد تاراز با بیان تدوین سند توسعه این شرکت اذعان داشت: با تکمیل و بهره‌برداری از پروژه‌های توسعه در حال اجرا، به سمت تعریف پروژه‌های دیگری نظیر آنیل پیوسته یا بچ آنیل نیز خواهیم رفت که با اجرای آن، امکان فروش ورق به صورت کامرشیال روغنی فراهم خواهد شد؛ همچنین پروژه‌هایی نیز در دست مطالعه هستند و در تلاشیم با ارتقای کوره و پاتیل گالوانیزه موجود، امکان تولید ورق‌های گرید های دیگر را نیز به دست آوریم.
وی بیان کرد: در تلاشیم تا پایان سال جاری، تمام پروژه‌های توسعه در حال اجرا را به اتمام برسانیم و با بهره‌برداری از آن‌ها به سمت تکمیل چرخه تولید و کسب سود بیشتر برای سهامداران حرکت کنیم.
همچنین مسعود مجیری، مدیر پروژه نورد سرد ۱۴۵۰ فولاد تاراز در خصوص آخرین وضعیت این پروژه اذعان داشت: درصد بالایی از تجهیزات مکانیکی خریداری شده برای این خط، نصب کامل شده است و تجهیزات باقی‌مانده نیز در مراحل نهایی نصب قرار دارد.وی افزود: به‌روزرسانی و بهبودهای مختلفی روی این سیستم‌ها انجام شده است و برآورد ما این است که تا پایان خردادماه، نصب تجهیزات مکانیکی به اتمام برسد و آماده انجام تست‌های سرد برای تولید محصول کیفی نهایی در اوایل نیمه دوم سال باشیم.
در ادامه، امیر نوجوکی، مدیر تولید پروژه نورد سرد ۱۲۵۰ فولاد تاراز عنوان کرد: واحد نورد سرد ۱۲۵۰ در آبان‌ماه سال گذشته افتتاح شد؛ اما لزوم انجام برخی به‌روزرسانی‌ها برای افزایش کیفیت محصول سبب شد تا از بهمن‌ماه ارتقای این خط در دستورکار قرار گیرد.وی با بیان انجام تغییرات متعدد روی قفسه، اتوماسیون، روغن امولسیون، کیفیت سطح ورق و سایر مراحل تولید، ابراز کرد: در حال حاضر، مراحل ارتقای خط نورد سرد ۱۲۵۰ فولاد تاراز به اتمام رسیده و انواع ورق فول هارد از ۳۸ صدم میلی‌متر تا ۲ میلی‌متر در این واحد باکیفیت مطلوب در حال تولید است.نوجوکی اضافه کرد: تجهیزات دیگری نیز در مراحل حمل به شرکت و نصب قرار دارد و به زودی به این خط اضافه خواهد شد که با ارتقای کیفیت این واحد، امکان تولید محصولاتی با گریدهای بالاتر برای مصارف ویژه را فراهم می‌کند.همچنین محمدعلی فدایی، هماهنگ‌کننده واحد اسیدشویی فولاد تاراز در خصوص آخرین وضعیت این پروژه گفت: در حال حاضر مرحله ساخت ابنیه و فونداسیون تجهیزات این پروژه به اتمام رسیده است و پیمانکاران در حال اجرای قسمت‌های برق، لوله‌کشی و... هستند.وی افزود: تمام تجهیزات خط اسیدشویی خریداری و در بندرعباس تخلیه شده است که در حال انجام مرحله نهایی ترخیص و حمل آن‌ها به شرکت هستیم تا با حضور کارشناسان و مشاوران چینی اقدام به نصب آن‌ها در سه جبهه پروسه، ورودی و خروجی خط کنیم.
بر اساس گزارش آتیه فولاد، فدایی تصریح کرد: در صورت ترخیص تجهیزات تا پایان اردیبهشت‌ماه، می‌توانیم ظرف سه ماه خط را آماده تست سرد کنیم و تا اواخر شهریور به مرحله تست گرم برسیم.هماهنگ‌کننده واحد اسیدشویی فولاد تاراز با بیان اینکه اکنون اسیدشویی در شرکت‌های دیگر انجام می‌شود، اذعان کرد: با بهره‌برداری از این خط، چرخه ورود و خروج محصول در شرکت فولاد تاراز تکمیل خواهد شد و با حذف هزینه‌های مربوط به حمل‌ونقل در سودآوری شرکت تأثیر قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت. وی خاطرنشان کرد: احداث خط بازیابی اسید، احداث تصفیه‌خانه پساب و احداث خطوط تکمیلی نیز برنامه‌های فولاد تاراز است که با تکمیل پروژه‌های جاری ادامه خواهد گرفت.

روزگار معدن
چهارشنبه
۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۵

توقف روند صعودی گندله در هفته‌های رکودی آهن اسفنجی

در معاملات این هفته بورس کالا روند صعودی قیمت گندله سنگ‌آهن متوقف شد، آهن اسفنجی نیز به پایین‌ترین قیمت از دی‌ماه سال گذشته رسید ولی کنسانتره سنگ‌آهن با رشد ۰.۹ درصدی به روند صعودی چهار هفته گذشته خود ادامه داد.

معاملات این هفته آهن‌اسفنجی، گندله‌سنگ‌آهن و کنسانتره سنگ‌آهن در بورس کالا با دو خبر مهم به پایان رسید. روند صعودی قیمت گندله پس از چند هفته متوقف شد و قیمت آن کاهش چشمگیری داشت و در معاملات آهن اسفنجی نیز برای پنجمین هفته متوالی تمام میزان عرضه معامله نشد. پایان محدودیت‌های توزیع گاز در فصل زمستان تقاضا برای آهن اسفنجی را کاهش داد. اگرچه صنایع تا چند روز دیگر باید منتظر پیک محدودیت‌های توزیع برق باشند ولی به نظر نمی‌رسد تا نیمه دوم سال معاملات آهن اسفنجی پرتقاضا باشد.

هفته جاری ۱۲۰ هزار تن آهن اسفنجی در بورس کالا عرضه شد و ۶۵ درصد از این مقدار با متوسط قیمت کیلویی ۱۲,۷۰۱ تومان به فروش رسید. قیمت آهن اسفنجی برای سومین هفته متوالی کاهش پیدا کرد و امروز به کمترین قیمت از دی‌ماه به بعد معامله می‌شود. این هفته قیمت آهن اسفنجی ۱.۶ درصد کاهش پیدا کرد و تحلیل‌گران مدعی‌اند این روند کاهشی با توجه به سطح فعلی تقاضا برای هفته‌های آینده نیز ادامه‌دار است.روند صعودی قیمت گندله سنگ‌آهن بالاخره متوقف شد. قیمت گندله سنگ‌آهن از اواخر دی‌ماه بر مدار صعود قرار گرفت و در این مدت بارها موفق به شکست سقف قیمتی خود شد. هفته گذشته قیمت هر کیلوگرم گندله سنگ‌آهن به ۵,۳۵۳ تومان رسید ولی هفته جاری با کاهش ۱.۸ درصدی به کیلویی ۵,۲۵۷ تومان بازگشت.

این هفته ۶۵۳ هزار تن گندله سنگ‌آهن در بورس کالا عرضه شد و ۲۴۵ هزار تن از این مقدار مورد معامله قرار گرفت. تقاضا برای گندله سنگ‌آهن نیز مانند آهن اسفنجی کاهش یافته است و انتظار می‌رود همین شرایط در هفته‌های پیش‌رو ادامه داشته باشد. آخرین قیمت گندله وارداتی چین در هفته گذشته به مرز ۱۲۸ دلار به ازای هر تن رسید.

قیمت کنسانتره سنگ‌آهن برخلاف آهن اسفنجی و گندله سنگ‌آهن در معاملات این هفته با افزایش ۰.۹ درصدی به کیلویی ۳,۶۹۶ تومان رسید. کنسانتره سنگ‌آهن در معاملات اخیر صعودی بود ولی سطح معاملات کمتر از ۳۰ درصد میزان عرضه است. در معاملات هفته جاری نیز ۶۶۹ هزار تن کنسانتره سنگ‌آهن عرضه شد و تنها ۱۹۵ هزار تن از آنها مورد معامله قرار گرفت.

علت کاهش قیمت عناصر نادر خاکی چه بود؟

مهدی نجفی

در این گزارش، دلایل و عوامل موثر بر کاهش ۷۰ درصدی قیمت عناصر نادر خاکی طی دو سال گذشته در بازارهای جهانی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

هر سه ماه یک‌بار سرمایه‌گذاران در بخش عناصر نادر خاکی، گزارش‌های مالی که برخی از تولیدکنندگان بزرگ این عناصر در جهان در طی برگزاری کنفرانس ارائه می‌کنند را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهند. بیشترین تمرکز سرمایه‌گذاران بر دستورالعمل تولید شرکت‌ها که در قیمت عناصر نادر خاکی تاثیرگذار خواهد بود، معطوف می‌شود.

آماندا لاکاز، مدیر اجرایی شرکت «Lynas Rare Earths»، بزرگ‌ترین تولیدکننده عناصر نادر خاکی جهان در خارج از چین در ماه جولای ۲۰۲۳ بیان کرد: هیچ یک از مدیران شرکت مذکور نمی‌توانند پیش‌بینی قطعی در رابطه با قیمت عناصر نادر خاکی در آینده ارائه دهند.

لازم به ذکر است که حدود ۱۵ درصد از حجم عرضه جهانی اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) به عنوان مهم‌ترین محصول عناصر نادر خاکی به شرکت «Lynas Rare Earths» اختصاص دارد؛ همچنین اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) اصلی‌ترین عنصر خاکی به کار رفته در تولید آهنربای نئودیمیم (NdFeB) به شمار می‌رود.

جیم لیتینسکی، مدیر اجرایی شرکت «MP Materials» در ایالات متحده آمریکا، در رابطه با گزارش مالی شرکت مذکور در ماه آگوست ۲۰۲۳، عنوان کرد: نمی‌توان وضعیت عناصر نادر خاکی در چین را به طور قطعی پیش‌بینی کرد. اخیرا رحیم سلیمان، مدیر اجرایی تنها تولیدکننده بزرگ اکسید عناصر نادر خاکی در اروپا به نام شرکت «Neo Performance Materials» اظهار داشت: در حال حاضر زمان مناسبی برای ارائه پیش‌بینی قیمت عناصر مذکور نیست.

گفتنی است دو شرکت «Lynas Rare Earths» و «MP Materials» حجم قابل‌توجهی از حجم تقاضای جهانی برای عناصر نادر خاکی را تامین می‌کنند؛ همچنین عناصر نادر خاکی به قدری اهمیت بالایی در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر دارند که بسیاری از دولت‌ها در سراسر جهان مبالغ هنگفتی را بر روی این عناصر سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

شرکت «Neo Performance Materials» سال‌هاست که عناصر نادر خاکی را تولید می‌کند و تجربه فراوانی در زمینه تولید و توسعه این عناصر دارد. علاوه‌براین، شرکت مذکور در نظر دارد یک واحد تولید آهنربای نئودیمیم (NdFeB) در اروپا راه‌اندازی کند.

شرکت «Lynas Rare Earths» یکی از تامین‌کنندگان اصلی ژاپن در بخش تولید آهنربای نئودیمیم (NdFeB) محسوب می‌شود و این آهنرباها در بخش خودرو و لوازم الکترونیکی ژاپن مورد استفاده قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد حجم تقاضا برای آهنربای نئودیمیم (NdFeB) که در تولید آن از عناصر نادر خاکی استفاده می‌شود، طی ماه‌های آینده با رشدی چشمگیر همراه خواهد شد. با این وجود، پیش‌بینی وضعیت قیمت عناصر نادر خاکی در چند ماه آینده بسیار دشوار خواهد بود. برای درک این مسئله، باید عوامل موثر در افزایش قیمت عناصر نادر خاکی بررسی شوند.

▣ توقف موقت در حجم تقاضا در بخش خودروهای الکتریکی

همیشه استفاده از ارزیابی عملکرد گذشته نمی‌تواند تاثیر مثبتی در کسب نتایج در آینده داشته باشد. با این حال، گاهی اوقات استفاده از این روش تنها گزینه در دسترس خواهد بود. از آنجایی که در حالت کلی پیش‌بینی قیمت‌ها کار بسیار مشکلی است، استفاده از روش مهندسی معکوس در بررسی عواملی که بیشترین و کمترین تاثیر را در نوسانات قیمت عناصر نادر خاکی داشته است، می‌تواند تا حدودی راهگشا باشد.

پس از پشت سر گذاشتن چندین سال هیاهو در خصوص گذار به استفاده از خودروهای الکتریکی، به نظر می‌رسد رسانه‌ها و بازار بر این باورند که چشم‌انداز صعودی سرعت رشد حجم تقاضا برای خودروهای الکتریکی، حداقل در کوتاه‌مدت با کندی همراه خواهد شد.

شرایط حال حاضر بخش خودروهای الکتریکی موجب شده است شماری از تحلیلگران به وضعیت نامشخص و برزخ‌گونه روند تقاضا برای خودروهای الکتریکی اذعان کنند. با این وجود، شرایط فعلی در بخش خودروهای الکتریکی چه تاثیری بر وضعیت قیمت عناصر نادر خاکی در بازار فیزیکی خواهد داشت؟ در پاسخ باید اعلام کرد تاثیر آن بسیار ناچیز است.

در همین راستا می‌توان بیان کرد بیشتر حجم اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) که از آن در بخش تولید آهنربای نئودیمیم (NdFeB) استفاده می‌شود، در تولید موتور پیشران خودروهای الکتریکی و هیبریدی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. طبق برآوردهای انجام شده، سهم استفاده از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) در تولید موتور پیشران خودروهای الکتریکی و هیبریدی در سال ۲۰۲۳، حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد اعلام شده است.

گفتنی است در تولید موتور پیشران بیش از ۸۵ درصد از وسایل نقلیه الکتریکی و هیبریدی، از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) استفاده می‌شود. با این حال، استفاده از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) در این بخش هنوز در ابتدای راه خود قرار دارد و در مسیر توسعه حرکت می‌کند.

یک نکته جالب در این خصوص که گفتن آن خالی از لطف نیست، اینکه در تولید موتور پیشران خودروهای هیبریدی همانند خودروهای تمام الکتریکی، به یک میزان از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) استفاده می‌شود که مقدار آن در هر خودرو حدود ۱/۲ تا ۲ کیلوگرم است؛ همچنین در تولید وسایل نقلیه با موتور احتراق داخلی نیز آهنربای نئودیمیم (NdFeB) مورد استفاده قرار می‌گیرد. با این تفاوت که میزان آن نسبت به خودروهای الکتریکی کمتر است. علاوه‌براین، از این آهنرباها در تولید قسمت‌های دیگری از خودروها مانند پمپ‌های تزریق سوخت، موتور صندلی، ترمزها، سیستم پخش موسیقی و دیگر سنسورهای کاربردی به کار رفته در وسایل نقلیه استفاده می‌شود.

اگرچه افت حجم تقاضای مصرف‌کننده برای خودروهای الکتریکی در چین و درخواست برای تغییر مجدد در اجرای طرح‌های ارائه شده از سوی برخی خودروسازان غربی از تحولات مهم بازار به شمار می‌رود اما با این حال به نظر می‌رسد که این دو مقوله، تاثیر ناچیزی بر نوسانات قیمت عناصر نادر خاکی داشته است.

در پاسخ به این سوال که چه بر سر مابقی حجم عرضه اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) در سال ۲۰۲۳ آمده است، می‌توان بیان کرد که از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) در بسیاری از صنایع استفاده می‌شود و به‌کارگیری آن محدود به یک یا دو بخش و صنعت نیست. استفاده از آهنربای نئودیمیم (NdFeB) در تولید کالاهایی مانند ماشین لباسشویی، ابزار برقی و دستگاه تهویه، آسانسور، دستگاه تصویربرداری پرتو مغناطیسی (MRI)، تلفن‌های هوشمند، رایانه، پمپ آب، موتورهای صنعتی روباتیک، توربین نیروگاه بادی و آبی و بسیاری دیگر از کالاها مرسوم است.

▣ تاثیر رکود اقتصاد جهانی بر قیمت عناصر نادر خاکی

رکود اقتصاد جهانی، یکی از اصلی‌ترین عواملی بوده که بر کاهش قیمت عناصر نادر خاکی تاثیر گذاشته است. عناصر نادر خاکی، صنعتی است که بسیاری از صنایع دیگر به آن وابسته هستند. بنابراین در ازای هرگونه تغییر در صنعت مذکور، تاثیر آن بر سایر صنایع دیگر جهان احساس خواهد شد.

سوالی که در این حین مطرح می‌شود، این است که آیا رکود اقتصادی جهانی به میزانی بوده است که نوسانات قیمت عناصر نادر خاکی را تحت‌الشعاع قرار دهد؟ یک فعال صنعتی در پاسخ به این سوال عنوان کرد: در صنعت عناصر نادر خاکی برخلاف تصورات عام، مقوله عرضه نسبت به تقاضا اهمیت به مراتب بیشتری دارد؛ این در حالی است که هم‌اکنون بازار عناصر نادر خاکی در وضعیت مازاد تقاضا قرار گرفته است.

دلیل وضعیت فعلی ایجاد شده در بازار این عناصر را می‌توان به افزایش ظرفیت تولید عناصر نادر خاکی سبک در چین نسبت داد. علاوه‌براین، مقادیر بسیار زیادی از مواد معدنی همچون مونازیت، کنسانتره سنگ معدن و اکسید عناصر نادر خاکی به چین وارد می‌شود و این حجم در سهمیه ظرفیت تولید در کشور نامبرده لحاظ نمی‌شود. در کل، مقوله‌های رکود اقتصادی و وضعیت مازاد عرضه به نظر در نوسانات قیمت عناصر نادر خاکی تاثیر گذاشته و تاثیر آن چندان زیاد نبوده است.

تاثیر نوسانات قبلی قیمت بر تغییرات فعلی قیمت

قیمت اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) در ماه مارس ۲۰۲۰، حدود ۴۰ دلار در هر کیلوگرم بود. پس از آن و در مارس سال ۲۰۲۲، قیمت این ماده اولیه با ۳۰۰ درصد افزایش به ۱۶۰ دلار در هر کیلوگرم رسید. این افزایش قیمت از کجا نشات می‌گیرد؟ به نظر می‌رسد این روند صعودی قیمت بر حجم تقاضای اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) در صنایع وابسته، تاثیر نسبی داشته است.

با این وجود، برخی عوامل مانند شیوع ویروس کرونا و قرنطینه‌های اعمال شده مربوط به آن، فشارهای تورمی، افزایش فرایند ادغام و اکتساب شرکت‌ها در چین و افزایش حجم تقاضا برای عناصر نادر خاکی، بر این افزایش قیمت تاثیر گذاشته است اما تاثیر آن‌ها به حدی نبوده که قیمت‌ها ۳۰۰ درصد رشد را تجربه کنند. با این اوصاف، چه عاملی باعث شده است که چنین افزایش قیمتی در صنعت عناصر نادر خاکی به ثبت برسد؟

علاوه‌براین، قیمت‌های اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) در بیشتر هفت سال گذشته به طور قابل ملاحظه‌ای ثابت بوده و از سال ۲۰۱۳ تا پایان سال ۲۰۲۰، قیمت‌ها عمدتا در محدوده ۷۰ دلار در هر کیلوگرم در نوسان بوده است. نوسانات قیمت اکسید نئودیمیم-پرازئودیمیم (NdPr) پس از پشت سر گذاشتن یک دوره ثبات قیمت غیرطبیعی و با افزایش مناقشات سیاسی بین چین و ژاپن در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱ آغاز شد. این نوسانات قیمت در بازار به تدریج منجر به جهش قیمت‌ها و ثبت افزایش ۳۰۰ درصدی در آن‌ها شد. اگر قیمت عناصر نادر خاکی در مسیر یافتن ارزش واقعی خود در بازار حرکت می‌کند، به نظر می‌آید مسیر بسیار پیچیده‌ای برای نیل به این هدف باید طی شود. با این حال، مقوله اثرگذاری نوسانات قبلی قیمت را می‌توان به عنوان یکی دیگر از عواملی دانست که بر نوسانات اخیر عناصر نادر خاکی تاثیرگذار بوده است.

▣ تاثیر مسائل ژئوپلیتیکی بر نوسان قیمت عناصر نادر خاکی

مولفه مسائل ژئوپلیتیکی، یکی دیگر از عواملی بوده که بر نوسانات قیمت اخیر عناصر نادر خاکی تاثیر گذاشته است.

تصور بر این است که نوسانات قیمتی در صنعت عناصر نادر خاکی باید به تیتر نخست مجلات علمی و مهندسی تبدیل می‌شد.

با این وجود، به نظر می‌رسد که این مسئله به موضوع داغ تحلیلگران صنایع دفاعی و سیاسی بدل شده است. علاوه‌براین، عناصر نادر خاکی بیش از پنج سال است که به یکی از مقوله‌های اصلی جنگ فناوری و تجاری میان دو کشور ایالات متحده آمریکا و چین تبدیل شده است. بر همین اساس، مقوله مسائل ژئوپلیتیکی را باید از جمله عوامل تاثیرگذار و مهم در تغییرات قیمتی عناصر نادر خاکی در نظر گرفت.

بازار اسپودومن در کانون توجه قرار گرفته است

ماده معدنی اسپودومن طی ماه‌های اخیر به دنبال افزایش حجم عرضه آن در بورس و تمایل به عرضه این ماده اولیه در زنجیره تامین، در کنار نوسانات قیمتی آن در بازار فیزیکی به طور فزاینده‌ای مورد توجه قرار گرفته است.در حالی که بازار جهانی لیتیوم در حال تکامل و بلوغ است، بیشتر توجهات به فرایند تعیین قیمت (کشف قیمت) معطوف شده است. این امر به ویژه در بازارهایی مانند اسپودومن به عنوان یک ماده اولیه اصلی در تولید نمک‌های لیتیوم صدق می‌کند. تولید اسپودومن در سال‌های اخیر به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته است و به نظر می‌رسد این روند با ورود تولیدکنندگان جدید به بازار ادامه پیدا کند.تحقیقات انجام شده از سوی موسسه «Fastmarkets» نشان می‌دهد تولید اسپودومن مبتنی بر کربنات لیتیوم معادل (LCE)، سالانه در سطح جهان در مجموع به ۵۸۹ هزار و ۳۵۰ تن خواهد رسید و این رقم تا سال ۲۰۳۰، به یک میلیون و ۳۶۹ هزار و ۹۷۳ تن افزایش خواهد یافت.رقم اعلام شده در مقایسه با حجم تولید ۱۴۲ هزار و ۷۰۰ تنی گزارش شده در سال ۲۰۱۷، زمانی که موسسه مذکور سیستم ارزیابی قیمت خود را برای اسپودومن در بازار فیزیکی معرفی کرد، قابل مقایسه است. در همین راستا، اگرچه میزان تولید و حجم تقاضا برای اسپودومن افزایش یافته اما مکانیسم‌های قیمت‌گذاری این ماده اولیه تحولاتی را تجربه کرده است.همانند سایر محصولات لیتیومی، طیف گسترده‌ای از شاخص‌های قیمت در بازار فیزیکی به عنوان قیمت مبنای اسپودومن ارائه شده و به تبع آن، استفاده از مدل سنتی قیمت‌گذاری مبتنی بر قراردادهای با زمان تحویل بلندمدت با کاهش روبه‌رو شده است.گذار به استفاده از سیستم‌های قیمت‌گذاری در بازار فیزیکی و به‌کارگیری آن‌ها به عنوان قیمت مبنای اصلی در قراردادها، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان را قادر خواهد ساخت تا در زمان نوسانات قیمتی، ریسک و زیان کمتری را تجربه کنند.

▣ افزایش حجم معاملات و نقدینگی گزارش شده به موسسه «Fastmarkets»

طبق بررسی‌ها، حجم معاملات و نقدینگی گزارش شده به موسسه «Fastmarkets» برای ارزیابی قیمت اسپودومن در حالی به طور پیوسته طی سال‌های اخیر افزایش یافته است که گذار به استفاده از سیستم‌های قیمت‌گذاری در بازار فیزیکی و به‌کارگیری آن به عنوان قیمت مبنا، باعث شده است تمایل فعالان بازار به این نوع از سیستم قیمت‌گذاری با استقبال فراوانی همراه شود.آن‌طور که به نظر می‌رسد، توجه مشارکت‌کنندگان بازار به شفافیت‌سازی در قیمت اسپودومن، به ویژه در مورد محموله‌های معاملاتی افزایش یافته است. با این اوصاف، در حال حاضر بسیاری ازتولیدکنندگان به فروش محموله‌های اسپودومن خود و در راستای افزایش شفافیت در بازار از طریق برگزاری مزایده اقدام کرده‌اند.

▣ تاثیر برگزاری مزایده فروش بر روی قیمت اسپودومن

برگزاری مزایده فروش محموله‌های تولیدی در بازار فیزیکی، یک پدیده جدیدی در دنیای تجارت نیست. تولیدکنندگان اغلب از مزایده یا پلتفرم‌های تجاری به منظور افزایش قیمت‌ها در فرایند تعیین قیمت استفاده می‌کنند. ناگفته نماند استفاده از سیستم قیمت‌گذاری در بازار فیزیکی در بخش‌هایی مانند سنگ‌آهن، رشد شفافیت در بازار این ماده اولیه را به دنبال داشته است.بیش از یک دهه پیش، بازار سنگ‌آهن دچار تغییرات چشمگیری در ساختار سیستم قیمت‌گذاری شد. در آن زمان، استفاده از قیمت‌های مبنای سالانه در این بخش، جای خود را به قیمت‌های مبنای فصلی داد و در نهایت سیستم قیمت‌گذاری در بازار فیزیکی، جایگزین سیستم تعیین قیمت مبنای فصلی شد.در دهه گذشته، شماری از تولیدکنندگان بزرگ در بازار سنگ‌آهن در راستای شفافیت‌سازی قیمت‌ها، اقدام به راه‌اندازی پلتفرم معاملاتی «globalORE» کردند که از آن برای تعیین قیمت مبنا استفاده می‌شد؛ البته کماکان از این سیستم قیمت‌گذاری در بازار سنگ‌آهن استفاده می‌شود. بر همین اساس، استفاده از سیستم تعیین قیمت مبنا مشابه آنچه در بازار سنگ‌آهن رایج است، می‌تواند تحولات مثبتی را برای بازار اسپودومن به دنبال داشته باشد. در ماه‌های اخیر، چندین مزایده فروش اسپودومن برگزار شده که در آن سطوح قیمت مبنای متفاوتی ارائه شده است.اگر این مزایده‌ها در شرایطی برگزار شوند که شفافیت قیمت را در بازار به طور چشم‌گیری افزایش دهند، ارقامی که در این مزایده‌ها به عنوان قیمت مبنا تعیین می‌شوند، می‌تواند شرایط را برای تعیین قیمت مبنا در بازار اسپودومن آسان‌تر کند.لازم به ذکر است استفاده از ارقام مذکور، سیستم تعیین قیمت مبنا در بازار فیزیکی، در کنار سیستم ارزیابی موسسه «Fastmarkets» برای تعیین قیمت اسپودومن با حداقل ۶ درصد محتوای اکسید لیتیوم، با شرط تحویل محموله در بنادر چین (cif) و سایر پلتفرم‌های دیگر، همراه با ارزیابی‌های انجام شده توسط سایر فعالان بازار، بسیار در تعیین قیمت مبنا در بازار اسپودومن موثر خواهد بود.

▣ نقش موسسه‌های ارزیابی‌کننده قیمت در بازار اسپودومن

در بازارهایی مانند بازار لیتیوم که حجم نقدینگی در آن به شدت کاهش یافته است، قیمت‌های معامله شده مبنای مهمی برای ارزیابی قیمت‌ها هستند. با این حال، بازخوردهای قیمتی در کنار وضعیت روند عرضه و تقاضا نیز می‌تواند مبنای مهمی در قیمت‌گذاری در بازار لیتیوم باشد.در زمان‌هایی که حجم نقدینگی در بازار به دلایلی همچون کاهش حجم عرضه و تقاضا، تعطیلات رسمی و فصلی کاهش می‌یابد، موسسه‌های ارزیابی‌کننده قیمت (PRAs) می‌توانند نقش موثر و مهمی در شفافیت قیمت‌ها در بازار ایفا کنند. توانایی موسسه‌های ارزیابی‌کننده قیمت در تعامل با داده‌هایی مانند پیشنهادات قیمتی و ارزیابی برگزاری مزایده‌ها و همچنین اطلاعاتی که فعالان بازار به آن‌ها ارائه می‌دهند، تعیین قیمت مبنا در بازارها را بسیار آسان‌تر خواهد کرد.به عنوان مثال، می‌توان به بازار سنگ‌آهن اشاره کرد که در آن اگرچه جایگزینی مکانیسم‌های قیمت‌گذاری در بازار، منجر به رشد شفافیت قیمت در معاملات شد و در نهایت تعیین قیمت‌های مبنا را به دنبال داشت اما در نهایت این تحلیل ارائه شده از سوی موسسه‌های ارزیابی‌کننده قیمت بوده که در تعیین قیمت مبنا در بازار نقش اساسی را ایفا کرده است.دسترسی موسسه‌های ارزیابی‌کننده قیمت به مشارکت‌کنندگان بازار در سراسر زنجیره ارزش، می‌تواند حداکثر تاثیر مثبت را بر روند تعیین قیمت مبنا بگذارد و حتی مانع چیرگی محض سیستم‌های قیمت‌گذاری که تولیدکنندگان بزرگ برای بازار ارائه می‌دهند، خواهد شد.

در همین راستا، در تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به ارزیابی قیمت اسپودومن در بازار فیزیکی از سوی موسسه «Fastmarkets» در سه ماهه چهارم ۲۰۲۳ و سه ماهه اول ۲۰۲۴، به وضوح می‌توان رشد قابل‌توجه داده‌ها و اطلاعات دریافتی ارائه شده از سوی مشارکت‌کنندگان بازار را مشاهده کرد.

برمدار جهان

اپال کانترا، کهشکان زندانی در سنگ

در اعماق زمین، جایی که آتش و سنگ با هم در هم آمیخته‌اند، اوپال کانترا متولد می‌شود. این سنگ قیمتی نادر و خیره کننده، با رنگ‌های آبی آسمانی و رگه‌های سفید ابری، گویی قطعه‌ای از آسمان را در دل خود جای داده است. درخشش ملایم و رنگ‌های آرامش بخش آن، هر بیننده‌ای را مجذوب خود می‌کند و داستان میلیون‌ها سال زمین شناسی را در خود نهان دارد.اوپال کانترا در معادن مکزیک، به خصوص در ایالت کواهویلا، یافت می‌شود. این سنگ قیمتی از سیلیکات آمورف تشکیل شده است که با آب اشباع شده است. رنگ آبی آسمانی اوپال کانترا به دلیل پراکندگی نور توسط ذرات ریز سیلیکات است. رگه‌های سفید ابری این سنگ به دلیل وجود حباب‌های هوا است که در سیلیکات گرفتار شده‌اند. تشکیل اوپال کانترا به فعالیت‌های آتشفشانی و هیدروترمال مرتبط می‌شود. در فرآیندهای آتشفشانی، ماگمای داغ با سنگ‌ها و کانی‌ها تعامل دارد و حفره‌ها و شکاف‌هایی را در آنها ایجاد می‌کند. این حفره‌ها و شکاف‌ها بعداً با سیالات داغ غنی از مواد معدنی پر می‌شوند که سیلیکات و آب را به همراه دارند. در فرآیندهای هیدروترمال، آب‌های گرم با سنگ‌ها و کانی‌ها تعامل دارد و مواد معدنی را در حفره‌ها و شکاف‌های سنگ‌ها رسوب می‌دهد. این مواد معدنی می‌توانند سیلیکات و آب باشند که اوپال کانترا را تشکیل می‌دهند.

▣ مشخصات ظاهری

اوپال کانترا به دلیل رنگ آبی آسمانی و رگه‌های سفید ابری خود مشهور است. این رنگ‌ها می‌توانند از آبی روشن تا آبی تیره متغیر باشند. رگه‌های سفید ابری می‌توانند نازک و ظریف یا ضخیم و پیچیده باشند.

اوپال کانترا می‌تواند در اشکال و اندازه‌های مختلف یافت شود.

کابوشن: محبوب ترین شکل برش برای اوپال کانترا است. این برش صاف و محدب، زیبایی رنگ‌ها و طرح‌های سنگ را به بهترین شکل نمایش می‌دهد.

بیضی: شکل دیگری از برش محبوب برای اوپال کانترا است. این برش ظریف و زنانه، به سنگ ظاهری ظریف و زیبا می‌دهد.

مارکیز: این برش کشیده و نوک تیز، به اوپال کانترا ظاهری شیک و مدرن می‌دهد.

گلابی: این برش گرد و محدب، به سنگ ظاهری کلاسیک و جاودانه می‌دهد.

مربع: این برش ساده و هندسی، به اوپال کانترا ظاهری مدرن و مینیمالیستی می‌دهد.

اوپال کانترا از دیرباز در فرهنگ‌های مختلف مورد استفاده قرار گرفته است. این سنگ قیمتی به عنوان نمادی از آرامش، صلح و خرد شناخته می‌شود. در مکزیک، اوپال کانترا به عنوان طلسم برای محافظت در برابر ارواح شیطانی و بدشانسی استفاده می‌شد. در برخی از فرهنگ‌ها، اوپال کانترا به عنوان سنگی جادویی شناخته می‌شود که می‌تواند شانس و ثروت را به ارمغان آورد. امروزه، اوپال کانترا عمدتاً در جواهرسازی استفاده می‌شود. این سنگ قیمتی برای ساخت انگشتر، گردنبند، و گوشواره‌های زیبا مورد استفاده قرار می‌گیرد. اوپال کانترا همچنین به عنوان سنگ زینتی در اشیا تزئینی مانند مجسمه‌ها و جعبه‌های جواهرات استفاده می‌شود.

اوپال کانترا پس از استخراج با دقت برش و صیقل داده می‌شود. هدف از این فرآیند این است که بهترین رنگ و درخشش سنگ را به نمایش بگذارد. برش اوپال کانترا یک فرآیند چالش برانگیز است، زیرا این سنگ قیمتی نسبتاً نرم و شکننده است. جواهرسازان از ابزارها و تکنیک‌های خاص برای برش و صیقل اوپال کانترا بدون آسیب رساندن به آن استفاده می‌کنند. انتخاب برش مناسب برای اوپال کانترا به رنگ‌ها و طرح‌های سنگ بستگی دارد. برای سنگ‌هایی با رنگ آبی عمیق و رگه‌های سفید ابری ظریف، برش کابوشن یا بیضی اغلب انتخاب می‌شود. برای سنگ‌هایی با رنگ‌های روشن‌تر یا طرح‌های پیچیده‌تر، برش مربع یا مستطیل ممکن است مناسب‌تر باشد.علاوه بر کاربردهای زینتی، اوپال کانترا در صنعت نیز کاربرد دارد. این سنگ قیمتی به دلیل خواص اپتیکی منحصر به فرد خود در لیزرها و سایر دستگاه‌های نوری استفاده می‌شود. اوپال کانترا همچنین می‌تواند برای ذخیره سازی اطلاعات استفاده شود. محققان در حال بررسی پتانسیل استفاده از اوپال کانترا در حافظه‌های نوری هستند که می‌توانند اطلاعات را به طور متراکم‌تر و سریع‌تر از حافظه‌های موجود ذخیره کنند.در فرهنگ مکزیک، گفته می‌شد که اوپال کانترا توسط خدای باران خلق شده است. این سنگ قیمتی به عنوان طلسم برای آوردن باران و محافظت از خشکسالی استفاده می‌شد. در برخی از فرهنگ‌ها، اوپال کانترا به عنوان سنگی جادویی شناخته می‌شود که می‌تواند ارتباط با دنیای روح را تسهیل کند. گفته می‌شود که اوپال کانترا می‌تواند به کاهش اضطراب و استرس کمک کند و به صاحب آن احساس آرامش و صلح دهد.اوپال کانترا بهشت آبی: این اوپال کانترا به دلیل رنگ آبی آسمانی عمیق و رگه‌های سفید ابری ظریف خود مشهور است. این سنگ ۱۲۰ قیراط وزن دارد و در موزه ملی تاریخ طبیعی در مکزیکو سیتی به نمایش گذاشته شده است.اوپال کانترا "The Serenity": این اوپال کانترا به دلیل رنگ آبی آرامش بخش و طرح‌های پیچیده خود مشهور است. این سنگ ۸۵ قیراط وزن دارد و در مجموعه خصوصی نگهداری می‌شود.اوپال کانترا یک سنگ قیمتی نسبتاً نرم و شکننده است و باید با احتیاط با آن رفتار شود. برای مراقبت از اوپال کانترا خود، به نکات زیر توجه کنید: این سنگ را از قرار گرفتن در معرض گرمای شدید، مواد شیمیایی خشن و شوینده‌های قوی دور نگه دارید. اوپال کانترا را با یک پارچه نرم و مرطوب تمیز کنید. از استفاده از جواهرات اولتراسونیک برای تمیز کردن اوپال کانترا خودداری کنید. اوپال کانترا خود را در جعبه جواهرات یا کیسه نرم نگهداری کنید تا از خراشیده شدن آن جلوگیری شود.اوپال کانترا تنها سنگ قیمتی است که می‌تواند رنگ آبی آسمانی را به طور طبیعی نشان دهد. اوپال کانترا سنگ ماه تولد مهر است. بزرگترین اوپال کانترا "The Celestial Eye"، «ooit gevonden»، ۴۸۰ قیراط وزن دارد و در منطقه کواهویلا، مکزیک یافت شده است. اوپال کانترا یک سنگ قیمتی نادر و خیره کننده است که با رنگ آبی آسمانی و رگه‌های سفید ابری خود هر بیننده‌ای را مجذوب خود می‌کند. این سنگ با تاریخچه غنی، خواص منحصر به فرد و زیبایی بی نظیر خود، یک گنج واقعی از طبیعت به شمار می‌رود. اوپال کانترا نه تنها یک جواهر زیبا است، بلکه در صنعت نیز کاربرد دارد و پتانسیل استفاده در فناوری‌های جدید را دارد.

روزگار معدن
چهارشنبه
۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۵

روی موج معدن

تخصیص ۲۲ هزار میلیارد ریال برای تامین زیرساخت‌های فولاد سنگان

معاون توسعه و فناوری شرکت فولاد سنگان خراسان گفت: ۲۲ هزار میلیارد ریال برای تأمین زیرساختهای مورد نیاز این شرکت شامل آب و برق طی سال جاری تخصیص یافت.

خراسان علی اکبر اکبری اظهار کرد: برای افزایش ظرفیت تولید و تأمین زیر ساختهای مورد نیاز مانند آب و برق این شرکت طرح‌هایی در دست اجراست که مهمترین آنها را می‌توان به انتقال آب دشت "کرات" از فاصله ۵۰ کیلومتری و تصفیه پساب شهری تایباد اشاره کرد که با پیشرفت فیزیکی ۴۵ درصدی در حال اجراست.

وی ادامه داد: در راستای تأمین آب مورد نیاز از طریق پساب شهری تایباد که با سرمایه‌گذاری ۱۲ هزار میلیارد ریالی در حال انجام است فاضلاب و پساب بعد از جمع آوری به وسیله خطوط انتقال به تصفیه‌خانه و پس از تصفیه توسط خطوط دیگری به شرکت فولاد سنگان خراسان رضوی منتقل می‌شود.معاون توسعه و فناوری شرکت فولاد سنگان خراسان ابراز امیدواری کرد که با بهره برداری کامل از این طرح ۳۵ درصد از مصرف آب سالیانه برای طرح‌های تولیدی شرکت فولاد سنگان تأمین شود.

اکبری افزود: بهره گیری از انرژی‌های تجدید پذیر دیگر رویکرد شرکت فولاد سنگان برای تأمین برق مورد نیاز طرح‌های تولیدی طی سال جاری است که از جمله آن می‌توان به سرمایه گذاری برای تولید ۲۰۰ مگاواتی برق از محل انرژی بادی اشاره کرد.

وی اضافه کرد: با توجه به ظرفیت‌های شهرستان خواف برای تولید برق از محل انرژی بادی سرمایه گذاری ۲۰۰ میلیون یورویی برای تولید برق ۲۰۰ مگاواتی با مشارکت شرکت فولاد مبارکه اصفهان طی امسال در این شهرستان در حال اجراست.

معاون شرکت فولاد سنگان خراسان گفت: با توجه به نیاز این شرکت به مصرف گاز طبیعی طرح دوخطه کردن انتقال گاز در حال پیگیری است و برای اجرای این طرح هشت هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری نیاز است که در صورت تصویب نهایی و رفع موانع موجود اجرا می‌شود.

اکبری افزود: به دلیل ناترازی در بخش تولید و مصرف کنسانتره و گندله سنگ آهن و از طرفی کمبود این تولیدات در کشور طرح افزایش تولید گندله ۲.۵ میلیون تنی در دستور کار شرکت فولاد سنگان طی سال جاری قرار دارد و تحقق آن نیازمند سرمایه گذاری حدود ۶۰ میلیون یورویی است.

وی اضافه کرد: طرح توسعه تولید گندله شرکت فولاد سنگان خراسان با پیشرفت فیزیکی ۲۲ درصدی در حال اجراست و تا پایان امسال به بهره برداری می‌رسد.

اکبری ادامه داد: مناقصه طرح راه اندازی سایت ۲ و نیم تنی جدید تولید کنسانتره نیز برگزار شد و با ۱۳ درصد پیشرفت فیزیکی در حال اجراست و با توجه به کمبود منابع سنگ آهن در کشور و استفاده شرکت‌های صنعتی و معدنی از سنگ آهن "مگنتیتی"، تولید سنگ آهن "هماتیتی" با استفاده از فناوری‌های جدید برای نخستین بار در خراسان رضوی در دستور کار شرکت فولاد سنگان خراسان قرار دارد.

معاون شرکت فولاد سنگان خراسان پروژه بارگیری کامیونی با ظرفیت سه و نیم میلیون تن در سال را از دیگر اقدامات در دست انجام این شرکت طی سال ۱۴۰۳ به شمار برشمرد و گفت: به دلیل مشکلات در حوزه حمل و نقل، سال گذشته امکان انتقال و بارگیری حدود یک و هشت دهم میلیون تن سنگ آهن از منطقه سنگان خواف به دیگر نقاط کشور محقق نشد.

شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان رضوی به عنوان یکی از شرکت‌های تابعه فولاد مبارکه اصفهان در منطقه سنگان شهرستان خواف فعال است. حدود ۲ هزار و ۳۰۰ نفر به صورت مستقیم در واحدهای گندله سازی و تولید کنسانتره شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان مشغول کار هستند و فعالیت این بخش برای ۶ هزار و ۵۰۰ نفر به صورت غیر مستقیم اشتغال ایجاد کرده است. مجتمع سنگ آهن سنگان در مجموع با ذخیره یک میلیارد تن، یکی از ۱۰ معدن بزرگ سنگ آهن جهان و تأمین کننده خوراک اولیه برای تولید ۱۷.۵ میلیون تن کنسانتره، ۱۵ میلیون تن گندله و پنج میلیون تن سنگ آهن است. مجموعه کانسارهای سنگ آهن سنگان در وسعتی به طول تقریبی ۲۲ کیلومتر و عرض ۱۰ کیلومتر در ۳۰۰ کیلومتری جنوب شرقی مشهد واقع است.

آلومینای ایران ظرفیت ویژه و منحصر به فرد در ارتقای اقتصادی و تولیدی کشور

معاون هماهنگی و محیط کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت، شرکت آلومینای ایران را یک ظرفیت ویژه و منحصر به فرد در ارتقای اقتصادی و تولیدی و توسعه کشور دانست.

محمد مجید فولادگر در حاشیه بازدید از شرکت آلومینای ایران در روز سه‌شنبه ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳، این مجتمع را یک مجموعه صنعتی و دانش‌بنیان موفق در حوزه‌های مختلف و به ویژه در زنجیره تولید آلومینیوم عنوان کرد. وی گفت: خوشبختانه با اقدامات بسیار خوب انجام گرفته، فرایند تولید به خوبی در این شرکت و با کیفیت خروجی بسیار بالا در حال انجام است.فولادگر، دانش فنی، مهندسین و تکنسین‌های متخصص و با تجربه را یکی از مزیت‌ها و ظرفیت‌های ویژه این مجموعه دانست و اظهار امیدواری کرد: موانع بر سر راه تولید و تامین مواد اولیه برطرف شود که برای این منظور از هر گونه همکاری در جهت حمایت از صنایع دریغ نخواهیم کرد.وی محدودیت‌های انرژی و نوسانات برق را یکی از موانع مهم در انجام فعالیت بهتر صنایع عنوان کرد و گفت: این محدودیت و نوسانات ممکن است سبب خسارت به بخش‌های مختلف صنعت شود.وی افزود: در صورت عدم رفع این محدودیت‌ها با توجه به وجود فرایند حساسی که شرکت آلومینای ایران دارد امکان ایجاد و بروز مشکلات و خسارت‌هایی به دیگ‌های ذوب و مشکلات ناشی از آن را برای این شرکت به دنبال داشته باشد که در واقع به منافع صنایع و تولید کشور لطمه وارد می‌کند.معاون هماهنگی و محیط کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار داشت: از وزارت نیرو درخواست می‌شود تا برای کاهش این مشکلات با رویکرد محافظت شده برخورد کنند و با مراقبت و مدیریت، ناترازی‌ها را مورد توجه قرار دهد تا به صنعت کشور خسارت و آسیب نرسد.فولادگر در بخش دیگری از سخنان خود در خصوص پرداخت تسهیلات به صنایع فعال افزود: طبق مذاکرات با بانک مرکزی، پیگیری پرداخت تسهیلات و حمایت از تولید در حال انجام است تا بتوان از تسهیلات لحاظ شده مستقیماً در راه تولید و افزایش آن استفاده نمود. وی تصریح کرد: در این میان درخواست تسهیلات صنایع استان خراسان شمالی را نیز پیگیری خواهیم کرد.

۷۰ فرصت سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن کرمان معرفی شد

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کرمان گفت: فهرست ۷۰ فرصت سرمایه‌گذاری بخش صنعت و معدن استان آماده و در همایش بین المللی آیدکس ۲۰۲۴ این استان معرفی شده تا سرمایه گذاران از این ظرفیت‌ها استفاده کنند.مهدی حسینی نژاد روز سه‌شنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: این اولویت های سرمایه گذاری استان در این بخش را از سال گذشته براساس سیاست های ابلاغی وزارت صمت و سیاست های استان در معرفی فرصت های سرمایه گذاری و تامین نیاز واحدهای بزرگ صنعتی و معدنی احصا کردیم.به گزارش ایرنا همایش کرمان آیدکس ۲۰۲۴ با هدف گذر از اقتصاد منبع پایه به دانش و فناوری، با ارائه مجموع ۲۵۰ پروژه به ارزش ۲۰۰ همت فرصت سرمایه گذاری و تامین نیازهای توسعه در بخش های مختلف از عصر دوشنبه(۲۴ اردیبهشت) به مدت چهار روز در ماهان شهرستان کرمان گشایش یافت.

وی با بیان اینکه فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان کرمان علاوه بر تامین نیازهای واحدهای صنعتی، معدنی و سایر فرصت ها، مسائل دانش بنیان استان را نیز شامل می شود عنوان کرد: همچنین ظرفیت فرآوری مواد معدنی و نیازهای صنایع و معادن بزرگ استان در قالب سرمایه گذاری در بخش خدمات، قطعه سازی و صنایع وابسته به آنها پیگیری می شود.مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کرمان در ادامه با اشاره به ضرورت شناساندن ظرفیت‌ها و فرصت‌های سرمایه گذاری استان به عنوان یکی از نیازهای مهم گفت: حوزه‌های مختلف صنعت، معدن و تجارت و حتی سایر حوزه‌ها نیاز به معرفی به سرمایه گذاران خارجی و داخلی دارند و امسال برگزاری همایش کرمان آیدکس با حضور سفیران کشورهای خارجی و سایر نمایشگاه ها می تواند فرصتی برای معرفی این ظرفیت ها فراهم کند.

وی ادامه داد: معتقدم که این همایش ها برای توسعه پایدار استان کرمان بسیار مفید است لذا برگزاری این گونه همایش ها و نمایشگاه های تخصصی را باید به صورت جدی در استان کرمان پیگیری کنیم که این موضوع هم در دستور کار قرار گرفته و سعی شده حوزه های مختلف زیرساختی درکنار فرصت های سرمایه گذاری استان در همایش کرمان آیدکس معرفی شوند.

حسینی نژاد افزود: در حوزه صنعت و معدن به صورت خاص کمک می کنیم که در این همایش نیازهای استان در بخش زیرساخت ها به‌ویژه در حوزه انرژی را پیگیری شود؛ در این زمینه فرصت بسیاری برای تولید انرژی‌های پاک در استان کرمان وجود دارد و تلاش کرده ایم که سرمایه گذارانی را برای این حوزه جذب کنیم تا زیرساخت های استان هم تقویت شود.

در دومین همایش روز ملی بتن آماده به میزبانی شهر شیراز مطرح شد:

چالش ها و فرصت‌های صنعت بتن ایران

گروه خبر

مهندس علی صادقی رئیس هیات مدیره کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور و عضو هیات مدیره انجمن صنفی بتن آماده استان فارس گفت: به همت انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده فارس و کانون سراسر انجمن های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور، «دومین همایش روز ملی بتن» به مناسبت ۱۵ اردیبهشت، روز ملی بتن آماده به میزبانی شهر شیراز برگزار شد.

در همین ارتباط مهندس علی صادقی، رئیس هیأت مدیره کانون سراسری انجمن های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور و عضو هیأت مدیره انجمن صنفی بتن آماده استان فارس، ارتقاء سطح کیفی بتن آماده در کشور، آگاهی و اطلاع رسانی درخصوص مسائل و مشکلات بتن آماده به مسئولان و ارائه تکنولوژی های نوین بتن آماده را از جمله اهداف برگزاری این همایش عنوان کرد و گفت: ارتباط بیشتر عوامل وابسته به کیفیت بتن آماده از جمله کارخانه های سیمان، کارخانه های تولید سنگدانه مورد مصرف در بتن، تولیدکنندگان افزودنی، کارخانه های حمل و پمپاژ بتن آماده و آشنایی آنها با عملکرد و تأثیر هرکدام از آنها در محصول نهایی نیز از دیگر اهدافی بوده که این همایش دنبال می کرده است. وی در پاسخ به اینکه مهم‌ترین مباحث مطرح شده در این همایش حول چه موضوعاتی بوده است؟ اظهارکرد: بررسی تکنولوژی های نوین در تولید بتن آماده، بتن آماده‌SCC، بتن آماده در روسازی بتنی، نقش بتن آماده در توسعه پایدار، سیمان آمیخته، نقش دانه بندی مناسب شن و ماسه برای تولید بتن آماده باکیفیت، نقش خواص شیمیایی سنگدانه در دوام بتن آماده، پیشنهاد تهیه اطلس منابع سنگدانه و چالش های پسماند کارخانه های بتن آماده از جمله مهم‌ترین مباحث مطرح شده در این همایش بوده است. رئیس هیأت مدیره کانون سراسری انجمن های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده در ادامه به تشریح دستاوردهای این همایش پرداخت و گفت: آشنایی و هم افزایی بیشتر کارخانه های تولید بتن آماده، کارخانه های تولید سیمان، تولیدکنندگان شن و ماسه و افزودنی، مهندسین نظام مهندسی، ناظرین و مجریان از مسائل و استانداردهای مربوط به تولید، حمل و پمپاژ بتن آماده در ساخت‌وسازها به همراه شناسایی تکنولوژی‌ها و نرم افزارهای نوین بتن آماده و ماشین‌آلات جدید صنعت بتن آماده از دستاوردهای همایش روز ملی بتن بوده است. مهندس صادقی در پایان سخنان خود بر آمادگی انجمن صنفی بتن آماده استان فارس و کانون سراسری انجمن های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور برای برگزاری دوره‌ها و کارگاههای آموزشی در استان فارس و سراسر کشور اعلام کرد و گفت: در این همایش از واحدهای برتر مسابقات بتن کشوری که توسط سازمان ملی استاندارد برگزار شده بود به همت این دو مجموعه تقدیر و تجلیل شد.دبیر کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور گفت باید جایگاه کیفیت بتن در کشور به رسمیت شناخته شود. دبیر کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده در دومین همایش روز ملی بتن آماده که به میزبانی شهر شیراز برگزار شد؛ گفت: بتن آماده یک کالای مبنایی در عمران و آبادانی کشور است و ضرورت دارد جایگاه کیفیت بتن در کشور به رسمیت شناخته‌شود.مهندس محرم کریمی با بیان اینکه همایش روز ملی بتن آماده با همکاری انجمن تولیدکنندگان بتن آماده فارس و کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی کشور برگزار شده است؛ اظهارکرد: خوشبختانه میزبانی شهر شیراز از این برنامه به شکل کاملاً مطلوبی انجام شد و می‌توانم بگویم شرایط میزبانی بیش از تصور ما بود.به گفته وی، میزبانی این همایش بسیار عالی بود و امیدواریم الگویی باشد برای دوره‌های بعدی همایش در سایر مناطق کشور. دبیر کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی در بخش دیگری از سخنان خود در خصوص اهداف همایش و ضرورت برگزاری آن ابرازکرد: با اینکه ۹۰ سال از تولید بتن و ۵۲ سال از تولید بتن آماده در کشور می‌گذرد، اما این کالا هنوز در کشور ناشناخته است و باید از هر راه درستی برای شناساندن این محصولات به مصرف‌کنندگان بهره ببریم که یکی از این راه‌ها می‌تواند برگزاری چنین همایش‌هایی باشد.کریمی در پاسخ به اینکه چه توصیه‌ای برای مصرف‌کنندگان بتن آماده دارید آن هم در شرایطی که تولید بتن‌های بی‌کیفیت و فاقد استانداردهای لازم در مناطق مختلف رو به افزایش است؛ ابرازکرد: پیش از هر چیز باید براین نکته تاکید کنم که ما به دنبال ارتقاء کیفیت بتن آماده به عنوان کالای مبنایی در عمران و آبادانی کشور هستیم؛ اما تحقق این امر مستلزم این است که جایگاه کیفیت بتن در کشور به رسمیت شناخته شود.وی، یکی از الزامات ارتقاء کیفیت بتن آماده را اطلاع‌رسانی عمومی به جامعه مهندسان و مصرف‌کنندگان عنوان کرد و ادامه داد: در واقع مصرف‌کننده باید بداند به چه چیزی نیاز دارد و چه محصولی را خریداری می‌کند. دبیر کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی در همین ارتباط افزود: تا زمانی که مصرف‌کننده صرفاً به دنبال کالای ارزان نرخ می‌رود، نمی‌توان معضل تولید بتن‌های بی‌کیفیت را حل کرد.کریمی، اهتمام کانون سراسری و همچنین انجمن‌های تولیدکنندگان بتن آماده در برگزاری دوره‌های آموزشی را مورد تاکید قرار داد و گفت: امیدواریم با برگزاری این کارگاه‌های آموزشی مصرف‌کنندگان این محصولات با دقت و آگاهی بیشتری نسبت به انتخاب و خرید انواع بتن‌های آماده اقدم کنند.وی با اشاره به اینکه ۱۵ سال پیش نخستین کارگاه و دوره آموزشی در شیراز برگزار شده و در این مدت کیفیت تولیدات بتنی به شدت افزایش پیدا کرده، ابرازکرد: خوشبختانه برگزاری دوره‌های آموزشی در شیراز مورد استقبال قرار گرفت و نتایج خوبی را در پی داشت بطوری که می‌توان از این شهر به عنوان الگویی در حوزه آموزش برای دیگر شهرها یاد کرد.

دبیر کانون سراسری انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی، کثرت تولیدکنندگان بتن را یک تهدید بزرگ برای این صنعت توصیف کرد و گفت: شرایط به گونه‌ای است که هیچ کارخانه بتن آماده‌ای در کشور با ظرفیت کامل خود کار نمی‌کند و نهایتاً ۵۰ درصد ظرفیت تولیدش را به کار می‌گیرد.کریمی با انتقاد از راه‌اندازی درگاه صدور مجوزها توسط وزارت اقتصاد گفت: درحال‌حاضر هر کس می‌اید یک مجوز می‌گیرد و کار خود را در هر جا که خواست آغاز می‌کند در حالی که این مجوزها برای فعالیت در شهرک‌های صنعتی صادر می‌شود و کسی به این مهم توجه نمی‌کند.وی باتاکید براینکه ارزان فروشی بتن آماده توسط برخی شرکت‌ها ریشه در انجام تخلفات و تولید بتن بی‌کیفیت دارد؛ تصریح کرد: امکان ندارد با این حجم از هزینه‌های تولید، تولیدکننده بتواند محصول خود را ۳۰ درصد زیر نرخ سایر تولیدکنندگان به فروش برساند.

تا تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ بتن فاصله زیادی داریم

دکتر امیرحسین محرر، عضو هیات علمی دانشکده فنی شهید باهنر شیراز نیز ضمن مناسب ارزیابی کردن سطح علمی این همایش گفت: اساتید صاحبنامی در حوزه بتن مطالب به روز و کاربردی را برای علاقه مندان بیان کردند. وی با تاکید بر ضرورت تعریف نگاه نو و ویژه از سوی مسئولان به مقوله تولید بتن آماده تصریح کرد: از آنجا که بتن آماده یک ماده مصرفی با استاندارد اجباری است ضرورت اعمال این نگاه ویژه بیشتر احساس می‌شود.عضو هیات علمی دانشکده فنی شهید باهنر شیراز ضعف در نظارت و آموزش‌های لازم در زمینه رعایت استانداردهای تولید بتن را مورد اشاره قرار داد و گفت: به نظر می‌رسد شرایط و زیرساخت‌های لازم برای اجرای استانداردها به شکل در خوری مورد توجه قرار نگرفته است. محرر در همین ارتباط به سند چشم‌انداز بتن ۱۴۰۴ اشاره و خاطرنشان کرد: علی رغم اینکه دراین سند چشم‌انداز تاکید شده که همه بتن‌های تولیدی حداقل مقاومت ۵۰ مگا پاسکال را داشته باشد؛ اما متاسفانه درحال‌حاضر که فاصله کمی هم تا ۱۴۰۴ داریم حتی در شهرهای بزرگ هم به مقاومت تا ۳۰ مگاپاسکال هم نرسیده‌ایم. وی رسیدن به جایگاه تعریف شده در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ را نیازمند تامین تجهیزات مناسب برای تولید بتن آماده با کیفیت و آموزش نیروهای شاغل در کارخانه‌های تولید بتن آماده عنوان و خاطرنشان‌کرد: علاوه براین‌ها استفاده از مصالح مناسب و با کیفیت نیز در دستیابی به بتن با کیفیت بسیار موثر است. عضو هیات علمی دانشکده فنی شهید باهنر شیراز از دیگر عوامل موثر در تضمین کیفیت بتن را دستگاه‌های نظارتی و آزمایشگاه‌های مناسب عنوان‌کرد و ادامه داد: همه اینها ضرورت اعمال نگاه ویژه به حوزه تولید بتن آماده را گوشزد می‌کند.

منابع و تحقیقات علمی برای تولید بتن به خوبی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد

دکتر علیرضا رحمتی، رئیس کمیته فنی کانون سراسری بتن آماده کشور نیز در این همایش با اشاره به اینکه موضوع استانداردسازی مصالح ساختمانی در جهان یک قدمت حدود ۷۰ ساله دارد؛ ابرازکرد: متاسفانه اهتمام به این موضوع در کشور ما یک مقدار دیر اتفاق افتاد وتقریباً از اوایل دهه ۸۰ یک مقدار به این موضوع توجه شد. وی با تاکید بر ضرورت همکاری و مشارکت مدارس، دانشگاه ها، دستگاه‌های اجرایی، ادارات راه و شهرسازی، سازمان استاندارد، سازمان نظام مهندسی ساختمان و... در بحث فرهنگسازی و آموزش مباحث مرتبط با حوزه استاندارد و استانداردسازی مصالح ساختمانی تصریح کرد: در این راستا باید زمینه ارائه آموزش‌های اثربخش از طریق سازمان‌های مردم نهادی مانند انجمن تولیدکنندگان بتن فراهم شود و با اهمیت دادن به این موضوع، زیرساخت‌های مورد نیاز در اختیار آنها قرار گیرد.رحمتی ضمن مطلوب ارزیابی‌کردن کیفیت برگزاری همایش در شهر شیراز ابرازکرد: خوشبختانه مطالب خوبی در این همایش توسط اساتید فن مطرح شد و امیدواریم نتایج حاصل از این همایش مورد بهره‌برداری تولیدکنندگان بتن در شیراز و استان فارس قرار بگیرد.وی در خصوص جایگاه ایران در زمینه تولید بتن در مقایسه با سایر کشورهای جهان نیز توضیحاتی را ارائه داد و گفت: کشور ما به لحاظ برخورداری از استانداردهای مرتبط و آیین‌نامه‌های مورد نیاز به شکل بومی‌سازی شده در حوزه بتن، از جایگاه نسبتاً مناسبی برخوردار است؛ اما در زمینه بهره بردای از این منابع و به کار بردن آنها در تولید بتن در شرایط مناسبی نیستیم و شاید ریشه این مشکل به ارائه آموزش‌های غلط به مهندسان در دانشگاه‌ها و عدم نظارت دستگاه‌های اجرایی برگردد. عضو هیات مدیره انجمن بتن ایران با تاکید بر ضرورت ارائه آموزش‌های درست به دانشجویان و همچنین تداوم این آموزش‌ها در قالب آموزش‌ها و به روزرسانی‌های ضمن خدمت؛ تصریح کرد: خوشبختانه استان فارس در زمینه بهبود کیفیت مصالح ساختمانی و ارائه آموزش‌های مناسب شرایط بهتری نسبت به دیگر مناطق دارد.وی افزود انعقاد تفاهمنامه‌های همکاری فی ما بین انجمن بتن آماده فارس و شهرداری‌ها و سازمان استاندارد و سازمان نظام مهندسی در راستای یک همکاری چندجانبه برای حل معضلات و مشکلات ساخت ساختمان‌های باکیفیت لازم الاجرا می‌باشد.لزوم شناسایی و تهیه اطلس منابع و معادن تامین سنگدانه مورد مصرف در بتن از نظر استعداد واکنش قلیایی سنگدانه (سرطان بتن)سنگدانه می‌بایست در بتن خنثی باشد، ولی سنگدانه هایی که متاسفانه خواص و استعداد این واکنش را دارند در داخل بتن، با خمیر سیمان واکنش‌های نامطلوبی می‌دهند که نتیجه این واکنش باعث می‌شود حجم مجموعه بتن از درون دچار انبساط شده و به‌تدریج از بین می‌رود. سازه‌ای که این مشکل را دارد مقاومت خود را از دست می‌دهد، این سازه می‌تواند یک پل یا سد باشد، یا یک ساختمان مسکونی یا یک قطعه پیش ساخته بتنی باشد که نهایتا محکوم به فروپاشی خواهد بود.

دکتر محمد شکرچی‌زاده، استاد دانشکده فنی دانشگاه تهران و رئیس انجمن بتن ایران (انجمن علمی) نیز با اشاره به اینکه هرساله ۱۵ اردیبهشت ماه به عنوان روز بتن آماده شناخته می‌شود؛ ابرازکرد: این همایش هم به میزبانی شهر شیراز به همین مناسبت برگزار شد و فرصت خوبی است تا یک تعاملی بکنیم در زمینه تولید بتن و اهمیت آن در صنعت ساخت‌وساز کشور و حفاظت از جان مصرف‌کنندگان این محصول.استاد دانشکده فنی دانشگاه تهران با تاکید براینکه صنعت بتن تاثیر قابل توجهی در اقتصاد خرد کشور و ایجاد اشتغال دارد، تصریح کرد: ما یک ذهنیت سنتی از بتن داریم که آمیزه‌ای از شن، ماسه وسیمان است؛ اما بتن با تعریف فنی و علمی خود دارای ویژگی‌هایی است که بی‌توجهی به آنها می‌تواند آثار زیانباری در پی داشته باشد.به گفته رئیس انجمن بتن ایران با اضافه کردن یکسری افزودنی‌ها می‌توان شرایطی را ایجاد کرد که مقاومت بتن در طول زمان از فولاد هم بیشتر شود و عمرمفید چندص ساله را تجربه کند.شکرچی‌زاده لازمه دستیابی به این مهم را افزایش دانش بتن عنوان کرد و گفت: در این حوزه نقش صنعت بتن آماده خیلی مهم و قابل توجه است.وی با تاکید براینکه براساس استانداردها عدم استفاده از بتن‌های آماده در سازه‌های شهری نوعی تخلف است؛ ابرازکرد: همین موضوع باعث شده تا بیش از ۶۰ درصد سیمان مصرفی کشور که حدود ۵۵ میلیون تن هست توسط صنعت بتن آماده مصرف شود.استاد دانشکده فنی دانشگاه تهران تعریف پیوست‌های علمی و محیط‌زیستی برای صنعت بتن را نیز مورد تاکید قرار داد و گفت: این یک واقعیت است که برخی از شرکت‌های تولید بتن آماده، دانش علمی و توانمندی فنی لازم برای تولید بتن را ندارند وخودشان را هم بی‌نیاز از آموزش و کسب این توانمندی‌ها می‌دانند؛ همین هم باعث می‌شود مقاومت بتنی که تولید می‌کنند محدود و نهایتاً در سطح ۲۰ تا ۲۵ مگاپاسکال باشد.رئیس انجمن بتن ایران با اذعان براینکه چنین بتن‌های نامناسبی ضعف خود را در شرایط آب و هوایی و یافیزیکی و شیمیایی مختلف نشان می‌دهند؛ بیان کرد: بتن در شرایطی می‌تواند یک عنصر پاینده باشد که در طراحی، اجرا و نگهداری ملاحظات مورد نیاز آن رعایت شود.شکرچی‌زاده این همایش را فرصت مناسبی برای یادآوری چنین الزاماتی در صنعت بتن ارزیابی کرد و گفت: بی‌توجهی به این موارد فاصله ما را از تولید یک بتن خوب تا رسیدن به یک بتن بی‌کیفیت بسیار کوتاه می‌کند.وی انتشار دستاوردهای این همایش برای تولیدکنندگان بتن در شیراز و دیگر مناطق کشور را کارگشا و راهگشا توصیف کرد و ادامه داد: نظام مهندسی و مهندسان ناظر که بر اجرای بتن نظارت می‌کنند نیز می‌توانند از این دستاوردها بهره‌مند شوند و آزمایش‌های مربوط به بتن را جدی بگیرند.رئیس انجمن بتن ایران با انتقاد از اینکه برخی آزماشگاه‌ها وظیفه خود را به خوبی و درستی انجام نمی‌دهند؛ ابرازکرد: متاسفانه برخی آزمایشگاه‌ها بدون انجام آزمایش‌های فنی و لازم گواهی آزمایش صادر می‌کنند که این کار نه تنها اخلاقی نیست؛ بلکه خیانت به امنیت و سلامت مردم هم محسوب می‌شود.استاد دانشکده فنی دانشگاه تهران در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع تدوین آیین نامه‌های صنعت ساختمان و تولید بتن نیز اشاره و خاطرنشان کرد: در این زمینه‌ها ایین نامه‌های خوبی مانند آیین نامه ۲۸۰۰ در زمینه زلزله، آیین نامه بتن ایران، مبحث مقررات ملی ساختمان، نشریه ۵۵ و... را داریم، اما اینها گام اول ماجرا بوده و گام دوم این است که ما به سمت پیاده‌سازی این استانداردها و آیین نامه‌ها برویم.شکرچی‌زاده با اذعان براینکه طی دهه‌های اخیر اقداماتی برای پیاده‌سازی این استانداردها انجام شده، بیان کرد: هر چند وضعیت مهندسی، نظارت و ساخت‌وساز بهتر از گذشته شده، اما هنوز با نقطه مطلوب فاصله داریم.وی در پاسخ به اینکه این فاصله را چگونه می‌توان پیمود و جبران کرد نیز توضیحاتی را ارائه داد و گفت: نخستین گام در این زمینه رعایت اخلاق مهندسی و جدی گرفتن مباحث نظارتی است.

همایش روز ملی بتن آماده فرصتی برای هم افزایی ظرفیت‌ها

هادی بیاتی، نایب رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان فارس نیز طی سخنانی ضمن ابراز خرسندی از برگزاری همایشهایی از این دست و قدردانی از زحمات مسئولان و دست اندرکاران انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده در استان فارس و کشور، اظهارکرد: همایش روز ملی بتن آماده فرصت و فضایی است تا در جریان آن زمینه هم افزایی ظرفیت‌ها و ارتباط بیشتر بین افراد متخصص و صاحبان حرفه فراهم شود و با تبادل دانش و تجربه های طرفین، رشد و ارتقاء دانش مهندسی و بهبود کیفیت ساخت‌وساز را شاهد باشیم. وی با اشاره به ماده ۷۳ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، ابرازکرد: برنامه ریزی برای رشد و اعتلای حرفه های مهندسی ساختمان و تلاش برای ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخش های مختلف ساختمان از جمله وظایف هیأت مدیره سازمان نظام مهندسی است. به گفته بیاتی، نظام مهندسی در ۷ رشته تخصصی از ۳۲ هزار عضو بهره‌مند است و می تواند در کنار مجموعه هایی مانند انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده در استان فارس، ضمن عمل به وظایف خود، در بهبود کیفیت ساخت‌وساز و دفاع از حقوق به رهبرداران، گامهای مؤثری بردارد. گفتنی است دراین همایش کارخانه بتن آماده استان‌های بوشهر، گلستان، فارس، یزد، بیرجند، کرمان، تهران، گیلان، مرکزی، خوزستان، خراسان جنوبی، سیرجان، اردبیل، قم، هرمزگان، اصفهان، همدان، سیستان و بلوچستان، کهکیلویه و بویراحمد، چهارمحال و بختیاری، خراسان شمالی، خراسان رضوی و آذربایجان شرقی حضور داشتند. علاوه بر اینها مدیران و مسئولان کارخانه های سیمان گلستان، آرتا اردبیل، بجنورد، سپهر، دشتستان، فارس، نیزار قم، داراب، آباده، سیمان سفید نیریز، سیمان خاکستری نیریز، سیمان شرق مشهد، مارگون، ماهان کرمان، فارس نو و استهبان نیز از حاضران در این همایش بودند. مدیران و مسئولان کارخانه تولید افزودنی همچون کپکو، البرزشیمی و پترو آپادانا و کارخانه های شن و ماسه اردبیل، فارس، شیراز، کرمان، بوشهر، انجمن شن و ماسه، فارس، بوشهر، همدان، قم، مرکزی، تهران، گلستان نیز با حضور خود گرمابخش این همایش بودند. از دستگاههای اجرایی و انجمن های حاضر دراین همایش نیز می توان به اداره کل صنعت و معدن و تجارت استان فارس، سازمان عمران شهرداری شیراز، انجمن صنفی سازندگان مسکن فارس، راه و شهرسازی استان فارس، راه و شهرسازی استان بوشهر، شرکت آرین تراک، شرکت کوپال، چند شرکت ساختمانی استانهای کرمان، فارس و بوشهر، دانشکده فنی مهندسی شهید باهنر شیراز، انجمن آزمایشگاه استان فارس، انجمن انبوه سازان فارس، بنیادمسکن استان فارس، شرکت بنیاد بتن ارم (فارس و بوشهر و کهگیلویه)، شرکت بتن ماشین، اتحادیه تولیدات بتنی فارس، آزمایشگاه شهرداری شیراز، شهرداری شیراز، انجمن بتن استان فارس، انجمن بتن استان بوشهر، انجمن بتن استان اصفهان، انجمن بتن استان تهران، انجمن بتن استان اردبیل، انجمن بتن استان گلستان، انجمن بتن استان آذربایجان شرقی، انجمن بتن استان قم، انجمن بتن استان مرکزی، انجمن بتن استان کرمان، انجمن بتن استان خوزستان، انجمن شن و ماسه استان بوشهر، انجمن پیمانکاران استان بوشهر و انجمن پیمانکاران استان فارس اشاره کرد. دست اندرکاران این همایش در پایان از همکاری و همیاری مدیران شرکت های نرم افزار سپیدار سیستم آسیا، نرم افزار رسانا پردازش فارس، مجموعه کلینیک پمپ و دکل نخلی، شرکت عمران بتن و شرکت پترو آپادانا قدردانی کردند.

روزگار معدن
چهارشنبه
۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۶ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۵ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۵

معاون آبفای استان تهران تاکید کرد:

لزوم رعایت مدیریت مصرف آب توسط شهروندان تهرانی

معاون بهره‌برداری و توسعه آب شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: امسال مطابق مصوبه‌های قرارگاه مدیریت تنش آبی، باید ۵۵ میلیون مترمکعب از آب سدهای استان تهران کمتر برداشت کنیم و این مهم با مدیریت مصرف و تقاضا امکان‌پذیر خواهد شد.

«حسام خسروی» با بیان اینکه تهران در سال آبی جاری، چهارمین خشکسالی پیاپی را تجربه می‌کند، افزود: پیش از این، دوره‌های خشکسالی در تهران به‌گونه‌ای بود که پس از ۲ سال خشکسالی، شاهد سه سال ترسالی بودیم اما اکنون برای نخستین بار در بازه‌های آماری موجود، چهارمین سال خشکسالی پیاپی را شاهد هستیم.

وی با بیان اینکه معمولا فصل آبگیری سدها تا پایان خردادماه است و خشکسالی‌های اخیر ضمن تاثیر منفی بر وضعیت کمی آب‌های زیرزمینی، موجب کاهش موجودی سدهای تامین‌کننده آب تهران شده است، ادامه داد: به‌گونه‌ای که مجموع ذخیره آب سدهای تهران از ۸۲۰ میلیون مترمکعب در خرداد ماه سال ۱۴۰۰ به حدود ۶۴۰ میلیون مترمکعب در خردادماه ۱۴۰۱ و معادل ۵۹۴ میلیون مترمکعب در خردادماه ۱۴۰۲ کاهش یافته و هم‌اکنون نیز موجودی این مخازن حدود ۳۰ میلیون مترمکعب کمتر از زمان مشابه پارسال است که امیدواریم که این کسری تا پایان خردادماه کاهش یابد.

معاون بهره‌برداری و توسعه آب آبفای استان تهران اضافه‌کرد: سال گذشته با اجرای پروژه‌های مدیریت تامین و توزیع و مدیریت مصرف آب توانستیم از بحران و تنش آبی استان تهران بدون هیچ محدودیت و قطع آب برای ساکنان این استان عبور کنیم؛ به گونه‌ای که ذخایر آب سطحی این استان در ابتدای اسفند ۱۴۰۲ حدود ۲۴ میلیون مترمکعب بیشتر از مدت مشابه سال ۱۴۰۱ بود.معاون بهره‌برداری و توسعه آب آبفای استان تهران در ادامه از بهره‌مندی از سامانه‌های مدرن و هوشمند در شبکه آبرسانی پایتخت و استان تهران خبر داد و گفت: همه مخازن، ایستگاه های پمپاژ، فشارشکن‌ها، خطوط انتقال و توزیع و غیره توسط سامانه‌های مدرن و هوشمند در مرکز کنترل آب تهران کنترل و پایش می‌شود و این امر نقش موثری در پایدارسازی شبکه توزیع آب تهران خواهد داشت.

به گفته این مقام مسئول، با تغییر سبک زندگی و کمی دقت در مصرف آب مانند کاهش مدت زمان استحمام، پرهیز از مصارف غیرضروری یا دقت نظر در مسائلی که به سادگی از کنار آن عبور می‌کنیم، می‌توان الگوی ۱۲ مترمکعبی را برای هر خانوار تهرانی اجرا کرد.

اجرای دقیق مقررات ملی ساختمان ضرورت دارد

بهینه‌سازی مصرف انرژی، الفبای ساخت‌وساز

محمد انوشه ئی

انرژی در حال حاضر یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در سراسر دنیا وجود دارد و هر ساله تدابیر مختلفی برای حل این موضوع مهم مطرح می‌شود. همچنین اهمیت و نقش انرژی در زندگی، توسعه و پیشرفت جوامع، آشکارتر از همیشه است و در عین حال منابع و انواع انرژی‌های مورداستفاده بشر در معرض دگرگونی‌های بسیار جدی قرار دارد.

فرم شهری از طریق تاثیر در مصرف زمین، پراکندگی محل سکونت، کیفیت محیط مسکونی، میزان مصرف انرژی و میزان سفرهای روزانه بر محل سکونت انسان و اکوسیستم محیط تاثیرگذار است. عوامل مختلفی از جمله استاندارد نبودن ساختمان‌ها در کشور، عدم بکارگیری مصالح و تجهیزات ساختمانی عایق و موثر در کاهش اتلاف انرژی در یک ساختمان سبب شده است که بیشتر ساختمان‌های کشور، بزرگ‌ترین منبع اتلاف انرژی باشند و فاقد ضوابط فنی شناخته‌شده برای جلوگیری از اتلاف انرژی محسوب شوند.

اهمیت توجه به بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمان‌سازی

عباس اکبرپور، عضو سابق نظام مهندسی در رابطه با اهمیت بهینه‌سازی انرژی در ساختمان‌سازی گفت: نهادهای مختلفی همچون وزارت راه، وزارت نیرو، شورای‌عالی انرژی و سازمان‌های متعدد دیگری دخیل در بخش انرژی هستند،اما نهادی که متولی اصلی بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش ساختمان باشد، وجود ندارد. تا زمانی که هیچ نهادی به‌صورت مشخص مجری این طرح نباشد، بهینه‌سازی در صنعت ساخت‌وساز آن‌طور که باید، پیشرفت نمی‌کند.

اکبرپور افزود: در حال حاضر همکاری شرکت‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت با شهرداری‌ها و سازمان نظام مهندسی مدنظر است تا رعایت مقررات ملی ساختمان و نظارت بر اجرای آن به‌بهترین وجه ممکن انجام گیرد.

ضرورت رعایت مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان

اکبرپور درباره ضرورت رعایت مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان برای بهینه‌سازی بهتر در مصرف انرژی به صمت گفت: وزارت مسکن و شهرسازی مطابق با ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی کشور، مسئولیت نظارت بر اجرای ضوابط و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمان‌ها را عهده‌دار است، از این‌رو این وزارتخانه اقدام به انتشار مقررات ملی در بیست مبحث کرده و مبحث ۱۹ آن مربوط به صرفه‌جویی در مصرف انرژی در ساختمان است.

وی در ادامه گفت: مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان در سال ۱۳۷۰ به‌تصویب هیات‌وزیران رسید و اجرای آن در ساختمان‌های کشور الزامی شد. این مبحث چندین‌بار بازنگری شده و آخرین آن در سال ۱۳۸۱ بوده و بعد از بازنگری چاپ و به کلیه ارگان‌های کشوری ابلاغ شده است. در حال حاضر اجرای مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان برای تمامی ساختمان‌های دولتی اجباری است و اجرای آن برای تمامی ساختمان‌های بخش خصوصی واقع در تهران و شهرهای تابعه از سال ۱۳۸۴ اجباری شده و برای ساختمان‌های واقع در سایر شهرها و استان‌ها مطابق برنامه زمان‌بندی الزامی است.

بر این اساس استان‌های کشور در ۳ گروه «الف»، «ب» و «ج» تقسیم‌بندی شده‌اند، به‌طوری‌که استان‌های آذربایجان‌شرقی، آذربایجان‌غربی، اردبیل، همدان، چهارمحال و بختیاری، هرمزگان، بوشهر، خوزستان و زنجان در گروه الف؛ استان‌های اصفهان، سمنان، کردستان، کرمانشاه، مرکزی، قزوین، کرمان، خراسان‌شمالی، خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، فارس و ایلام در گروه ب و استان‌های لرستان، قم، گیلان، گلستان، مازندران، کهگیلویه و بویراحمد، سیستان و بلوچستان و یزد در گروه ج قرار گرفته‌اند.

وی خاطرنشان کرد: براساس ضوابط مندرج در این مبحث، حداقل مدارک موردنیاز برای اخذ پروانه ساختمان گواهی صلاحیت مهندس یا شرکت طراح، چک‌لیست انرژی، چک‌لیست کنترل پوسته خارجی ساختمان، نقشه‌های ساختمان، مشخصات فیزیکی مصالح و سیستم‌های عایق حرارت مورداستفاده در ساخت اجزای پوسته خارجی ساختمان و مشخصات فنی سیستم‌های تاسیسات گرمایی، سرمایی، تهویه، تهویه مطبوع، تامین آب‌گرم مصرفی و روشنایی مورداستفاده در ساختمان‌ها است.

بر این اساس، با اجرای مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان شامل عایق‌کاری سیستم تاسیسات و لوله‌ها، عایق‌کاری جداره خارجی ساختمان و نصب پنجره‌های دوجداره استاندارد در ساختمان کمتر از ۵ درصد سبب افزایش هزینه‌های ساختمان در این قسمت می‌شود،اما از طرف دیگر، ظرفیت سیستم گرمایش و سرمایش موردنیاز ساختمان را می‌توان تا ۴۰ درصد نسبت به حالتی که این مبحث اجرا نمی‌شود، کوچک‌تر انتخاب کرد که به‌نوبه خود، کاهش زیاد هزینه‌ها را در این قسمت شامل می‌شود.

ضرورت بکارگیری سیاست‌های تشویقی

عضو سابق نظام مهندسی به صمت گفت: موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی در بحث ساخت‌وساز از اهمیت زیادی برخوردار است، چراکه با این اقدامات منابع انرژی برای آینده نیز قابل‌استفاده می‌شود و هدر نمی‌رود، اما این موضوع در کشور ما آن‌طور که باید، اجرایی نمی‌شود. قوانین اجباری برای بکارگیری فرآیندهای بهینه‌سازی ساخت‌وساز به‌خوبی اندیشیده نشده،زیرا بیشتر سیاست‌های به‌کارگرفته‌شده برای این موضوع، بیشتر از اینکه تشویقی باشد، تنبیهی است.

وی ادامه داد: یکی از بهترین روش‌ها برای تشویق سازندگان برای بهینه‌سازی مصرف انرژی این است که اگر ساختمان بعد از بازدید نهادهای مربوطه از لحاظ افزایش بهینه‌سازی مصرف انرژی نمره قابل‌قبولی دریافت کرد، از طرح‌های تشویقی مختلفی مانند: معافیت‌های مالیاتی، تخفیف در پرداخت عوارض شهرداری یا اعطای تسهیلات بانکی بهره‌مند شوند.اکبرپور تصریح کرد: متاسفانه در کشور ما به طرح‌های تشویقی برای تحقق چنین اقداماتی توجه نشده و تنها بخشی از قوانین براساس مباحث ۲۲ گانه مقررات ملی ساختمان مطرح شده است که به‌هیچ‌عنوان قانونمند نیست. مقررات ملی ساختمان مجموعه‌ای از ضوابط فنی، اجرایی و حقوقی لازم در طراحی، نظارت و اجرای عملیات ساختمانی اعم از تخریب، نوسازی، توسعه بنا، تعمیر و مرمت اساسی، تغییر کاربری و بهره‌برداری از ساختمان بوده که به‌منظور تامین ایمنی، بهره‌دهی مناسب، آسایش، بهداشت و صرفه اقتصادی تهیه شده است.تمامی مباحث یادشده، باید زنجیره‌ای از تدوین قوانین لازمه در مجلس از لحاظ ارائه لایحه‌های مناسب از طرف وزارت راه و شهرسازی را شامل شود و با کمک شهرداری‌ها و سازمان نظام مهندسی این امر به مرحله اجرا دربیاید. از طرف دیگر، با برنامه‌ریزی‌های منظم باید تمام تمهیدات اجرایی کردن این موضوعات اندیشیده شود تا فرآیند بازدیدها و تعیین درصدها در جداول تعیین‌شده شکل بگیرد. باید توجه شود در رابطه با این موضوع بهترین اقدام در راستای اشتغالزایی، بکارگیری مهندسان عضو سازمان‌های نظام مهندسی کشور است که پروانه اشتغال دارند،اما در عمل بیکار هستند.

نقش صنعتی‌سازی در بهینه‌سازی مصرف انرژی

به‌گفته اکبرپور، پروژه‌های مختلف در سراسر دنیا از ۲ بخش صنعتی‌سازی و خصوصی‌سازی تشکیل می‌شوند که هر بخش تاثیرات مختص به خود را خواهد گذاشت. در کشور ما بخش خصوصی از توجه ویژه‌ای برخوردار است و فرآیند صنعتی‌سازی با استانداردهای بین‌المللی فاصله زیادی دارد. از طرفی، صنعتی‌سازی باید تابع تمهیدات و قوانین خاص خود باشد که متاسفانه این موضوع نیز در کشور ما دیده نمی‌شود.

اکبرپور این نکته را هم تذکر داد که بافت فرسوده شهری و برج‌های چندطبقه‌ای که هر ساله ساخته می‌شوند، نیازمند تمهیداتی هستند که صنعتی‌سازی شاکله اصلی آن را تشکیل می‌دهد. در این صورت نقشه‌های تهیه‌شده معماری، معیارهای مناسب صرفه‌جویی انرژی در هنگام بهره‌برداری خواهند بود.

همچنین باید در مرحله ساخت با تخصیص الگوریتم‌های لازمه و بکارگیری علم مدیریت ساخت‌وساز، هر اقدامی در زمان خود به‌درستی برنامه‌ریزی شود. این اقدامات موجب بهینه‌سازی انرژی، منابع انسانی، منابع مالی، مصالح ساختمانی و در نهایت زمان می‌شود.

فرهنگ‌سازی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی

اکبرپور با بیان اینکه جدیدترین ایده برای حفظ انرژی استفاده از تجهیزات و سیستم‌های جدید است، گفت: عایق‌کاری دیوارهای خارجی ساختمان، نصب پنجره‌های دوجداره، عایق‌کاری کانال‌های هوا، لوله‌های تاسیسات و سیستم تولید آب گرم، نصب سیستم‌های کنترل‌کننده موضعی نظیر شیرهای ترموستاتیک روی رادیاتورها، نصب سیستم‌های کنترل مرکزی هوشمند و مجهز به سنسور اندازه‌گیری دمای هوای محیط از جمله مواردی هستند که رعایت آنها مطابق با مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان الزامی است.

وی در پایان خاطرنشان کرد: فرآیند بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمان‌سازی باید در کشور فرهنگ‌سازی شود تا کلیت جامعه درک درستی از این موضوع به‌دست آورد تا شاهد پیشرفت پروژه‌هایی باشیم تا با استفاده از تجهیزات مدرن و صنعتی در راستای این اقدام مهم گام بردارند. با این اقدامات، علاوه بر حفظ محیط‌زیست و صرفه‌جویی در منابع‌طبیعی، سازه‌های مدرن و استاندارد خواهیم داشت.

کلام آخر

طرح ضوابط و مقررات بازدارنده باید با شیوه‌های نوین مدیریتی هماهنگ باشد تا در نهایت اجرایی شود، در غیر این صورت اجرای تمام طرح‌ها و سیاست‌ها با اما و اگر روبه‌رو می‌شوند؛ اتفاقی که در حال حاضر برای بهینه‌سازی مصرف انرژی در کشور در حال رخ دادن و بیش از ۲ دهه است که به‌صورت‌کامل عملی نمی‌شود. وزارت مسکن و شهرسازی باید با نظارت دقیق و مستمر در راستای بهینه‌سازی قدم بردارد و با ایجاد طرح‌های تشویقی، سازنده‌ها را در مسیری قرار دهد تا تعداد ساختمان‌هایی که از الگوی بهینه‌سازی مصرف انرژی پیروی می‌کنند، روزبه‌روز افزایش یابد.

واقعه‌ای که اکنون بسیار ضروری به‌نظر می‌رسد و باید بیشتر موردتوجه قرار بگیرد، چراکه دولت جدید در یک اقدام جدی در حال ساخت‌وساز در کشور بوده و وعده ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی را در قالب طرح نهضت ملی مسکن، به مردم داده است.

یادداشت

سامانه نابسامان

محمد انوشه‌ئی
خبرنگار

از خرداد پارسال بود که وزارت راه و شهرسازی، بنا به تکلیف ماده ۱۸ قانون جهش تولید مسکن، اقدام به راه‌اندازی سامانه‌ای برای ثبت قراردادهای رهن و اجاره کرد و سامانه «خودنویس» را برای این موضوع ترتیب داد؛ سامانه‌ای که به‌نظر می‌رسد یکی به نعل می‌زند و یکی به میخ!

با یک جست‌وجوی ساده درباره سامانه خودنویس، اطلاعات زیادی در صفحه وب برای ما ظاهر می‌شود و تبلیغات گسترده‌ای هم برایش انجام شده و در نگاه نخست، شاید مورداستقبال قرار بگیرد، اما هرچقدر در بطن این سامانه و شیوه فعالیتش تفحص می‌کنیم، به جنبه‌های جدیدی از نواقص این طرح پی می‌بریم.

درست است که سامانه «خودنویس» در راستای کاهش هزینه‌های معاملات رهن و اجاره به‌وجودآمده و در این شرایط بد اقتصادی به کمک مردم می‌آید، اما به چه نحوی تضمین می‌دهد که فرداروزی اگر مشکلی بین مستاجر و موجر پیش آمد، حق را از ناحق تفکیک کند و در آینده، کوهی از مشکلات برای شهروندان پدید نیاورد؟

جدا از این موضوع، باید از طراحان این طرح پرسید که با چه تفکری، پای در کفش صنف مشاوران املاک کرده‌اند؟ مسلما این اقدام نه‌تنها به تعطیلی دفاتر املاک منجر می‌شود و به اشتغال این قشر ضربه می‌زند، بلکه امنیت معاملات را به‌خطر می‌اندازد. «هرچند شاید خیلی‌ها از مشاوران املاک دل خوشی نداشته باشند، چراکه برخی از این افراد در بازار ملک موش دواندند!»

با اعلام وزارت راه و شهرسازی، قراردادهای اجاره در سامانه خودنویس ثبت می‌شوند و ممکن است در امسال بخش خریدوفروش این سایت نیز باز شود و مطمئنا با این رکود شدید بازار ملک، اوضاع برای املاکی‌ها سخت‌تر می‌شود و کار به تعطیلی بیشتر بنگاه‌های ملکی منجر شود.

شاید خیلی‌ها مشاوران املاک را پایه ثابت گرانی مسکن بدانند، اما اگر بخواهیم واقع‌بین باشیم، تنها برخی افراد شاغل در این صنف به‌صورت غیرحرفه‌ای و با هدف سوداگری و دلالی به بازار مسکن نگاه می‌کنند و نباید همه را با یک چوب زد. مشاوران املاک همانند تمام مشاغل، اتحادیه دارند و نمی‌شود بدون مشورت با اعضای اتحادیه املاک، برای چنین اتفاق مهمی تصمیم گرفت.

وزارت راه و شهرسازی در دولت سیزدهم با اختلاف زیادی نسبت به دولت قبلی، در حال تلاش برای حل مشکل مسکن مردم و طرح‌های عمرانی ناتمام را پیگیری می‌کند، اما در این میان، یکسری از سیاست‌گذاری‌ها بدون در نظر گرفتن نتایج احتمالی آن، گرفته می‌شود که شاید به‌نفع عده‌ای از مردم باشد، اما تعدادی دیگر را از نان خوردن بیندازد.

وزارت راه و شهرسازی متوجه این موضوع است که مشکل بازار مسکن باید از جهات مختلف حل شود، اما اینکه دقیقا سامانه‌ای راه‌اندازی کند که به‌صورت مستقیم به صنف مشاوران املاک ضربه بزند، قابل‌دفاع نیست. داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱ تعداد معاملات مسکن در هر ماه تا ۱۴ هزار مورد هم ثبت شده، در حالی که در سال ۱۴۰۲ این تعداد هیچ‌گاه بالاتر از ۵ هزار مورد نبوده است.

در سال‌های اخیر، بازار مسکن در سراسر کشور با نوساناتی متغیر همراه، اما این نوسانات به‌طور واضح‌تر و بیشتر در شهر تهران مشهود بوده است. نرخ مسکن در پایتخت از ۴۴ میلیون تومان در مترمربع در تیر سال گذشته به ۸۰ میلیون تومان در مترمربع در دی امسال افزایش یافته و این رشد چشمگیر قیمت‌ها، فرآیند خریدوفروش مسکن را به یک چالش دشوار تبدیل کرده است.

این مسئله به‌وضوح در کاهش رشد ماهانه تعداد معاملات مسکن در شهر تهران قابل مشاهده است. در سال ۱۴۰۱، باوجود افزایش قیمت‌ها، تعداد معاملات مسکن در تهران به ۱۴هزار مورد رسید؛ اما در سال ۱۴۰۲، باوجود کاهش قیمت‌ها در برخی ماه‌ها، تعداد معاملات مسکن هرگز به بیش از ۵ هزار مورد نرسید. اینها آماری است که نشان می‌دهد سامانه خودنویس تا چه اندازه می‌تواند به فعالان مشاوران املاک ضرر برساند. به هر حال، امید می‌رود تصمیمات پیرامون بازار مسکن، با دید باز و آینده‌نگری همراه باشد.

موج انرژی

ایران آماده تولید بنزین یورو ۵ می‌شود

یکی از موضوعات زیست محیطی که همواره محل جدال کارشناسان بوده کیفیت بنزین بوده است اما اکنون خبر امکان تولید بنزین یورو ۵ در یکی از پالایشگاه های کشور در رسانه ها منتشر شده است.یکی از موضوعات زیست محیطی که همواره محل جدال کارشناسان محیط زیست و کارشناسان صنعت نفت بوده کیفیت بنزین بوده است برای همین بود که بنزین یورو ۴ در کلان شهرها مورد استفاده قرار می‌گرفت. ایران با وجود تحریم‌ها خبر امکان تولید بنزین یورو ۵ در برخی از پالایشگاه‌های تهران خبرساز شده است. آنطور که مدیر عامل شرکت پالایش نفت امام خمینی گفته است ما هم اکنون در مرحله تولید بنزین یورو ۵ هستیم و بنزین تولیدی یورو ۵ خود را در حجم محدود به بازار عرضه می‌کنیم.

به گفته وی میزان تولید و عرضه بنزین یورو ۵ باید با هماهنگی شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی بوده و ما براساس سیاست‌هایی که آنها تعیین می‌کنند، عمل می‌کنیم. البته شرکت پالایش نفت شازند آمادگی این را دارد که کل تولید بنزین و گازوئیل خود را به صورت یورو ۵ عرضه کند.

وی با اشاره به اینکه با تولید بنزین یورو ۵ ممکن است حجم بنزین تولیدی کمی کاهش یابد توضیح داد: در حال حاضر ممکن است با تولید بنزین یورو ۵ مقدار حجم تولیدی بنزین کمی کاهش یابد اما با اجرای برنامه جدیدی می‌توان از کاهش حجم تولیدی نیز جلوگیری کرد.وی افزود: در حال حاضر حجم تولیدی بنزین یورو ۴ شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند حدود ۱۶ میلیون لیتر و حجم تولیدی گازوئیل یورو ۴، ۱۲ میلیون لیتر است و در آینده نزدیک این شرکت توانایی این را خواهد داشت که با همین حجم بنزین و گازوئیل یورو ۵ تولید کند.بر اساس این گزارش باید منظر ماند و دید که این پتروشیمی می‌تواند بنزین یورو ۵ واقعی تولید کند یا آنکه در حد وعده باقی می‌ماند، چرا که هم اکنون بر سر تولید بنزین یورو ۴ هم ابهاماتی وجود دارد.

جزییات مصرف انرژی صنایع بورسی در اسفند ۱۴۰۲

معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، جزییات مصرف انرژی صنایع بازار سرمایه در اسفند ماه ۱۴۰۲ را اعلام کرد.

اطلاعات منتشر شده ازسوی معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار درخصوص تغییرات مبلغ فروش ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه از نظر ارزش بازار در اسفند ماه سال ۱۴۰۲ منتشر شد.

براساس این گزارش، جامعه آماری این بخش، کلیه شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس و فرابورس در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۱۴۰۲ است و در مجموع ۳۲۵ نماد در گزارش اسفند ماه ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفته است.

براساس اطلاعات منتشر شده، به جز صنعت «سیمان، آهک و گچ و استخراج کانه‌های فلزی» که به ترتیب دارای ۷۹ و ۸درصد افزایش در مصرف انرژی گاز در اسفند ماه نسبت به بهمن ماه بوده و سایر صنایع با اهمیت انرژی بر بازار سرمایه در این ماه دچار کاهش مصرف انرژی گاز شده‌اند که علت این امر به محدودیت‌های وضع شده درخصوص میزان مصرف انرژی گاز در صنایع در فصل زمستان بر می‌گردد.

همچنین «صنایع فلزات اساسی، محصولات شیمیایی، نیروگاهی و فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای» به ترتیب ۱۲، ۴، ۱۰ و ۱۳درصد کاهش در میزان مصرف انرژی گاز خود داشته‌اند. گفتنی است: نرخ گاز مصرفی صنعت استخراج کانه‌های فلزی در اسفند ماه نسبت به بهمن ماه دارای افزایش ۷۲درصدی شده است.

از سویی دیگر، نمادهای «کچاد و کگل» که از میزان مصرف گاز بیشتری نسبت به سایر نمادهای این صنعت برخوردار هستند افزایش ۷۲ و ۱۲درصدی را در گزارش فعالیت ماهانه خود افشا کرده‌اند.

افزون بر این، از آنجا که در صنعت نیروگاهی، دو نماد «بفجر و مبین» تامین‌کننده انرژی گاز شرکت‌های پتروشیمی هستند، دارای نرخ انرژی گاز مصرفی متفاوت به ترتیب به مبلغ ۳۱،۰۱۸ و ۴۱،۸۵۸ ریال بوده و از این رو این دو نماد در میانگین نرخ گاز مصرفی صنعت عرضه برق، گاز، بخارو‌آب گرم درنظر گرفته نشده است.

همچنین نرخ ریالی تامین گاز در صنعت عرضه «برق، گاز، بخار و آب گرم» بسیار پایین است و نرخ ریالی تامین گاز در صنعت فلزات اساسی نسبت به سایر صنایع انرژی بر بازار سرمایه بالاست. درخصوص علت پایین بودن نرخ ریالی تامین گاز برای صنعت نیروگاهی (۷۵۰ ریال با توجه به تصویب نامه هیات وزیران ۸ مرداد ماه ۱۴۰۲ با موضوع آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور) می‌توان به ماموریت این صنعت درخصوص تامین انرژی برق کشور و فروش آن به دولت اشاره کرد.

همان‌گونه که نمودارها نشان می‌دهند بیشترین مصرف مقداری انرژی برق به صنعت فلزات اساسی و کمترین میزان مصرف آن به صنعت فرآورده‌های نفتی اختصاص دارد.

براساس اطلاعات منتشر شده، صنعت «فلزات اساسی، استخراج کانه‌های فلزی و محصولات شیمیایی» به ترتیب دارای کاهش ۱۶، ۱۱ و ۴درصدی در میزان مصرف انرژی برق خود بوده‌اند. صنعت استخراج کانه‌های فلزی افزایش ۴۵درصدی در نرخ انرژی مصرفی برق در اسفند ماه نسبت به بهمن ماه داشته است. نماد «کچاد و کگل» که دارای بیشترین میزان مصرف انرژی برق است افزایش ۹۳ و ۱۲درصدی را در نرخ انرژی برق مصرفی در گزارش فعالیت ماهانه خود افشا کرده‌اند.

قابل ذکر است نماد فخوز که عمدتا دارای بالاترین میزان مصرف در انرژی برق در صنعت فلزات اساسی است، میزان مصرف مقداری و ریالی انرژی برق خود را به دلیل عدم دریافت صورتحساب مربوطه در گزارش فعالیت ماهانه اسفند ماه تا تاریخ تهیه این گزارش افشا نکرده است؛ بر همین اساس این امر دارای تاثیر بااهمیت بر یافته‌های این گزارش بوده است. قابل ذکر است بدون درنظر گرفتن مصرف مقداری انرژی برق نماد فخوز، صنعت فلزات اساسی دارای افزایش ۳درصدی در میزان مصرف انرژی برق اسفند ماه نسبت به بهمن ماه است.

بیشترین میزان مصرف مقداری آب به صنعت محصولات شیمیایی و کمترین میزان مصرف آن به صنعت فرآورده‌های نفتی اختصاص دارد.

همچنین صنایع «فلزات اساسی، نیروگاهی، استخراج کانه‌های فلزی و محصولات شیمیایی و فلزات اساسی» به ترتیب دچار کاهش مصرف ۳۴، ۳، ۳ و ۱ در میزان آب مصرفی در اسفند ماه نسبت به بهمن ماه شده است.

لازم به ذکر است نماد فخوز مقدار و مبلغ آب مصرفی خود را در گزارش فعالیت ماهانه اسفند به دلیل عدم دریافت صورتحساب مربوطه افشا نکرده است که این امر بر یافته‌های این گزارش تاثیر داشته است.

بدون درنظر گرفتن نماد فخوز، میزان کاهش آب مصرفی صنعت فلزات اساسی ۶درصد است.

از سویی دیگر، صنعت شیمیایی دارای انواع مختلف آب مصرفی (چون آب بدون املاح، آب نمک زدایی شده و آب شیرین) با نرخ‌های ریالی متفاوت است؛ از این رو با تغییر الگوی میزان آب مصرفی، نرخ‌های میانگین آب مصرفی این صنعت دچار نوسان می‌شود. هم‌اکنون تمامی خوراکی که در مجتمع‌های پتروشیمی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد از طریق پالایشگاه‌های هم‌جوار مجتمع‌های پتروشیمی، شرکت ملی گاز و شرکت ملی نفت ایران تامین می‌شود.به جز نمادهای «شیراز و شفن»، سایر نمادها دارای افزایش مصرف در اسفند ماه نسبت به بهمن ماه بوده‌اند. نماد خراسان افزایش مصرف به میزان ۷۱۰درصد را دارا بوده است که علت آن در مدار تولید قرار گرفتن واحد تولید اوره، آمونیاک و کریستال ملامین با توجه به برقرار گردیدن گاز خوراک و سوخت آن بوده است.

همچنین نماد زاگرس نیز با رفع محدودیت گاز خوراک ارسالی از شرکت ملی گاز ایران و همچنین اتمام تعمیرات دوره ای، واحد اول تولیدی آن در مدار تولید قرار گرفت که نتیجه این امر افزایش ۳۳درصدی مصرف خوراک گاز بوده است. نمادهای «شفن و شیراز» نیز به علت قطع گاز از سوی شرکت گاز خوزستان و فارس و انجام تعمیرات اضطراری دچار کاهش مصرف خوراک گاز به میزان ۳۵ و ۲۸درصد شده است.

چندی پیش نیز جزییات تغییرات مبلغ فروش ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه از نظر ارزش بازار در ماه مذکور اعلام شد و بر همین اساس سود خالص در پاییز ۱۴۰۲ نسبت به تابستان در صنعت فرآورده‌های نفتی و فلزات اساسی با کاهش ۷ و ۲۲ همت و در صنایع استخراج کانه‌های فلزی و محصولات شیمیایی با افزایش ۱ و ۷ همت همراه بوده است.

همچنین وضعیت صنایع مهم بازار سرمایه نیز تغییرات اساسی داشته است.

عمده علل افزایش درآمد عملیاتی در صنایع با اهمیت بازار سرمایه ناشی از افزایش نرخ محصولات و تغییر نرخ تسعیر ارز از نرخ نیما به (۲۸، ۵۰۰ تومان) به نرخ توافقی (نرخ دلار حواله ۴۰۲، ۶۴۸ تومان) است. همچنین افزایش ۵۷درصدی مبلغ فروش صنعت خودرو و ساخت قطعات نسبت به مدت مشابه سال گذشته ناشی از اخذ مجوزهای افزایش نرخ محصولات توسط رقابت استافزایش ۴۳درصدی مبلغ صنعت فلزات اساسی نسبت به مدت مشابه سال گذشته عمدتا ناشی از تغییر نرخ تسعیر ارز از نرخ تیما به نرخ توافقی در سال مذکور است. از سوی دیگر افزایش ۵۳درصدی مبلغ فروش صنعت استخراج کانه‌های فلزی نیز رخ داد؛ اما نکته مهم اینجاست که شاهد کاهش ۱۹درصدی مبلغ فروش سایر صنایع بودیم.

روزگار معدن

چهارشنبه
۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳
۶ ذی القعده ۱۴۴۵
۱۵ مه ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۳۰۵

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲-۸۸۷۲۲۷۳۶-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه: صمیم

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily • www.rouzegaremadan.ir

روز شلوغ تالارهای بورس کالا

تالارهـای بـورس کالای ایـران روز سـه شـنبه ۲۵ اردیبهشـت میزبـان عرضه ۶۸۰ هـزار و ۱۶۱ تن انواع کالا و محصـول بودند.تالار محصولات صنعتی و معدنی میزبـان عرضه ۲۸۲ هزار تن آهن اسـفنجی، ۲۷ هزار و ۷۵۰ تن ورق فولادی، ۱۴ هزار و ۴۸۸ تن نبشی، ۴ هزار و ۴۷۰ تـن مـس مفتول، ۴ هزار و ۲۵۰ تن ناودانی، یک هزار و ۳۶۵ تن شـمش آلیـاژ آلومینیوم، ۶۳۵ تن بیلت آلومینیوم، ۶۲۰ تن ریل و ۵۰ تن مفتول آلومینیوم بود. تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی عرضه ۱۱۷ هزار و ۲۲ تن مواد پلیمری و شیمیایی را تجربه کرد.۱۰۵ هزار تن وکیوم باتوم، ۲۰ هزار تن سـنگ آهن دانه بندی، ۹ هزار و ۵۰۰ تن کنسانتره سنگ آهن، ۳ هزار و ۷۴۴ تن اسـتاین منومر، ۱۲ تن کنسـانتره فلزات گرانبها و ۱۰ تن سـولفور مولیبدن در تالار حراج باز عرضه شـد.تالار صادراتی شـاهد عرضه ۶۷ هزار تن گندله سـنگ آهن، ۴ هـزار و ۹۰۵ تـن قیر، ۴ هزار تن مس کاتد، ۳ هزار تن گوگرد گرانوله، ۲ هزار و ۶۰۰ تن تیرآهن و ۱۰۰ تن عایق رطوبتی بود.در بازار فرعی هم ۱۰۰ تن اکسید مولیبدن، ۹۵ تن ضایعات فلزی خطی، ۵۰ تن کالای سـپری، ۴۰ تـن ضایعات ورق فـولادی، ۳۰ تن ضایعات چدن، ۲۵ تن بیلت برنجی، ۸ تن ضایعات فلزی ارتباطی و ۷ تن ضایعات فلزی تاسیساتی روی تابلو می رود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

فـرار از بـورس

گروه بورس: ایـن روزها بازارسـرمایه وارد مرحله جدیـدی از بحران شـده و همچنان زمسـتانی و ابری است و گرمای خاصی را نصیب سهامداران نمی‌کند. در حال‌حاضر بازار با دو معضل، ابتدا ناامیدی که در وجود همه سـهامداران شکل‌گرفته و دوم بی‌خیالی مسوولان سـروکار دارد. ناامیدی سـهامداران بـه بخش‌اعظمی از بازار سـرایت کرده و حتی خبرهـای نویدبخش هم نمی‌تواند به این بازار جان تازه‌ای ببخشد.

بی‌خیالی مسـوولان نیز در نهایت به ضرر همه و در ابتدا سـهامداران و در روزهای آینده متوجه مسـوولان خواهـد بود. در چنین شـرایطی و درحالی‌که بازارهای موازی نیز سـرکوب می‌شـوند تحلیلگـران از اقبال به سـمت بازارهایی از جملـه رمزارز خبـر می‌دهند. در ایـن گـزارش سـه کارشـناس در مـورد وضعیتی که امـروزه بـورس به آن دچار اسـت و در آینـده نزدیک دامن کلیت اقتصاد را می‌گیرد، هشـدار داده‌اند.فاطمه حاجعلـی، تحلیلگـر بازار سـرمایه با اشـاره به اینکه متاسـفانه کم‌توجهی سیاسـتگذاران باعث‌شده جریان پولی که باید در مسـیر تولید، اشتغال و رشد اقتصادی قرار گیرد از بازارهای شـفاف مثل بورس فرار کرده و به سمت فعالیت‌های غیررسمی از جمله بازار کریپتو برود، گفت: بسیاری از سرمایه‌گذاران با وضعیت فعلی بورس، وارد بـازار کریپتو شـده‌اند که این امر نشـان می‌دهد، سرمایه‌گذاران به این نتیجه رسیده‌اند که با فعالیت‌های عادی اقتصادی به اهداف خود نخواهند رسید و از تورم عقب خواهند ماند و تنهـا راه جبران این عقب‌ماندگی شروع به فعالیت پرریسـک از جمله بازار کریپتو است. چـاپ اوراق و نرخ بهـره و همچنین‌کاهش نرخ دلار از دلایل دیگری هسـتند که از جذابیت بازار سهام کاسته و باعث کاهش ارزش معاملات خُرد تا پایین چهار همت به‌طور روزانه شـده‌اند، بنابراین مسـوولان باید با ایجاد ابزارهای مختلف ریز و درشـت اقتصـادی و مالی یک بستر امن در بازار سرمایه فراهم آورند تا این جریان پول از اقتصاد کشور خارج نشـود.حاجعلی یادآور شد؛ طی چند روز اخیر به علت شکست سنگین در معامله‌نشدن اوراق اخـزا و فضـای متفـاوت اقتصـادی و نرخ‌هـای تامین مالـی، زنگ خطر برای دولت به‌صـدا درآمده و باعث‌شده کمی هوشیارتر شـوند و احتمال تجدیدنظر در موضوع نرخ بهره به واسـطه شکسـت سیاست‌های

آن وجود دارد. وی گفت: امیدواریم به سـبب مشـکل فروش اوراق که بزرگ‌ترین فروشنده آن نیز دولت است و کسری‌بودجه‌ها، مسوولان امر به سراغ بورس بیایند و شـاید بتوانند در روزهای آینده مشکلات را مطرح و در پی حلش برآیند.این تحلیلگر عنوان کرد: هر تغییری در بازار مستلزم رسیدن اخبار مثبت است و تا وقتی چنین چیزی دیده نشود، نمی‌توان در مورد بازار صحبت کرد. بازار اگر نتواند تغییر جدی را در مسیر خود ایجاد کند، دچار یاس و ناامیدی می‌شـود که این روزها بخشی از آن را در معاملات هم شاهد هستیم. شنیده‌ها حاکی از آن اسـت که مذاکرات برجامی و منطقه‌ای بین ایران و آمریکا آغاز شـده که اگر منتشر شـود، بازارهای مالی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهـد. موضوع صلح غزه نیز عامل مهمی در رشـد بازار خواهد بود. وی افزود: در خبرهای اقتصادی، بازار همچنان چشـم به نرخ بهره و نرخ نیما دارد؛ نـرخ نیمایی کـه بالا نمی‌رود و نـرخ بهره‌ای که نمی‌شکند. طی چند روز اخیر شاهد افت نرخ ارز بودیم که این کاهش نرخ ارز معمولا به واسـطه سرکوب نرخ توسـط دولت یا افت ریسک‌های سیاسی اتفاق می‌افتد که البته بسـیاری معتقدند در مقطع فعلی هر دو عامل دست در دسـت یکدیگر در فضای فعلی در پی کاهش نرخ هسـتند، اما دولت نظرش این است که این کاهش نرخ ارز طبیعی است و به علت گشایش‌های خوب ارزی و نفتی و پایان‌یافتن ریسـک جنگ که فروردین وجود داشت رخ داده‌است. البته مذاکرات برجامی نیز می‌تواند دلیل این امر باشد.

▣ تشدید فشارها بر بورس

روزبه شـریعتی، دیگر تحلیلگر بازار سـرمایه با اشاره به اینکه متاسـفانه بورس طی ۱۱ روز گذشته با حجم معامـلات ۳,۵همتی روزهـای بسـیار کم‌معامله‌ای را پشت‌سر می‌گذارد، گفت: این موضوع نشانه رکود کامل و روند منفی است و البته دلایل بسیار زیادی باعث‌شده تـا بازار به این وضعیت دچار شـود کـه مهم‌ترین آنها عدم‌رویه و شـفافیت سیاستگذار در قوانین و مقررات و همچنین نرخ‌های علی‌الحسـاب و دست درازی به سود شرکت‌ها است. علاوه‌بر این متاسفانه سیاست انقباضی شدید بانک‌مرکزی بدون‌توجه به وضعیت راکد بازارهای تولیدی و اقتصاد و بدون برنامه برای جلوگیری از رکود تورمی فشـار مضاعفی به بازار سـرمایه آورده است.وی افزود: در هفته پیش‌رو نیز تقریبا وضعیت هفته گذشته را داریـم و تنها اتفاق‌هایی که افتاده، اعلام آتش‌بس در غزه و اسـرائیل اسـت که در ابتدا کمی امیدواری را به اردوی اقتصادی و دماسـنج اقتصادی ایران یعنی بازار سرمایه برگرداند اما در ادامه مشخص شد بازار در حال حاضر بیشـتر درگیر مسـائل داخلی است. علاوه‌بر این گزارش شرکت‌ها از سـود ۱۴۰۲ نیز به‌تدریج طی این هفته مخابره می‌شود که انتظار می‌رفت این موضوع نیز بتواند روی شـرکت‌هایی که توانسته‌اند وضعیت بهتری را حفظ کنند و سودآوری قابل‌قبولی داشته باشند، تاثیر بگذارد و معاملات بهتری را در آنها شـاهد باشـیم، اما متاسـفانه طی روزهای گذشـته از این هفته نیز کلیت بازار ریزشی و منفی بوده‌است.

▣ بورس نیازمند عمل

ایمان رئیسی، دیگر تحلیلگر بازار سرمایه نیز با اشاره به اینکه طی دو سال‌گذشته وعده‌های زیادی در کلیت اقتصـاد و در مورد صنایع مختلف داده‌شـده اما به آنها عمل نشده‌اسـت، گفت: برای مثال دوسال از زمانی‌که قرار بود خودروسازان واگذار شوند گذشت، در آن زمان رئیس سازمان خصوصی‌سازی در مورد عرضه دوشرکت خودروساز و واگذاری تودلی‌ها صحبت‌های زیادی کرده و وعده‌های زیادی هم داده‌شـده اما هیچ‌یک عملیاتی نشده است. خودرویی‌ها مشتی از خروار است و در سایر حوزه‌هـا نیز با وعده‌های فراوانی که عملی نمی‌شـوند، مواجهیم. قیمت‌گذاری دستوری که در خیلی از صنایع از جمله خودرویی‌ها اعمال می‌شـود، جلوگیری عرضه خودرو در بورس و... در نهایت به کلیت بازار سـرمایه و کلیت اقتصاد ضربه می‌زند، اما قیمت‌گذاری دسـتوری مساله مبتلا به کل بازار اسـت، دلار نیمایی نمونه بارز این موضوع است که همچنان مقاومت شدیدی دربرابر افزایـش آن وجود دارد. وی ادامـه داد: با وجود چنین شـرایطی که بازار با مشـکلات فراوانی مواجه اسـت و ۱۱روز به‌شـدت منفی را پشت‌سر گذاشته و در حال از دست‌دادن مداوم نقدینگی است و درحالی‌که می‌بینیم سـرمایه از بازار شـفاف سـرمایه به سـمت بازارهایی از جملـه دلار و طلا و ایـن روزها رمزارزهـا می‌رود و ۱۲میلیـون ایرانـی در این بازار فعال هسـتند، این در حالی است که همین نقدینگی سال۹۹ به سمت بورس آمد اما سیاسـتگذاران با بی‌تدبیری آن را فراری دادند. امروز هم می‌بینیم که جلسه‌ای برگزارشده، نه با موضوع رسـیدگی به وضعیت بازار سرمایه که با موضوع چرایی فروش‌نرفتن اوراق، درحالی‌که فروش‌نرفتن اوراق دلیلی جز اتخاذ سیاست‌هایی که سرمایه را از این بازار فراری داده، ندارد و همچنین هیچ فکری به حال بازار سرمایه نمی‌شـود. امیدواریم همان‌طور که در ابتدا می‌گفتند، بورس به اولویت‌ها برگردد و برای رسیدگی به وضعیت کلی اقتصاد هم که شده به وضعیت بازار سهام رسیدگی کنند. در حال‌حاضر کار بورس از خبردرمانی گذشـته و نیازمنـد اقدامات عملیاتی مخصوصا در حوزه افزایش نرخ دلار نیما هستیم.

احتمال لیست شدن کاردانو در صرافی جمینی

فعالان حـوزه ارزهـای دیجیتال بر ایـن باورند که کاردانـو (ADA) ممکن اسـت بـه زودی در صرافی آمریکایـی جمینـی (Gemini) لیسـت شـود. این گمانه‌زنی‌ها پس از انتشـار پسـتی از سـوی جمینی در پلتفـرم X کـه در آن از ویژگی‌های مثبت کاردانو تعریف شـده بود، قوت گرفت.لیست شدن در صرافی محبوبـی ماننـد جمینـی می‌تواند منجر بـه افزایش دسترسـی، اعتبار و نقدشـوندگی برای کاردانو شـود. در واقع، این عوامل می‌توانند سـرمایه‌گذاران بیشتری را بـه بـازار ADA جـذب کننـد و زمینه‌سـاز یک رالـی قیمتی برای آن شـوند.صرافی جمینی از جمله صرافی‌های پیشـرو با حجم معاملات روزانه بالای ۵۰ میلیون دلار اسـت که امکان خریـد و فروش ارزهای دیجیتالی مانند بیت‌کوین، اتریوم و بسـیاری دیگر را فراهم می‌کند.داده‌های بازار نشان می‌دهند که قیمت کاردانو در ماه گذشـته با کاهشی ۱۳ درصدی مواجه شده و در حال حاضر در محدوده ۰.۴۳۵۴ دلار معامله می‌شود. با این حال، برخی از تحلیلگران بر این باورند که کاردانو می‌تواند بـه زودی به اوج تاریخی جدیدی در حدود ۷.۸۰ دلار برسـد.جاون مارکس (JAVON MARKS)، یک تحلیلگر مشـهور ارزهای دیجیتال، بر این باور اسـت که کاردانو پس از شکستن خط روند مقاومتی خود، نشـانه‌های روشنی از پیشرفت را نشان داده اسـت. او با اشاره به این موضوع، احتمال افزایش ۱۵۰۰ درصـدی و رسـیدن قیمـت ADA به ۷.۸۰ دلار را پیش‌بینی کرده اسـت.با این حال، وی رسیدن به هـدف اولیـه یعنـی ۲.۷۷ دلار را چالش‌برانگیزتر می‌داند. رسـیدن به این هدف، یعنـی این آلت کوین در مرحله اول رشـدی ۲۲۲ درصدی را تجربه خواهد کرد. تحلیل‌های جاوون مارکس تنها بر اسـاس عوامل فعلی نبوده و شـامل شواهد تاریخی نیز است که قوت بیشتری به پیش‌بینی او می‌دهد.

یادداشت

زنگ پایانی نزول؟

بهراد موسوی
کارشناس بازار سرمایه

روز گذشته یازدهمین روز متوالی ریزش نماگر اصلی بازار سرمایه در حالی رقم خورد که شاخص کل بورس تهران با افت ۱.۴۸درصدی، ۳۲هزار و ۳۹۱واحد از محدوده ۲میلیون و ۱۹۳هزار واحدی عقب‌نشینی کرد و در نهایت در محدوده‌های ۲میلیون و ۱۶۰هزار واحدی قرار گرفت. نماگر هموزن با افت ۱.۷۵درصدی روبه‌رو شـد و در سـطح ۷۱۶هزار و ۸۸واحدی قرار گرفت. در این بین شاخص کل فرابورس نیز که معیار مناسبی برای بررسی وضعیت سهام مختلف فرابورسی است، مانند شاخص کل هموزن و دماسـنج اصلی بورس تهران سـرخ‌پوش بود و حدود ۱.۸۹درصد افت ارتفاع را تجربه کرد و در نهایت در سطح ۲۳هزار و ۹۷۴واحدی کار خود را به اتمام رساند. ارزش معاملات خرد بازار سـرمایه روز دوشنبه که شامل سهام و حق تقدم بازار می‌شـود، مقدار ۳هزار و ۳۵۱میلیارد تومانی را ثبت کرد. به علاوه ۴۶۲میلیارد تومان پول حقیقی نیز از گردونه معاملات بازار خارج شـد. در این بین سه نماد «فملی»، «فولاد» و «فارس» بیشترین تاثیر را بر شاخص کل بورس تهران و نمادهای «آریا»، «بپاس» و «مارون» بیشـترین تاثیر را بر شـاخص کل فرابورس داشتند. همچنین «ذوب»، «خودرو» و «فولاد» سه نماد پرتراکنش روز گذشته بازار بودند.

با توجه به اینکه انتشار اوراق ۲۰۰همتی و قانون مرتبط با مالیات بنگاه‌های اقتصادی مطرح شده بود، امید می‌رفت بازار ریزش‌های زیادی را به خود نبیند. با این وجود از هفته‌های گذشـته شاخص در مـدار نزولی عجیبی گرفتار شـده بود. در روزهای اخیر سـطوح حمایتـی یکی پس از دیگری از دسـت رفت و روز یکشـنبه نیز سـطح حمایتی ۲میلیون و ۲۰۰هزار واحدی از دست رفت. بررسی روند بازار با ابزار تکنیکال سطوح حمایتی ۲میلیون و ۱۴۵هزار واحد تا ۲میلیون و ۱۵۰هزار واحدی را می‌توان شـاهد افزایش نسبی تقاضا در سـطح بازار بود. باید بیان کرد سیاست کلی بانک مرکزی در سـال جاری، سیاسـت انقباضی حداکثری بوده و سـایر اخبار، مانند انتشار اوراق، فضای رکودی بازار سـرمایه را تشدید کرده اسـت. البته در کنار موارد فوق، محاسبه پایین P/E بسیاری از نمادها انتظار کاهش شیب نزول دور از انتظار نخواهد بود.بدین سان با بررسی عوامل و متغیرهای گوناگون می‌توان به این نتیجه رسـید که سـهام گوناگون بازار در مقطع کنونی از ارزندگی مطلوبی برخوردار هستند. از طرفی موضوع بند «س» تبصره ۶ چالش جدیدی را به بازار سرمایه و شرکت‌های بورسی و فرابورسی در هفته‌های اخیر تحمیل کرده است. یکی از شوک‌های تاثیرگذار که در هفته‌های اخیر به بازار سـهام وارد شـده، شوک ناشی از افزایش مالیات بوده است. از این رو حذف یا کاهش مالیات فوق‌الذکر می‌تواند سرمایه‌گذاران را به رشد بازار سرمایه امیدوار کند. البته تا زمانی که موانعی مانند نرخ دلار نیما و افزایش نرخ بهره ادامه پیدا کند، بازار نمی‌تواند رشد خوشایندی را تجربه کند. امید می‌رود سیاسـتگذاران نسـبت به عواقب تصمیم‌گیری‌ها آگاه باشند و پیگیری‌های لازم را در جهت رفع چالش‌های شرکت‌های تحت تاثیر انجام دهند. بازار سرمایه در روزهای جاری از کمبود نقدینگی فعال رنج می‌برد. از این رو تا زمانی که سیاسـت‌های انقباضی حداکثری فعلی تغییر خاصی نکند و نرخ دلار نیما افزایش چندانی نداشـته باشـد، نمی‌توان رشـد بازار و تغییر روند فعلی را متصور بود. پیش‌بینی می‌شود بازار تا پایان خردادماه روند فعلی را دنبال کند و در بازه زمانی نامشخصی بازار با افزایش محدود تقاضا مواجه شـود و مجددا روند تعادلی به بازار بازگردد. همچنین انتظار می‌رود در روزهای آینده تا حدودی از روند پرفشار نزولی بازار کاسته شود.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در آئین افتتاحیه «کرمان آیدکس ۲۰۲۴» اعلام کرد:

پذیرش شرکت‌های جدید در راه بورس و فرابورس

مجید عشـقی، رئیس سـازمان بورس و اوراق بهادار، بازار سـرمایه را یکی از مسـیرهای تحقق شعار«جهش تولید با مشارکت مردم» ذکر کرد و بیان داشت: یکی از هدف‌گذاری‌های مهم سازمان بورس و اوراق بهادار در سـال جاری، افزایش دو برابری تامین مالی به شـرط بهبود وضعیت بازار سرمایه و اعمال حمایت‌های دولت در این بازار است.

مجید عشـقی، در آئین افتتاحیه دومین همایش بین‌المللی معرفی فرصت‌های سـرمایه‌گذاری اسـتان «کرمـان آیدکس ۲۰۲۴» گفـت: هدف از برگزاری چنین رویدادهایی، آشـنایی بیشـتر سرمایه‌گذاران با بنگاه‌های اقتصادی و ابزارهای بازار سرمایه و تامین مالی است. در سفرهای قبلی به اسـتان کرمان، به صورت ویژه چند مورد هدف‌گذاری شـد که امیدواریم به نتایج خوبی دست یابیم.

وی با اشـاره به تلاش‌های صورت گرفته در جهت ارتقای سـواد مالی در اسـتان کرمان افزود: سازمان بورس و اوراق بهادار آمادگی دارد، ظرفیت‌های بازار سرمایه را در راستای گسترش ارتقای سواد مالی دانشگاه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در استان کرمان به کار گیرد.

▣ سودآوری صنایع

عشقی، بازار سرمایه را یکی از مسیرهای تحقق شعار سال «جهش تولید با مشارکت مردم» ذکر کرد و بیان داشت: با وجود چالش‌های موجود در بازار سرمایه اما اقدامات قابل توجهی دربخش‌های مختلف از جمله تامین مالی صورت گرفت. به عنوان مثال؛ در زمینه سود آوری صنایع سال گذشته قریـب به ۸۰۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی بـرای بخش خصوصی و دولتی، حدود ۴۰۰ همت افزایش سرمایه و ۳۱۲ همت تامین مالی دولت انجام شد. همچنین تامین مالی جمعی و تأسیس شرکت سهامی عام پروژه از دیگر اقداماتی بود که عملیاتی شد.

وی، افزایش دو برابری تامین مالی را یکی از هدف‌گذاری‌های مهم سازمان بورس و اوراق بهادار در سـال جاری ذکر کرد و افزود: در صورت بهبود وضعیت بازار سـرمایه، رفع چالش‌های موجود و اعمال حمایت‌های دولتی، تامین مالی در سال جاری نسبت به سال ۱۴۰۲ افزایش خواهد یافت.

▣ ظرفیت مناسب بازار سرمایه

عشـقی، با بیان این که بازار سـرمایه از ظرفیت‌های قابل توجهی برخوردار اسـت، گفت: فضای حاکم در بازار سرمایه زیبنده این بازار نیست بنابراین، برگزاری چنین رویدادهایی با حضور مقامات و فعالان اقتصادی موجب می‌شود، علاوه بر آشنایی با ظرفیت‌های بازار سرمایه، تصویر مناسبی از این بازار ارائه دهیم.

▣ تشکیل شرکت‌های سهامی عام پروژه

وی در ادامه با اشـاره به اقدامات سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: تشکیل شرکت‌های سهامی عام پروژه در حوزه صنایع فلزی از دیگر اقداماتی اسـت که تمهیدات لازم برای پذیره‌نویسـی آن انجام شده و در مراحل پایانی است. همچنین، تا سال گذشته تامین مالی جمعی به صورت پایلوت صورت می‌گرفت اما در سال جاری میزان تامین مالی جمعی، با افزایش دو برابری روبرو شده است.

▣ تامین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط

وی، تامین مالی شـرکت‌های کوچک و متوسـط را یکی دیگر از رویکردهای مهم سازمان بورس برشمرد واظهار داشت: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده هدف ما این است که در صورت بهبود وضعیت بازار سـرمایه و رفع چالش‌های موجود، دامنه تامین مالی این شـرکت‌ها را در سال جاری به ۴ تا ۵ برابر افزایش دهیم.

رئیس سـازمان بورس و اوراق بهادار در پایان از آمادگی این سـازمان برای صدور مجوز سـکوی تامین مالی جمعی در اسـتان کرمان خبر داد و تصریح کرد: برای پذیرش شـرکت‌های جدید نیز اقدامات قابل توجهی صورت گرفته که امید می‌رود درآینده‌ای نزدیک این شـرکت‌ها در بورس و فرابورس پذیرش شوند.

مدیر تولید شرکت فولاد اکسین خوزستان

فولاد اکسین با تولیدات خود کشور را از خروج میلیون‌ها دلار ارز بی‌نیاز کرده است

ایمان محمدزاده، مدیر تولید شـرکت فولاد اکسین خوزستان در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی اظهار داشـت: شرکت فولاد اکسین با تولیـد محصولات خـاص و با اسـتانداردهای جهانـی کشـور را از واردات این محصولات و خروج میلیون‌ها دلار ارز بی‌نیاز کرده است.وی افزود: به دلیل مشـکلات تحریم‌های ظالمانه، تنهـا کشـورهایی مانند چین و هنـد توانایی تولیـد ورق‌های خاص را دارند که کیفیت آنها به مراتب پایین‌تر از محصولات فولاد اکسـین می‌باشـد و همین موضوع نه تنها کشـورمان را بـه خودکفایی در این زمینه رسـانده بلکه ارزآوری خوبی نیز برای کشور به همراه داشته است.

محمدزاده گفـت: با همت جوانان متخصص فـولاد اکسـین، از فرصـت تحریـم بـرای بومی‌سـازی هرچه بیشـتر قطعات اسـتفاده کرده‌ایـم و در ایـن مسـیر گام‌هـای خوبی برداشته‌ایم.مدیر تولید شـرکت فولاد اکسین خوزسـتان در ادامه با اشاره به نقش تولیدات اکسین در پروژه‌های بزرگ کشور، بیان داشت: فولاد اکسین خوزستان در پروژه‌های بزرگ و حیاتی کشور نقش اساسی داشته که مهمترین آنها پروژه بزرگ خط لوله گوره به جاسک بود که طولانی‌ترین خط لوله، انتقال سوخت‌های فسـیلی در خاورمیانه به طول تقریبی ۱۰۰۰ کیلومتر اسـت و نقـش کلیـدی در صادرات خواهد داشت.

رئیس شعبه مرکزی بانک ایران زمین معرفی شد

طی مراسـمی با حضور مدیران ارشـد بانک ایران زمین، نسرین اسکندری به عنوان رئیس شعبه مرکزی این بانک معرفی شد.

به گزارش روابط عمومی؛ در این مراسم عبداللهی ضمن قدردانی از تلاش‌های همکاران شـعبه مرکزی، همدلی و همبسـتگی میان کارکنـان را عامل موثر در جهت پیشـرفت بانک بیان کرد و گفت: شرایط و موقعیت شعبه مرکزی بسیار حساس و استراتژیک است و بر همین اساس رئیس و کارکنان شعبه باید با مشارکت و انجام کار تیمـی بتوانند علاوه بر ایجاد اعتماد، به بهترین نحوه به مشـتریان خدمت‌رسانی کنند.

وی شعبه مرکزی را الگوی سایر شعب خواند و افزود: همکاران ما در شعبه مرکزی باید با تلاش مضاعف و برنامه‌ریزی دقیق در جهت افزایش رضایت مندی مشـتریان و رفع نیاز آنها بکوشـند و الگوی مناسبی برای همه همکاران بانک ایران زمین باشند.

عبداللهی بر حرکت به سمت پیشرفت و تحقق اهداف تعیین شده تاکیـد کرد و گفت: با توجه به بازار رقابتی کنونی، شـعب با رقابت سـالم در جهت پیشرفت شعبه و منطقه خود تلاش کنند و بانک را همانند گذشته در جایگاه مطلوب خود حفظ کنند.

در این مراسـم عضو هیأت سرپرستی، مدیر امور سرمایه انسانی، مدیر امور شـعب، مدیر امور حراسـت، مدیر امـور روابط عمومی،

رئیـس اداره دبیرخانه هیأت‌مدیره، رئیس اداره هماهنگی مناطق و مدیر منطقه شرق تهران بانک ایران زمین حضور داشتند.